

Koulutusopas

RE-FEM: Taitojen kehittämispolut resilienssin vahvistamiseksi Covid-ajan jälkeen naisyrittäjille

Tekijät:

Mariya Zlateva, Ralitsa Zhekova

Alueellinen Yrittäjyys- ja Innovaatioiden Virasto –
Varna (RAPIV)

Avustajat:

Nieves García Pereira, Andalucía Emprende F.P.A.

Cecilia Kirov Farkas, SEED Foundation

Katalin Oborni, HETFA Research Institute

Sisältö

Johdanto.	4
OSA I: Teoriasta käytäntöön	5
1.1. Suunnitteluprosessi	5
1.2. Kohderyhmät	6
1.3. Koulutustarpeet ja -puutteet	7
1.4 Ohjeistus kouluttajien koulutukseen: opetussuunnitelma	9
OSA II: Koulutusmoduulit	11
2.1 Digitaalinen muutos ja digitaalinen valmius	12
2.2 Rahoituksen saanti ja innovaatio	13
2.3 Palvelullistaminen ja innovaatio	16
2.4 Kestävyys kriisiaikoina	17
2.5 Henkilökohtainen resilienssi, hyvinvointi ja sukupuolivaikutukset naisena olemisesta	18
OSA III: Esimerkki koulutuksesta ja hyvistä käytännöistä	21
3.1 Esimerkki koulutusaikatauluista ja hyvistä käytännöistä	21
3.2 Kokemukset RE-FEM pilottikoulutuksista	28
3.2.1 Kokemukset RE-FEM pilottikoulutuksesta kouluttajille	30
3.2.2 Kokemukset RE-FEM pilottikoulutuksesta naisyrittäjille	31
OSA IV: Liitteet	33
Liite 1 Esimerkki ennakkokyselystä koulutukseen	33
Liite 2 Esimerkki jälkikyselystä koulutukseen	35
Liite 3 Harjoitukset per moduulit	38
Harjoituskokoelma löytyy RE-FEM:n Avoimelta oppimisalustalta: https://refem.eu/open-education-platform/resources/	38
Moduuli 1 Digitaalinen muutos ja digitaalinen valmius	38
Moduuli 2 Rahoituksen saanti ja innovaatio	41
Moduuli 3 Palvelullistaminen ja innovaatio	44
Moduuli 4 Kestävyys kriisiaikoina	47
Moduuli 5 Henkilökohtainen resilienssi, hyvinvointi ja sukupuolivaikutukset naisena olemisesta	49
Liite 4: Esimerkkejä hyvistä käytännöistä, jotka projektikumppanit ovat tarjonneet	63

Versiointi ja kontribuutiohistoria

Version	Päivä-määrä	Tekijä/Toimittaja/Avustaja	Kuvaus/Kommentit
01	15/01/2024	Mariya Zlateva, Ralitsa Zhekova/ RAPIV	Johdanto ja Osa I
01	17/09/2024	Nieves García Pereira, Miguel A. Moya Collado. AEFPA	Osa III, Liite 4
01	04/10/2024	Katalin Oborni/ HETFA Cecilia Kirov Farkas, SEED Foundation	Osa II, panos kaikkiin osiin
02	04/10/2024	Nieves García Pereira. AEFPA	Osa III:n tarkistus
02	06/10/2024	Mariya Zlateva/ RAPIV	Tarkistus Osa II, Liite 1, 2, 3
02	07/10/2024	Mariya Zlateva/ RAPIV Katalin Oborni/ HETFA	Luonnosversion viimeistely
03	10/10/2024	Emilija Andonova/QA	QA luonnosversiosta
03	14/10/2024	Emilija Andonova/QA	QA luonnosversiosta
03	15/10/2024	Emilija Andonova/QA	QA luonnosversiosta
03	16/10/2024	Emilija Andonova/QA	QA luonnosversiosta
03	28/10/2024	Kaikki osallistujat	Asiakirjan viimeistely QA-arvioinnin perusteella

Asiakirjan hallintalomake

Tuotoksen numero	PR 2
Tuotoksen otsikko	Koulutusopas RE-FEM: Taitojen kehittämisspolut resilienssin vahvistamiseksi Covid-ajan jälkeen naisyrittäjille
Tiedoston nimi	RE-FEM Koulutusopas.docx
Pääkirjoittaja	Mariya Zlateva, RAPIV Ralitsa Zhekova, RAPIV

Avustajat	Nieves García Pereira, AEFPA Miguel A. Moya Collado, AEFPA Cecilia Kirov Farkas, SEED
Laadunvarmistus	Emilija Andonova, Dusica Semencenko (IMP), Ágnes Molnár Sántha (SAPIENTIA)

Johdanto

Tietoa RE-FEM-projektista

RE-FEM pyrkii voimaannuttamaan naisyrittäjiä tarpeisiin perustuvan koulutuksen avulla, jotta he voivat ylläpitää kestäviä liiketoimintoja Covid-ajan jälkeen. Projekti haluaa myös palvella liiketoiminnan tukemisessa ja yrittäjyydessä toimivien aikuiskoulutuksen kouluttajien ja mentoreiden tarpeita tarjoamalla helposti saatavilla olevia, korkealaatuisia ja muutosvoimaisia koulutustyökaluja.

Projekti toteuttaa toimintoja saadakseen **syvällistä tietoa** naisyrittäjien tilanteesta ja tarpeista (vertailututkimus), kehittääkseen ajantasaisia, siirrettäviä **koulutustyökaluja** (Koulutusopas, Verkkokurssi), luodakseen **verkostoitumismahdollisuuksia** kohderyhmille ja sitouttaakseen kansallisia, alueellisia ja EU-tason päättäjiä, päätöksentekijöitä **projektitoimintojen** (kansalliset/kansainväliset monistamistapahtumat, kansainvälinen verkostoitumisryhmä) kautta ja pyrkii edistämään naisyrittäjyyden kehitystä.

Hankkeella on **4 konkreettista tulosta**: Tutkimusraportti, Koulutusopas, Avoin koulutusala ja Lopullinen politiikkatutkimus. Tulokset varustavat naisyrittäjät digitaalisilla valmiuksilla, korkeammalla resilienssillä ja kriisinhallintakyvyllä; tarjoavat kouluttajille epävirallisia ja digitaalisia koulutusmenetelmiä ja -työkaluja; parantavat hankekumppaneiden ja muiden sidosryhmien kykyä tukea paremmin aikuiskoulutusta ja vahvistavat nelinkertaisen spiraalin yhteistyötä sekä käytännön, tutkimuksen ja politiikan välistä vuorovaikutusta

Asiakirjan laajuus

Koulutusopas koostuu innovatiivisista koulutusmateriaaleista ja -konsepteista. Koulutusmateriaalit ja -konseptit muodostavat perustan monimutkaiselle hanketulosten kokonaisuudelle, jonka tavoitteena on tukea kouluttajia/kasvattajia/mentoreita kouluttamaan/mentoroimaan naisyrittäjiä ja tarjoamaan heille erinomaisia mahdollisuuksia parantaa taitojaan ja valmiuksiaan vastatakseen pandemian aiheuttamiin haasteisiin liiketoiminnassa ja työelämän tasapainossa.

Koulutusopas sisältää käsitteen (opetussuunnitelman) koulutuksen kehittämiseksi, koulutusmateriaalit, epäviralliset menetelmät, itsearviointimenetelmät, tapaustutkimukset ja koulutuksen esimerkkiohjelman, jotka on kerätty pilottikoulutusten aikana, jotka järjestetään RE-FEM-kehyksessä.

Koulutusopas on jaettu kolmeen lukuun:

- *Luku 1* sisältää johdannon, päätelmät ja tutkimustulokset naisyrittäjien tarpeista, koulutusmateriaalien konseptin kuvauksen ja oppaan sisällön;
- *Luku 2* dokumentissa esittelee 5 koulutusmoduulin rakenteen;

- *Luku 3* esittelee esimerkkikoulutuksia ja hyviä käytäntöjä, esimerkkikoulutusaikatauluja, kokemusten arviointia pilottikoulutuksista.

Koulutusoppaan tavoitteet

Koulutusoppaan päätavoite on parantaa naisyrittäjien yrittäjyystaitojen kehittämiseen liittyvää aikuiskoulutusta, keskittyen erityisesti niihin, joilla on vähemmän mahdollisuuksia. Se rikastuttaa myös naisyrittäjyyttä koskevaa aikuiskoulutusta kumppanuuden ulkopuolella. Monimutkaisuutensa, siirrettävyytensä ja innovatiivisten piirteidensä vuoksi se on ainutlaatuinen, sillä tarjottavat koulutusmateriaalit ja -konseptit voidaan mukauttaa paikalliseen kontekstiin, mikä mahdollistaa projektikumppaneiden (PPs) jatkokehittämisen meneillään olevia ja tulevia koulutustoimintojaan.

Erityiset tavoitteet ovat:

- 1) tarjota pohja innovatiivisten, ajankohtaisten koulutusmateriaalien kehittämiseksi aikuiskouluttajille/kouluttajille/mentoreille;
- 2) tarjota syötteitä verkkokurssin kehittämiseen;
- 3) rikastuttaa aikuiskoulutuksen tietämystä kumppanuuden sisällä ja ulkopuolella tukemaan naisyrittäjiä kohtaamaan haasteet, jotka syntyivät COVID-19:n aikana ja sen jälkeen;
- 4) päivittää taitoja ja voimaannuttaa projektin kahta kohderyhmää, kouluttajia/mentoreita/aikuiskouluttajia ja naisyrittäjiä;
- 5) osallista muita sidosryhmiä/kouluttajia/mentoreita kehitysvaiheessa ja tarjoa koulutusta naisyrittäjille kestävän pääsyn avulla projektissa tuotettuihin materiaaleihin.

OSA I: Teoriasta käytäntöön

1.1. Suunnitteluprosessi

Suunnitteluprosessit jaetaan aina vaiheisiin ja osiin varmistaakseen, että tarkastukset ja testaukset suoritetaan oikeaan aikaan, jotta vältetään pitkät ja kalliit aikaa vievät muutokset lopussa.

Koulutusoppaan kehittämiseen liittyvät metodologiset vaiheet on jaettu kahteen päävaiheeseen:

1. Tehtäväänalyysi

Valmisteluvaihe, jonka aikana tunnistetaan kohderyhmät, heidän koulutustarpeensa ja sidosryhmien osallistuminen. Tässä vaiheessa valmistellaan Koulutusoppaan kehittämiskonsepti, mukaan lukien tehtävien suunnittelu ja jakaminen projektikumppaneiden kesken.

2. Koulutusmoduulien suunnittelu

Koulutusmoduulien suunnittelu sisältää alustavan työn: sisällytettävien taitojen ja tiedon listaamisen, jokaisen moduulin rakenteen ja sisällön kehittämisen, koulutusmateriaalien suunnittelun ja kehittämisen, jota seuraa koulutusmallien pilottitestaus ja lopuksi tulosten arviointi, tarkistus ja koulutusmallien viimeistely.

Koulutusmallien kehittämisprosessi voidaan kuvata seuraavina peräkkäisinä vaiheina:

Kuva 1: Koulutusmoduulin kehittämisen vaiheet

1.2. Kohderyhmät

Pääasialliset kohderyhmät, jotka hyödyntävät Koulutusopasta, ovat:

- 1) **Asiantuntijat:** kokeneita epävirallisen koulutusmateriaalin kehittämisessä ja kokeneita kouluttajia/mentoreita. Asiantuntijat osallistuvat koulutusmateriaalien kehittämiseen.
- 2) **Kouluttajat/aikuiskouluttajat/mentorit:** Kouluttajat organisaatioista, jotka tarjoavat liiketoiminnan tukea ja yrittäjyyttä aikuiskoulutuksessa, paikallistason organisaatiot, jotka työskentelevät sukupuolten tasa-arvon ja naisyrittäjyyden alalla. He osallistuvat seitsemään paikalliseen pilottikoulutukseen.
- 3) **Naisyrittäjät:** erityisesti huomioiden ne, joilla on vähemmän mahdollisuuksia ja jotka ovat vähemmän varustettuja digitaalisilla valmiuksilla. He hyötyvät myöhemmin parantuneesta koulutuskapasiteetista naisyrittäjyydessä ja saavat paremman pääsyn erityiseen yrittäjyystietoon sekä parantavat valmiuksiaan ylläpitää kestäviä yrityksiä.

1.3. Koulutustarpeet ja -puutteet

RE-FEM-projekti aloitettiin vastauksena naisyrittäjien erityisiin tukitarpeisiin, jotka syntyivät COVID-pandemian vuoksi.

Valmisteluvaiheen aikana tehty tutkimus osoitti, että naisten johtamat yritykset kärsivät suhteettomasti pandemian vaikutuksista useilla osa-alueilla:

- todennäköisemmin suljettu kuin miesten johtamat;
- kohtasivat vaikeuksia rahoituksen saamisessa ja valtion yritysvirastojen tuen hankkimisessa;
- heiltä puuttui tietoa/taitoja yrityksen perustamisesta ja kasvattamisesta;
- rajalliset liiketoimintakontaktit ja huomattavat hoitovelvoitteet olivat tärkeimmät esteet, joita heidän oli kohdattava pandemian aikana;
- koska naisten yritysten edustus on vahvempi palvelualalla, sosiaalisen etäisyyden toimenpiteet ovat vaikuttaneet kielteisesti heidän liiketoimintaansa.

Vaikka naisyrittäjät ovat kärsineet pandemian aikana enemmän, tilastot osoittavat, että naisten johtamat yritykset saivat vähemmän julkista tukea, mikä johtui suurelta osin kohdennettujen toimenpiteiden puutteesta.

Sosiaalinen eristäytyminen pandemian aikana johti naisten hoitotaakan kasvuun suuremmassa määrin kuin miesten ja vaikutti myös kielteisesti heidän hyvinvointiinsa. Nämä ovat syitä, jotka osoittavat tarpeen verkkokoulutusohjelmalle, joka olisi saavutettavissa naisille, joilla on hoitovastuita.

Tutkimustuloksemme vahvistivat, että naisyrittäjät osoittivat resilienssiään sopeutumalla näihin uusiin haasteisiin digitaalisen muutoksen kautta (tavaroiden ja palveluiden tarjonnassa sekä tuotantoprosesseissa), liiketoimintatoimintojen uudelleenjärjestelyssä, tarjoamalla lisäpalveluita ja -tuotteita ja joissakin tapauksissa omaksumalla uusia liiketoimintakonsepteja.

Näin ollen epävirallinen koulutus ja mentorointi, jotka on suunniteltu ja tarjottu naisyrittäjille, auttaisivat merkittävästi rakentamaan heidän resilienssiään parantamalla kykyä luoda uusia liiketoimintasuunnitelmia ja -kanavia, löytää uusia markkinoita ja soveltaa digitalisointia.

Ehdotuksen valmisteluvaiheessa tehdyn tutkimuksen tuloksena ehdotettiin luettelo aiheista, jotka tarjoavat tietoa kaikista yrittäjyyden kriittisistä ja käytännöllisistä näkökohdista ja joiden ympärille koulutusohjelma voidaan kehittää ja järjestää: liiketoimintalähtöisyys, riskienhallinta, erilaiset rahoitus-/sijoituslähteet liiketoimintaan. Sen tavoitteena on myös kehittää poikittaista osaamista, digitaalisia taitoja, olennaisia pehmeitä taitoja (moniajo, verkostoituminen, pitchaus, johtajuus, tiimityö ja tiiminrakennus, yrittäjyysajattelu, luova ajattelu ja räätälöidyt ongelmanratkaisutaidot. Lisäksi jokaiseen moduuliin sisällytetään itsearviointimenetelmä, joka heijastaa naisyrittäjyyden ylläpitämisen naisnäkökulmia.

Alun perin projektissa on ennakoitu, että maidenvälisen tutkimuksen (PRI *Työpaketti 2*) tulosten perusteella aiheita voidaan muuttaa tai lisätä uusia aiheita tarjotakseen ajankohtaisempaa sisältöä.

Tutkimus, johon osallistuivat kaikki hankekumppanit, pyrki paljastamaan, miten kriisit vaikuttavat naisyrittäjiin:

1) käsittelemällä haasteita, joita naisyrittäjät kohtasivat COVID-19-pandemian aikana, sitten Covid-ajan jälkeen ja energiakriisissä.

2) oppimalla strategioista ja mahdollisuuksista, joita naisyrittäjät sovelsivat kohdatakseen haasteet ja vaikeudet.

Metodologia koostui kirjallisuuskatsauksesta, naisyrittäjille jaetusta verkkokyselystä, asiantuntijahaastatteluista ja puolistrukturoiduista haastatteluista naisyrittäjien kanssa.

Haastatteluista nousi esiin viisi taito- ja osaamisalueen kehittämiskohdetta, jotka liittyvät naisyrittäjien tukemiseen kriisiaikoina: Mentorointi, Verkostoituminen, Taloudellinen lukutaito ja tietoisuus, Digitaalinen lukutaito, Mielenterveys ja kestävät vihreät käytännöt. Haastateltavat korostivat naisyrittäjien taitojen ja osaamisen kehittämisen tärkeyttä, painottaen tarvetta valtion tason tukiohjelmille, jotka on räätälöity heidän erityistarpeisiinsa ja saatavuuteensa. Naisyrittäjien mielenterveys on toinen huolenaihe. Selviytyminen yrittäjyyden paineista ja haasteista, erityisesti kriisiaikoina, jolloin hoivavastuu kasvaa huomattavasti, ei yksinomaan, mutta suurelta osin naisten harteille. Todettiin, että on tarvetta ohjelmille ja resursseille tukemaan naisyrittäjien mielenterveyttä.

Vaikka se ei ole ensisijainen painopiste, jotkut naisyrittäjät harkitsevat laajentamista kansainvälisille markkinoille. Tämä osa-alue tarjoaa sekä mahdollisuuksia että haasteita ja voisi hyötyä kohdennetusta tuesta ja koulutuksesta. Oli myös esimerkkejä naisyrittäjistä, jotka laajensivat kohderyhmiään ulkomaille muuton seurauksena.

Lopuksi, muutosjohtamisen ja kriisinhallinnan ohjelmien rinnalla, **vihreiden ja kestävien käytäntöjen omaksuminen** nousi esiin työkaluna, joka voimaannuttaa naisyrittäjiä sopeutumaan muuttuviin ympäristöihin. Naisyrittäjät ovat yhä kiinnostuneempia ympäristöystävällisistä ja energiatehokkaista lähestymistavoista, joita voidaan pitää kehitys- ja tukiohjelmien mahdollisuusalueena.

PR1:n tutkimustulosten perusteella annettiin suosituksia koulutus- ja opetusmateriaalien kehittämiseksi tukemaan naisyrittäjiä tulemaan kestävämmiksi kriisiaikoina. Konsultaatio- ja hyvien käytäntöjen vaihdon prosessin jälkeen projektikumppaneiden kesken annettiin suosituksia joidenkin aiheiden uudelleenmuotoilusta ja uusien lisäämisestä.

Tämän seurauksena seuraavien aiheiden merkitys korostui alueina, jotka vaativat huomiota kehitettäessä koulutusmateriaaleja naisyrittäjien tukemiseksi ja heidän resilienssinsä vahvistamiseksi: **Verkostoituminen; Taloudellinen lukutaito; Digitaalinen lukutaito; Mielenterveyden tuki; Vihreät käytännöt.**

Suosituksat koulutus- ja opetusmateriaalien kehittämiseksi keskittyivät seuraaviin pääalueisiin:

- **Taloudellinen koulutus:** Koulutus taloudellisessa lukutaidossa (esim.: hinnoittelu) ja taloushallintotaidoissa, jotka on räätälöity naisyrittäjien tarpeisiin; Ajankohtaisen tiedon ja pääsyn tarjoaminen saatavilla oleviin resursseihin, ohjelmiin, avustuksiin ja rahoitusvaihtoehtoihin sekä EU:n että kansallisella tasolla.
- **Kriisinhallinta:** Koulutus/ohjelmat, jotka opettavat strategioita sopeutua muuttuviin liiketoimintaolosuhteisiin ja ylläpitää kestävyttä kriisien aikana.

- **Itsetuntemus ja itsensä markkinointi:** Sukupuoleen perustuvien stereotyyppien käsittely liikemaailmassa. Menestyvien ja inspiroivien naisryhtäjien esittely roolimalleina inspiroimaan ja motivoimaan muita. Oman brändin hallinta.
- **Mentorointiohjelmat:** Mentorointi- ja neuvontaohjelmien rakentaminen naisryhtäjille henkilökohtaisen tuen tarjoamiseksi, keskittyen alueisiin kuten liiketoimintasuunnittelu, taloushallinto ja stressinhallinta.
- **Verkostoituminen ja yhteistyö:** Naisryhtäjät voivat hyötyä suuresti osallistuessaan tukevien yhteisöjen toimintaan, jotka mahdollistavat kokemusten, tiedon, keskeisten tietojen ja parhaiden käytäntöjen jakamisen. Nämä yhteisöt voivat tarjota emotionaalista tukea. Aloitteiden tulisi kannustaa naisille suunnattujen ryhtäjäyhteisöjen luomiseen.
- **Digitalisaatio:** Koulutuksen naisryhtäjille tulisi korostaa liiketoimintaprosessien digitaalista muutosta, mukaan lukien kohdeyleisöjen tavoittaminen sekä etätöön ja asiakassuhteiden hallinta.
- **Mielenterveystuki:** Mielenterveysongelmien tunnistaminen. Mielenterveystuen merkityksen ja naisryhtäjän mielenterveysnäkökohtien käsittely. Työkalut ja strategiat ryhtäjyyden paineiden ja haasteiden hallitsemiseksi.
- **Vihreät strategiat:** Kuinka soveltaa ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita käytäntöjä. Koulutus kestävien liiketoimintakäytäntöjen omaksumisesta.

Nämä suositukset sisällytetään **5 päämoduulin** kehittämiseen, joiden ympärille koulutusohjelma järjestetään:

1) Digitaalinen muutos ja valmius;

2) Rahoituksen saanti ja innovaatio;

3) Palvelullistaminen ja innovaatio;

4) Kestävyys kriisiaikana

5) Henkilökohtainen resilienssi, hyvinvointi ja sukupuolivaikutukset naisryhtäjänä olemisesta.

Koulutusmoduulien yksityiskohtainen rakenne ja sisältö esitetään Koulutusoppaan osassa II.

1.4 Ohjeet kouluttajien kouluttamiseen: Opetussuunnitelma

Tässä luvussa annamme ohjeita kouluttajille, jotka haluavat kouluttaa muita käsikirjan käytössä; kuinka he voivat kommunikoida tehokkaasti osallistujien kanssa ja mihin kiinnittää huomiota koulutuksen aikana.

Projektin aikana kukin kumppani testasi yhtä tai useampaa moduulia kokeneiden kouluttajien ja ammattilaisten kanssa (tavoitemäärä: 18-22 kouluttajaa/maa). Kertyneen kokemuksen perusteella tämä luku tiivistää keskeiset näkökohdat, jotka on otettava huomioon kouluttajien kouluttamisessa tai käsikirjan materiaalien käytössä.

Keskeiset osat kouluttajien koulutuksissa ja/tai koulutusmateriaalien käytössä

Jokainen koulutustapahtuma on ainutlaatuinen ja sen tulisi olla riittävän joustava vastaamaan kunkin osallistujaryhmän tarpeita. Tästä huolimatta näiden koulutusten tulisi sisältää seuraavat keskeiset osat:

- **Koulutuksen perusteet, mukaan lukien sen hyödyt ja esteet.** On olennaista varmistaa koulutuksen alussa, että koulutettavat eivät ainoastaan ymmärrä tämän lähestymistavan käsitettä ja hyötyjä, vaan ovat myös tietoisia sen rajoituksista tai sudenkuopista.
- **Taustatietoa taitopohjaisesta yrittäjyyskoulutuksesta.** Koulutus menee selvästi tiedon jakamisen ulkopuolelle, naisyrittäjyyden kehittämisen alueelle.
- Ohjelman teknisen sisällön perustiedot. Kouluttajilla on oltava perustiedot ohjelman käsittelemistä asioista.
- Taitojen kehittämisen menetelmät, kuten roolipelit. Taitojen kehittäminen on olennainen osa koulutusta.
- **Viestintä- ja ryhmätöitä.**
- **Erittäin suositeltavaa: Pääsy RE_FEM-projektin Avoimeen Koulutusalueeseen ja kehitettyihin koulutusmateriaaleihin.**

Kouluttajien koulutuksen yleinen tavoite on kehittää kouluttajien/ opettajien/ mentorien valmiuksia suunnitella ja toteuttaa naisyrittäjien koulutusohjelma.

Kuva 2: Hyödyt kouluttajille

Heille osallistumisesta koituvat hyödyt ovat:

- Koulutus- ja esitystaitojen parantaminen;
- Viestintätaitojen parantaminen;
- Pääsy uuteen tietoon, työkaluihin, menetelmiin ja koulutusmahdollisuuksiin;

- Henkilökohtaisen verkoston kasvattaminen, mukaan lukien mahdollisuus liittyä RE-FEM-yhteisön jäseneksi ja projektin lähettilääksi (pääasiassa kouluttajille, jotka osallistuivat Pilottikoulutukseen 1);
- Mahdollisuus osallistua jatkoprojektitoimintoihin ja tukea naisyrittäjiä;
- Työtyytyväisyyden lisääminen
- Altistuminen uusille ja erilaisille näkökulmille, kuten yrittäjyyden sukupuolimerkityksellisyydelle.

OSA II: Koulutusmoduulit

Tässä osiossa esitellään viisi moduulia, jotka on suunniteltu varustamaan yrittäjät tarvittavalla tiedolla ja taidoilla menestyäkseen nykyisessä nopeasti muuttuvassa liiketoimintaympäristössä. Nämä moduulit keskittyvät resilienssin edistämiseen kriisiaikoina, painottaen sekä teoreettista ymmärrystä että käytännön sovelluksia. Tavoitteena on tarjota kattava oppimiskokemus, joka käsittelee yrittäjyyden keskeisiä osa-alueita, kuten liiketoimintastrategiaa, riskienhallintaa, palvelullistamista, digitalisaatiota jne.

Tämän koulutuskokoelman erottuva piirre on itsearviointiharjoitusten integrointi jokaiseen moduuliin, mikä kannustaa osallistujia pohtimaan naisyrittäjien kohtaamia erityisiä haasteita ja mahdollisuuksia. Tämä reflektiivinen lähestymistapa auttaa oppijoita hallitsemaan paitsi yrittäjyyden käytännön näkökohdat myös käsittelemään sukupuoleen liittyviä kysymyksiä liiketoiminnan ylläpitämisessä.

Modulaarinen suunnittelu varmistaa, että sisältö on mukautettavissa ja siirrettävissä laajaan valikoimaan koulutusohjelmia eri oppilaitoksissa, organisaatioissa ja yhdistyksissä. Jokainen moduuli kattaa erillisen, ajankohtaisen aiheen, keskittyen yrittäjyyden resilienssin ja kasvun kannalta kriittisiin alueisiin:

1. **Digitaalinen muutos ja digitaalinen valmius**
Tutkitaan digitaalisten työkalujen ja strategioiden merkitystä valmisteltaessa yrityksiä digitaalisen aikakauden vaatimuksiin.
2. **Rahoituksen ja innovaation saanti**
Erilaisten tapojen tarkastelu rahoituksen ja mahdollisuuksien saamiseksi sekä paikallisilla että globaaleilla markkinoilla.
3. **Palvelullistaminen ja innovaatio**
Ymmärtäminen, kuinka innovoida siirtymällä tuoteperusteisista liiketoimintamalleista palvelukeskeisiin.
4. **Kestävyys kriisiaikoina**
Oppiminen, kuinka rakentaa kestäviä liiketoimintakäytäntöjä, jotka kestävät taloudellisia ja sosiaalisia häiriöitä.
5. **Henkilökohtainen resilienssi, hyvinvointi ja sukupuolivaikutukset naisena yrittäjänä olemisesta**
Henkilökohtaisen resilienssin kehittäminen ja naisyrittäjyyden ainutlaatuisten haasteiden käsittely, mukaan lukien hyvinvointi ja työn ja elämän tasapaino.

2.1 Digitaalinen muutos ja digitaalinen valmius

Moduulin otsikko: Digitaalinen muutos ja digitaalinen valmius

Moduulin kuvaus:

Vahvistetaan naisyrittäjiä keskeisillä digitaalisilla taidoilla, tutkitaan teknologian ja yrittäjyyden synergiaa hyödyntääksemme digitaalisten teknologioiden edistysaskeleita liiketoiminnan kasvussa.

Moduuli sisältää 4 alakohtaa:

1. **Digitaalinen markkinointi**
2. **Sosiaalinen media – kuinka varmistaa menestyksekkäs verkkoläsnäolo**
3. **Ensiaskleet kyberturvallisuudessa**
4. **Tekoäly ja naisyrittäjien digitalisaatio**

Alakohdassa 1 Digitaalinen markkinointi tarjotaan koulutussisältöä naisyrittäjille digitaalisen markkinoinnin pääkanavista, mukaan lukien verkkosivut, sähköpostimarkkinointi, videomarkkinointi, sisältömarkkinointi, SEO, verkkomainonnan mallit, kumppanuusmarkkinointi, vaikuttaja- ja sosiaalisen median markkinointi, mobiilimarkkinointi, verkkotiedotus, keskusteleva tekoäly, verkkoanalytiikka. Kuvataan tärkeimmät verkkomainonnan tyypit ja muodot sekä annetaan hyödyllisiä vinkkejä menestyksekkääseen digitaaliseen markkinointiin.

Alakohta 2 Sosiaalinen media - kuinka varmistaa menestyksekkäs verkkoläsnäolo esittelee tietoa sosiaalisen median käytön tärkeydestä, sosiaalisen median eduista naisjohtoisille yrityksille, kuinka käyttää Facebookia, Instagramia, TikTokia ja YouTubea naisyrittäjien liiketoiminnassa, ja päättyy tietoon sosiaalisen median läsnäolostrategian kehittämisestä naisyrittäjille.

Aihe 3 Ensiaskleet kyberturvallisuudessa tarjoaa käytännön tietoa tavoista lieventää yleisiä uhkia ja suojata liiketoimintaa kyberturvallisuushkilta.

Viimeinen **Aihe 4 Tekoäly ja naisyrittäjien digitalisaatio** sisältää tietoa siitä, mitä tekoäly on, miksi tekoäly on tärkeää liiketoiminnan kehittämiseksi, tekoälyn käyttö liiketoiminnassa, hyödyt naisomisteiselle yritykselle, kohdatut haasteet ja esimerkkejä tekoälyn vaikutuksesta eri aloille.

Sisältö on kehitetty huomioiden naisyrittäjien erityistarpeet.

Tavoitteet

Parantaa naisyrittäjien perustaitoja liiketoiminnan digitaalista muutosta varten ja valmistaa heitä yritysten digitalisaatioon. Varmistaa aktiivinen verkkoläsnäolo

Oppimistulokset

1. Oppia ratkaisusta digitaaliseen markkinointiin;
2. Ymmärtää sosiaalisen median tarve;
3. Olla valmistautunut digitaaliseen muutokseen ja miten tekoälyä voitaisiin soveltaa;
4. Ymmärtää erilaisia kyberturvallisuusmenetelmiä;

Oppimismenetelmät:

Oppimisprosessi alkaa tekemällä esityksiä aihe kerrallaan naisyrittäjille. Kouluttajan on annettava esimerkkejä digitaalisen markkinoinnin, sosiaalisen median, tekoälytyökalujen ja kyberturvallisuuden käytännön näkökulmien havainnollistamiseksi.

Aiheiden 1, 2 ja 3 jälkeen kouluttajan on annettava testi saadun tiedon tason tarkistamiseksi ja sen varmistamiseksi, että koulutettavat ovat ymmärtäneet tiedot.

Aiheeseen 2 jälkeen Sosiaalinen media järjestetään harjoituksena: Mainoksen kehittäminen sosiaaliseen mediaan/aihe Digitaalinen markkinointi. Kouluttaja jakaa koulutettavat ryhmiin ja antaa johdannon tehtävään, joka on toteutettava. Harjoituksen 1 ohjeita on noudatettava.

Moduulin otsikko: Digitaalinen muutos ja digitaalinen valmius

Koulutuksen lopussa kouluttajan on järjestettävä 20 minuutin ryhmäharjoitus - keskustelu osallistujien kesken, jonka tavoitteena on voimaannuttaa heitä tunnistamaan ja yhdistämään erityistarpeensa sopiviin tekoälyratkaisuihin, edistään käytännön ymmärrystä ja valmiutta digitaaliseen muutokseen. Kouluttajat näyttelevät keskeistä roolia keskustelujen ohjaamisessa, oppimisen edistämisessä ja varmistamisessa, että jokainen ryhmä osallistuu aktiivisesti ongelmanratkaisuun. Harjoituksen 2 ohjeita on noudatettava.

Resurssi/Tehtävä

Moduuli koostuu 4 lyhyestä esityksestä (yksi kullekin ala-aiheelle) ja 3 itsenäisestä testistä ja kahdesta harjoituksesta.

1. Esitykset:

- 1.1 Digitaalinen markkinointi;
- 1.2 Sosiaalinen media – kuinka varmistaa onnistunut verkkoläsnäolo;
- 1.3 Tekoäly ja digitaalinen muutos;
- 1.4 Ensiaskleet kyberturvallisuudessa.

2. Harjoitukset:

- 2.1 Mainoksen kehittäminen sosiaaliseen mediaan;
- 2.2 Naisryttäjät ja tekoälyratkaisut digitaaliseen muutokseen.

3. Videomateriaalit:

- 3.1 Webinaari "Sosiaalisten verkostojen merkitys Ivana Radicin kanssa", 17.09.2020,
https://youtu.be/riqYQWSIz3U?si=zMgoTzi1aN4sR_C
- 3.2 Teknologia keskustelu: Naisryttäjät ja tekoälyn etu
<https://www.youtube.com/watch?v=UXHniLywS0Q>

Pohdintalomake

Tarkistuslista jokaiselle aiheelle – kysymyksiä 6-7, arviointi

Kokonaisaika: 8 tuntia

2.2 Rahoituksen saanti ja innovaatio

Moduulin otsikko: Rahoituksen saanti ja innovaatio

Moduulin kuvaus:

Moduuli "Rahoituksen saanti ja innovaatio" on suunniteltu kattavaksi koulutusresurssiksi, joka keskittyy voimaannuttamaan osallistujia (naisryttäjät) olennaisella tiedolla ja taidoilla taloushallinnon navigoimiseksi, innovaation rahoituksen turvaamiseksi ja strategisen päätöksenteon edistämiseksi. Se kattaa keskeisiä aiheita, kuten taloudellinen lukutaito, oikeudellisen dokumentaation ymmärtäminen, luottoarviointi, kannattavuusanalyysi ja tehokas pitchaus sijoittajille. Keskeiset aiheet on jaettu 14 ala-aiheeseen.

Interaktiivisten työpajojen ja käytännön harjoitusten kautta osallistujat saavat näkemyksiä hallituksen aloitteista, julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksista sekä politiikkasuosituksista, jotka on räätälöity tukemaan naisia yrittäjyydessä. Koulutus

Moduulin otsikko: Rahoituksen saanti ja innovaatio

käsittelee myös sukupuolikohtaisia esteitä, edistäen innovatiivisia ratkaisuja rahoituksen saannin parantamiseksi ja tukevan yrittäjäekosysteemin edistämiseksi.

Tämä moduuli tarjoaa työkalut ja tiedot taloudellisten haasteiden voittamiseksi, rahoitusmahdollisuuksien avaamiseksi ja liiketoiminnan innovaation edistämiseksi, tehden siitä olennaisen resurssin muutoksen luomiseksi yrittäjyysmaisemassa.

Moduuli sisältää 14 alakohtaa:

1. Johdanto oikeudelliseen dokumentaatioon ja taloudellisiin raportteihin yrittäjille;
2. Yrityksen suorituskyvyn arviointi (taloudellinen analyysi ja perussuhdeanalyysi);
3. Likviditeettisuhteet;
4. Luottosuhde;
5. Innovaatorahoitus naisten pk-yrityksille;
6. Koulutus pitchaukseen sijoittajien edessä;
7. Tutustu nettokäyttöpääoman käsitteeseen hallitaksesi operatiivista rahoitustasi tehokkaasti;
8. Saarron vahvistaminen;
9. Sertifikaatit, jotka vahvistavat verovelvoitteiden suorittamisen;
10. Luottokelpoisuuden arviointi;
11. Suorita arviointi määrittääksesi yrityksesi luottokelpoisuuden;
12. Kannattavuusanalyysi;
13. Suorita perusteellinen analyysi yrityksesi kannattavuudesta;
14. SWOT-analyysi.

Tavoitteet

Mahdollistaa naisyrittäjille rahoituksen saannin parantaminen oppimalla taloushallinnon perusasioita, saatavilla olevia rahoituslähteitä ja menettelyjä innovaation rahoituksen hakemiseen. Tarjota heille taitoja pitchata sijoittajille ja oppia tekemällä.

Rahoituksen saanti:

1. Taloudellisten asiakirjojen ymmärtäminen;
2. Suorituskyvyn arviointi
3. Taloudelliset indikaattorit;
4. Esittele saatavilla olevat innovaation rahoitusmahdollisuudet naisten pk-yrityksille;
5. Kouluta osallistujia esittämään tehokkaasti potentiaalisille sijoittajille;
6. Tutki nettokäyttöpääomaa operatiivisten talouksien tehokkaaseen hallintaan.

Oppimistulokset

Rahoituksen saanti:

1. Parantunut taloudellinen lukutaito;
2. Tehokas suorituskyvyn arviointi;
3. Taloudellinen tietoisuus;
4. Pitchaus-taidot;
5. Toiminnallinen tehokkuus;
6. Proaktiivinen ongelmanratkaisu: Kyky tunnistaa ja käsitellä mahdollisia liiketoiminnan esteitä;
7. Sääntöjen noudattaminen ja verohallinta;
8. Luottokelpoisuuden arviointitaidot: Kyky määrittää yrityksen luottokelpoisuus;
9. Strategiset oivallukset: Strategisten oivallusten saaminen kannattavuuden ja SWOT-analyysin kautta;
10. Tietoon perustuva päätöksenteko;
11. Arvon lisääminen;
12. Taloudellinen suunnittelu;
13. Tietoisuus innovaatorahoitusmahdollisuuksista;
14. Innovaatorahoituksen puolesta puhuminen.

Moduulin otsikko: Rahoituksen saanti ja innovaatio

7. Mahdollisten liiketoimintaesteiden tunnistaminen ja ennakoiva ongelmanratkaisu;
8. Verotuksen selvittämisen vahvistavien sertifikaattien ymmärtäminen ja hankkiminen;
9. Laadullinen analyysi;
10. Luottokelpoisuuden arviointi;
11. Kannattavuuden ja SWOT-analyysin tekeminen strategisten oivallusten saamiseksi;
12. Pääoman kustannusten ymmärtäminen tietoon perustuvan päätöksenteon tueksi;
13. Keskeisten arvoa tuottavien alueiden tunnistaminen ja näiden prosessien parantaminen;
14. Taloudellinen suunnittelu ja investointipäätökset;
15. Suhdelukuanalyysin soveltaminen.

Innovaatio

1. Innovaation rahoitus
2. Innovaation rahoituksen puolesta puhuminen, Luovuuden stimulointi
3. Strateginen innovaatio, Tehokas toteutus

Innovaatio

1. Parantunut kyky ajatella luovasti.
2. Kyky luoda strateginen suunnitelma innovaatiolle.
3. Kyky toteuttaa innovatiivisia ideoita tehokkaasti.

Oppimismenetelmät:

Näiden harjoitusten metodologia on suunniteltu simuloimaan todellisia päätöksentekoprosesseja yrittäjärahoituksessa ja innovaatiotoiminnassa. Yhdistämällä määrällisen ja laadullisen analyysin kilpailukykyiseen pitchaukseen osallistujat saavat käytännön kokemusta liiketoimintastrategioiden, taloudellisen terveyden ja innovaatiopotentialin arvioinnista. Tämä lähestymistapa edistää kriittistä ajattelua, tiimityötä ja käsitteiden käytännön soveltamista dynaamisessa ja vuorovaikutteisessa ympäristössä.

Harjoitus 1: Strategian kehittäminen rahoituksen saamiseksi. Osallistujat suorittavat sekä määrällisiä että laadullisia analyyseja yritysten taloudellisen terveyden arvioimiseksi:

- *Määrällinen:* Analysoi keskeisiä taloudellisia tunnuslukuja (likviditeetti, kannattavuus, velkaantumisaste, varaston kierto, velkasuhde).
- *Laadullinen:* Suorita SWOT-analyysi ja anna laadullista palautetta yrittäjän liiketoiminnasta. Jokainen ryhmä äänestää, tulisiko yritykselle myöntää rahoitusta, ja voittajatiimi palkitaan. Esitysten jälkeen osallistujat keskustelevalat ehdotettujen innovaatioiden vahvuuksista ja heikkouksista keskittyen niihin, jotka puolustavat ja

Moduulin otsikko: Rahoituksen saanti ja innovaatio

vastustavat rahoitusta. Tämä harjoitus esittelee todellisen kilpailutilanteen, jossa neljä yritystä kilpailee rahoituksesta, mutta vain yksi saa sen.

Harjoitus 2: Innovaatiostrategia. Osallistujat tutkivat onnistuneita innovaatioita ja kehittävät strategisia toimintasuunnitelmia kuvitelluille yrityksilleen. Harjoitus sisältää:

- Innovatiivisten ratkaisujen ideointi liiketoiminnan haasteisiin;
- Henkilökohtaisten toimintasuunnitelmien laatiminen innovaatioiden toteuttamiseksi;
- Strategisten innovaatiostrategioiden kehittäminen ja pitchaus (3–5 minuuttia) rahoituksen saamiseksi.

Ryhmät äänestävät parhaasta innovaatiosta, ja voittajat palkitaan. Esityksen jälkeinen keskustelu sisältää kriittistä palautetta innovaation vahvuuksista ja parannuskohteista. Harjoituksen kilpailuhenkisyys korostaa kvantitatiivisen analyysin, laadullisen palautteen ja tehokkaiden esitysten merkitystä rahoituksen saamisessa.

Resurssi/Tehtävä

Koko ryhmän harjoitukset - 20 minuuttia +20 minuuttia tulosten esittely +20 havaintoa

1. Esitys:

PPT 1. Rahoituksen saanti ja innovaatio
PPT 2. Metodologia innovaatiokapasiteetin arvioimiseksi

2. Harjoitus:

Harjoitus 1: Strategian kehittäminen rahoituksen saamiseksi yrittäjätoimintaan
Harjoitus 2: Innovaatio

Pohdintalomake

Ryhmäreflektiot rakennetaan jokaisen harjoituksen lopussa, ja palautetta pyydetään opituista asioista koulutuksen lopussa.

Kokonaisaika: 8 tuntia

2.3 Palvelullistaminen ja innovaatio

Moduulin otsikko: Palvelullistaminen ja innovaatio

Moduulin kuvaus:

Moduuli auttaa ymmärtämään palvelullistamisen ja innovaation käsitteitä. Se vahvistaa naisyrittäjien taitoja palvelullistamisen ja innovaation alalla ja mahdollistaa naisyrittäjille löytää mahdollisuuksia tuoda palvelullistamisen ja innovaation prosesseja liiketoimintaansa.

Moduuli sisältää 2 alakohtaa:

1. Palvelullistaminen
2. Innovaatio

Tavoitteet

- Tarjoa tietoa palvelullistamisen ja innovaation prosessista;

Oppimistulokset

- Ymmärrä palvelullistamisen ja innovaation prosessi;

Kannusta naisyrittäjiä toteuttamaan palvelullistamisen ja innovaation aloitteita ja periaatteita.	- Opi työkaluista ja menetelmistä, jotka tukevat palvelullistamisen ja innovaation prosessia; - Opi hyivistä käytännöistä/tapaustutkimuksista; - Tunnista liiketoimintamahdollisuudet, jotka syntyvät uusista teknologioista ja periaatteista.
Oppimismenetelmät: Esitys, motivoivan videon katselu, vuorovaikutteinen keskustelu, tehtävä, työskentely pienryhmissä, koko ryhmän keskustelu.	
Resurssi/Tehtävä	1. Esitys: - Mitä on palvelullistaminen - Mitä on innovaatio 2. Harjoitus: - Keskustellaan palvelullistamisen mahdollisuuksista koulutettavien liiketoiminnassa - Innovaatio käytännössä 3. Videomateriaalit: https://www.youtube.com/@re-fem/videos
Pohdintalomake	<i>Itsearviointitesti - jokaiselle ala-aiheelle, joka sisältää monivalintakysymyksiä..</i>
Kokonaisaika: 8 tuntia	

2.4 Kestävyys kriisiaikoina

Moduulin otsikko: Kestävyys kriisiaikoina
Moduulin kuvaus: Tässä moduulissa opimme kestävyyden merkityksestä liiketoiminnassa sen kolmessa ulottuvuudessa: taloudellisessa, sosiaalisessa ja ympäristöllisessä.
Moduuli sisältää 2 ala-aihetta:
1. Kestävyys suunnitelmat, resilienssi ja naisyrittäjien voimaannuttaminen
1.1. Kuinka tehdä kestävyys suunnitelma yrityksessä - vaiheittainen opas 1.2 Riskienhallinta 1.3 Naisten liiketoiminnan voimaannuttaminen
2. Kestävyys liiketoiminnassa
2.1 Miksi kestävyys on tärkeää liiketoiminnassa? 2.2 Kestävyyden hyödyt liiketoiminnassa 2.3 Kuinka luoda kestävä strategia 2.4 Yritysvastuun alueet 2.5 Haasteet liiketoiminnassa 2.6 Kestävyyden hyödyt liiketoiminnassa 2.7 Naisten rooli kestävyyden maailmassa

Tavoitteet Edistää liiketoiminnan kestävyden ymmärtämistä: Auttaa osallistujia ymmärtämään kestävyden merkitys liiketoimintayhteydessä, mukaan lukien sen suhde kestävä kehityksen tavoitteisiin (SDG) ja ympäristönsuojeluun Kehittää kestävä johtamisen taitoja: Kouluttaa ammattilaisia toteuttamaan kestävyysstrategioita, tunnistamaan mahdollisuuksia vähentää ympäristövaikutuksia, edistämään eettisiä käytäntöjä ja noudattamaan yhteiskuntavastuun standardeja	Oppimistulokset - Ymmärtää kestävyden peruseriaatteen liiketoimintayhteydessä. - Syventää tietämystä vuoden 2030 kestävä kehityksen agendasta. - Hankkia tietoa hyvästä hallinnosta, etiikasta ja kestävästä rahoituksesta. - Ymmärtää yrittäjyyden rooli kestävä kehityksen ja siihen liittyvien politiikkojen edistämisessä.
Oppimismenetelmät: Yhteistoiminnallinen oppiminen. Hyödynnä ideoiden, taitojen ja kykyjen monimuotoisuutta yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Opiskelijaryhmän heterogeenisyys muodostuu tehokkaaksi oppimisresurssiksi. Keskeiset oppimismenetelmät: • Videoiden katselu; • Lukeminen - valmistautuminen koulutukseen; • Luovat harjoitukset; • Itsenäiset aktiviteetit; • Pohdinta henkilökohtaisista kokemuksista.	
Resurssi/Tehtävä	1. Esitys: Powerpoint 2. Harjoitus: - DANONE - Liiketoiminnan kestävyys suunnitelman luominen
Pohdintalomake	Tarkistuslistan kysymykset
Kokonaisaika: 8 tuntia	

2.5 Henkilökohtainen resilienssi, hyvinvointi ja sukupuolivaikutukset naisena olemisesta

Moduulin otsikko: Henkilökohtainen resilienssi, hyvinvointi ja sukupuolivaikutukset naisyrittäjänä olemisesta

Moduulin kuvaus:

Tämä moduuli korostaa resilienssin ja hyvinvoinnin kriittistä roolia voimaannuttaen naisyrittäjiä voittamaan haasteet, mukaan lukien sukupuoleen liittyvät esteet, ylläpitämään

liiketoimintaansa ja vaikuttamaan positiivisesti sekä henkilökohtaiseen elämäänsä että laajempaan yhteisöön. Osallistujat tutkivat seuraavia keskeisiä näkökohtia:

Moduuli sisältää 2 alakohtaa:

1. RESILIENSSI ja HYVINVOINTI

RESILIENSSI ja HYVINVOINTI -aihealue kattaa resilienssin määritelmän ja tekijät, 1) resilienssin itsearviointi; 2) Resilienssikynnyksen nostaminen; 3) Henkilökohtaisen resilienssin toimintasuunnitelman laatiminen voimaannuttaakseen naisyrittäjiä navigoimaan haasteissa ja edistämään heidän kokonaisvaltaista hyvinvointiaan.

2. Yrittäjyyden sukupuolivaikutukset

SUKUPUOLIVAIKUTUKSET-alakokonaisuus kattaa: 1) naiset vs. miehet yrittäjinä: erot ja stereotypiat; 2) tekijät, jotka vaikuttavat naisten yrittäjyyteen; 3) sukupuolten epätasa-arvo yrittäjyydessä; 4) Pohdinta epätasa-arvosta ja resilienssin saavuttaminen naisyrittäjinä.

Tavoitteet

RESILIENSSI ja HYVINVOINTI
Vahvistaakseen naisyrittäjien perustaitoja resilienssin ja hyvinvoinnin edistämiseksi, varustamalla heidät olennaisilla taidoilla kohdata haasteet tehokkaasti ja kehittää kestävä ja tasapainoinen lähestymistapa sekä henkilökohtaiseen että ammatilliseen elämään.

SUKUPUOLIVAIKUTUKSET

- Pohtia sukupuolieroja ja sosiaalisia odotuksia naisyrittäjiä kohtaan ja niiden vaikutuksia heihin;
- Oppia ja keskustella sukupuolistereotypioista ja niiden vaikutuksesta naisyrittäjien itsearviointiin ja yrittäjämeneestukseen;
- Ymmärtää sukupuolten epätasa-arvon malleja.

Oppimistulokset

RESILIENSSI ja HYVINVOINTI

1. Saada kattava ymmärrys resilienssistä ja oppia, kuinka olla resilientti.
2. Kehittää syvempää tietoisuutta henkilökohtaisista vahvuuksista ja kehityskohteista liittyen resilienssiin, edistäen syvempää ymmärrystä yksilöllisistä kyvyistä.
3. Vahvista itsetuntemusta ja paranna ongelmanratkaisutaitoja, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä yrittäjyyden haasteiden navigoinnissa.
4. Hanki käytännön strategioita ja työkaluja, joiden avulla voit tehokkaasti selvitä haasteista, voimaannuttaen osallistujia navigoimaan takaiskuissa resilienssillä ja ylläpitämään kokonaisvaltaista hyvinvointia.

YRITTÄJYYDEN SUKUPUOLIVAIKUTUKSET

1. Lisää tietoisuutta sukupuolieroista ja niiden vaikutuksesta naisyrittäjiin;
2. Ymmärrä yhteiskunnallisten tekijöiden, sosiaalisten normien, odotusten ja stereotyypioiden vaikutus naisyrittäjiin;
3. Ymmärrä sukupuolten välinen kuilu ja sukupuolten epätasa-arvon mallit.

Oppimismenetelmät:

RESILIENSSI ja HYVINVOINTI: Oppimisprosessi alkaa esityksellä resilienssistä naisyrittäjille, sisältäen käytännön esimerkkejä, jota seuraa resilienssin itsearviointikysely. Viisi harjoitusta, jotka kouluttaja esittelee, edistävät resilienssitaitojen rakentamista ja kehittämistä. Oppimisjärjestys on seuraava: Aloitetaan esityksellä, osallistujat tekevät yksilöllisen itsearvioinnin, jota seuraavat harjoitukset ja vuorovaikutteiset keskustelut, pienryhmätoiminnot ja lopuksi kouluttajan yhteenveto, joka korostaa resilienssin merkitystä henkisen ja yleisen hyvinvoinnin ylläpitämisessä.

SUKUPUOLIVAIKUTUKSET: Esitys, yksilötyö (itsearviointi), Interaktiivinen keskustelu, pienryhmätyöt, koko ryhmän keskustelu & aktiviteetti.

Resurssi/Tehtävä

Osa RESILIENSSI ja HYVINVOINTI koostuu yhdestä esityksestä ja viidestä harjoituksesta.

Osa 'Sukupuolivaikutus' koostuu yhdestä esityksestä harjoitukselle, jonka otsikko on 'Sukupuolten välinen kuilu ja sukupuolten epätasa-arvon mallit yrittäjyydessä'.

6 harjoitusta, joita voidaan soveltaa itsenäisesti tai ehdotetussa roolissa, jos koulutukseen on riittävästi aikaa (esim. yhden päivän mittainen koulutus).

RESILIENSSI ja HYVINVOINTI

Esitys: Resilienssin rakentaminen hyvinvoinnille

Harjoitukset:

1. Oman resilienssin arviointi

1.1 Resilienssin itsearviointi

1.2. Resilienttien piirteiden inventaario

2. Nosta resilienssirajasi!

2.1. Opi jotain uutta

2.2. Hallitse energiaasi tehokkaasti

3. Luo resilienssin toimintasuunnitelma

YRITTÄJYYDEN SUKUPUOLIVAIKUTUKSET

Esitys: Sukupuolten välinen kuilu ja sukupuolten epätasa-arvon mallit yrittäjyydessä

Harjoitukset:

1. Mikä on mielipiteesi...?

2. Naiset/Yrittäjät ovat kuin...

3. Institutionaalinen vaikutus sukupuolirooleihin, sukupuolistereotypioihin (odotuksiin) yleisesti

4. Sukupuolten välinen kuilu ja sukupuolten epätasa-arvon mallit yrittäjyydessä

5. Yrittäjyyteen vaikuttavat tekijät

6. Ryhmäkeskustelu motivoivien videoiden avulla yrittäjyydestä ja resilienssistä

Pääsy motivoiviin videoihin:

<https://refem.eu/open-education-platform/videos/>

Pohdintalomake

'RESILIENSSI ja HYVINVOINTI

Resilienssin kynnystoimintasuunnitelma

Yrittäjyyden sukupuolivaikutukset

- Kouluttajan pohdinnat

- Pienryhmäpohdinnat yksilöllisten mielipiteiden, kokemusten ja ryhmätulosten jakamiseksi

Tarvittava kokonaisaika:

RESILIENSSI ja HYVINVOINTI: 8 tuntia

SUKUPUOLIVAIKUTUKSET: 8 tuntia

RE-FEM-projekti tarjoaa koulutusmateriaaleja, jotka liittyvät jokaiseen koulutusmoduuliin avoimella koulutuslustralamme.

OSA III: Esimerkki koulutuksesta ja hyvistä käytännöistä

Tämä luku sisältää tietoa hyvistä käytännöistä, esimerkkikoulutusaikatauluista ja kokemusten arvioinnista pilottikoulutuksista, jotka projektikumppanit ovat valinneet analysoitaviksi ja käytettäväksi inspiraationa koulutusmateriaalien suunnittelussa.

3.1 Esimerkkejä koulutusaikatauluista ja hyvistä käytännöistä

Koulutusopas, joka koostuu innovatiivisista koulutusmateriaaleista ja -konsepteista. Ottaen huomioon tämän asiakirjan johdanto-osassa määritellyt tavoitteet, tässä osiossa keskitytään erityisesti menestystarinoiden keräämiseen muista koulutusohjelmista, tapaustutkimuksista ja projektikumppaneiden tunnistamista hyvistä käytännöistä, jotta niistä voidaan oppia ja sisällyttää opitut asiat koulutusmateriaalien kehittämiseen.

Tällä tavoin Koulutusopas on pyrkinyt rikastuttamaan aikuisten naisten koulutuksen tietämystä, huomioiden kumppanuuden ulkopuoliset kokemukset, jotka edistävät projektin kahden kohderyhmän, aikuiskouluttajien/mentorien/kasvattajien ja naisyrittäjien, voimaannuttamista; sekä tarjoamaan naisyrittäjille kestävän pääsyn sekä projektissa tuotettuihin materiaaleihin että näihin ulkoisiin hyviin käytäntöihin, tukien heitä kohtaamaan haasteet, jotka syntyivät COVID-19:n aikana ja sen jälkeen.

Aikuisten, erityisesti naisten, menestyksellisten yrittäjyyškoulutusohjelmien hyvien käytäntöjen keräämistä varten AEFPA suunnitteli mallin (Liite 4). Tärkeimmät havainnot on tiivistetty alla olevaan taulukkoon, joka näyttää maat, joissa hyviä käytäntöjä on toteutettu, niiden kuvaukset ja tärkeimmät johtopäätökset.

Nämä tiivistelmät tarjoavat yleiskatsauksen erilaisista hyvistä käytännöistä, jotka tähtäävät naisyrittäjien voimaannuttamiseen eri maissa ja konteksteissa. Ohjelmat tarjoavat monenlaista tukea, mukaan lukien koulutusta, mentorointia, digitaalista muutosta ja taloudellista apua, mikä edistää merkittävästi naisten omistamien yritysten kehitystä ja menestystä.

Taulukko: RE-FEM-projektikumppaneiden keräämien hyvien käytäntöjen tiivistelmät

Nr o	Otsikko	Toteutusmaat	Kuvaus	Johtopäätökset
I	<i>Ifempower-käsikirja mentorointiohjelmalle, joka voimaannuttaa naisyrittäjiä</i>	Itävalta, Saksa, Unkari, Suomi, Romania, Espanja ja Portugali	Hanke, jota rahoitetaan osittain Euroopan unionin Erasmus+ -ohjelmasta, ja johon osallistuu 9 kumppania 7 Euroopan maasta. Sen tavoitteena oli voimaannuttaa naisyrittäjiä, erityisesti pk-yrityksissä, mentorointiohjelman kautta.	Ifempower-käsikirja mentorointiohjelmalle toi tietoa korkeakouluille (yliopistoille), jotka olivat ifempower-hankkeen kumppaneita, siitä, miten mentorointiohjelma toteutetaan. Sen jälkeen sitä voivat soveltaa kaikki yliopistot, jotka haluavat keskittyä naisyrittäjien voimaannuttamiseen, ja se on vietävissä mihin tahansa koulutusohjelmaan. Se voi olla hyödyllinen työkalu kouluttajille ja mentoreille, ja se voi tarjota lisäarvoa.
II	<i>Gira Mujeres Coca Cola. (Coca Cola Women Tour)</i>	Espanja	Coca-Colan aloite, joka käynnistettiin vuonna 2016 tukemaan naisyrittäjiä Espanjassa, tarjoten koulutusta ja neuvontaa naisille, joilla on liikeideoita tai olemassa olevia yrityksiä, jotka tarvitsevat uutta suuntaa.	GIRA Mujeres on koulutusmatka, joka kannustaa naisia toteuttamaan liikeideansa ja uudistamaan jo käynnissä olevia projektejaan. Tuki naistalenteille ja yhtäläisille mahdollisuuksille, joka nykyisessä kontekstissa vaikuttaa ajankohtaisemmalta kuin koskaan. Kiinnostavaa naisille, jotka koulutuksen ja tuen lisäksi voivat saada rahoitusta.
III	<i>VENLA-projekti (ESF-rahoitteinen)</i>	Suomi	Tähtää naisyrittäjien tukemiseen joustavalla valmennusmallilla, joka yhdistää henkilökohtaisen sparrauksen, työpajat ja verkkovalmennuksen.	Koulutusmateriaalia on saatavilla viidestä teemasta: Pienet tiedot; Palvelumuotoilu; Markkinointi; Myynti; Arvot ja ajanhallinta. VENLA-koulutus toteutettiin osana VENLA-koulutuksen verkko- ja langaton (ESF) -projektia vuosina 2019 - 2020. Verkkokoulutus toteutettiin projektin oppimisympäristössä. Projektin lopussa suurin osa sisällöstä tehtiin avoimesti saataville HAMK:n omassa oppimisympäristössä. HAMK=Hämeen ammattikorkeakoulu

				Tämä projekti ja sen koulutusmoduulit ovat samanlaisia kuin RE-FEM-lähestymistapa, ja voimme kaikki oppia siitä.
--	--	--	--	--

Nr o	Otsikko	Toteutusmaat	Kuvaus	Johtopäätökset
IV	<i>Yrittäjyys kestävyyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi digitalisaation aikakaudella - verkkokurssi</i>	<i>Suomi</i>	<i>Hanken School of Economicsin tutkijoiden kehittäjä, keskittyen kestävään yrittäjyyteen.</i>	<i>Naiset ovat keskeinen osa yrittäjyysmaisemaa, ja tämä viiden viikon kurssi kannustaa naisia menestymään kestävässä yrittäjyydessä. He saavat tärkeitä taitoja ja työkaluja auttaakseen naisia tulemaan yrittäjiksi, jotka tukevat kestävyttä ja luovat hyvinvointia nykyisessä informaatioajassa.</i>
V	<i>WINNOVATORS</i>	<i>Serbia, Romania, Slovenia, Italia, Viro</i>	<i>Erasmus+:n rahoittama EU- hanke, jonka tavoitteena on voimaannuttaa nuoria naisia maaseutualueilla innovatiivisten opetus- ja oppimismenetelmien avulla.</i>	<i>Serbian liikenaiset ry voisi tarjota asiantuntemusta ja parhaita käytäntöjä räätälöidyn koulutusoppaan laatimiseksi, joka vastaa nuorten naisten erityistarpeisiin korkeakoulutuksessa. Tämä sisältää voimaannuttamisen ja osallisuuden edistämisen taitojen parantamiseksi, kattaen sekä akateemiset että yrittäjyysvalmiudet. Heidän keskittymisensä yrittäjyyden kannustamiseen, innovaatioiden edistämiseen ja sukupuolisensitiivisen koulutuksen puolustamiseen nuorten naisten keskuudessa edistää aktiivisesti oikeudenmukaisemman koulutusympäristön luomista korkeakouluissa.</i>
VI	<i>FEMTECH Resilienssille</i>	<i>Serbia</i>	<i>CIPE:n tukema hanke kohdistui naisomisteisiin MSME:ihin ja innovatiivisiin start-up-yrityksiin COVID- 19-kriisin aikana, keskittyen digitaaliseen muutokseen.</i>	<i>Serbian liikenaiset ry voisi tarjota asiantuntemusta ja parhaita käytäntöjä räätälöidyn koulutusoppaan laatimiseksi, joka sisältää webinaareja, podcasteja, mentorointisessioita, pitchaustilaisuuksia bisnesenkeleiden kanssa ja luennon työpaikan seksuaalisesta häirinnästä.</i>

--	--	--	--	--

Nro	Otsikko	Toteutusmaat	Kuvaus	Johtopäätökset
VII	<i>NAISET LIIKETOIMINNASSA. A. Naisyrittäjyyden edistäminen Tonavan alueella</i>	<i>Itävalta, Bulgaria, Bosnia ja Hertsegovina, Kroatia, Saksa, Unkari, Moldova, Romania, Slovenia</i>	<i>INTERREG Tonavan alueen ohjelmahanke, joka kannustaa nuoria naisia innovatiivisilla ideoilla aloittamaan ja kehittämään liiketoimintaansa</i>	<i>EWCs:n perustamisen ja toiminnan konseptia, mukaan lukien koulutusmoduulien käyttö, voitaisiin soveltaa akateemisessa maailmassa, koulutus- ja valmennuskeskuksissa sekä yritysten tukiorganisaatioissa. Malli on helppo siirtää. EWC-laatu-merkki varmistaa, että sertifioidut organisaatiot täyttävät palvelutarjontansa ja suorituskäytännöt standardit. Koulutusmoduulit voisivat lisätä arvoa ja tukea kouluttajia ja nais- yrittäjiä.</i>
VIII	<i>EWA. Naisten voimaannuttami- nen elintarviketeollisu- udessa</i>	<i>Bulgaria, Tšekki, Viro, Kreikka, Italia, Unkari, Latvia, Liettua, Puola, Portugali, Serbia, Slovenia, Espanja, Turkki, Romania ja Ukraina</i>	<i>EIT Foodin vuotuinen ohjelma, joka tarjoaa koulutusta, mentorointia, liiketoiminnan valmennusta ja verkostoitumismahdollisuu- ksia naisille elintarviketeollisuudessa.</i>	<i>EWA on vuotuinen ohjelma, joka tarjoaa koulutusta, mentorointia, liiketoiminnan valmennusta ja verkostoitumismahdollisuuksia naisyrittäjille elintarviketeollisuudessa, ja sen rahoittaa EIT Food. EWA voisi toimia mallina räätälöidyn koulutus- ja mentorointiohjelman tarjoamiseksi naisyrittäjille ja siten olla hyödyllinen kouluttajille.</i>
IX	<i>KOMPLEMENTOR- - mentorointiohjel- ma naisyrittäjille</i>	<i>Romania</i>	<i>Erasmus+ -projekti "e- Advantage" kohdistui yli 45- vuotiaisiin naisiin parantaakseen heidän ura- ja yrittäjyysnäkömiään vertaismentorointiohjelman kautta.</i>	<i>Hyvä kysymys on jo puoliksi vastaus. Muotoilemalla oikeat kysymykset ja pohtimalla yhdessä mahdollisuuksia, mentorin tuki voi olla hyödyllisempää merkityksellisten tavoitteiden asettamisessa, oikean polun valitsemisessa ja hyvien päätösten tekemisessä. Komplementor- tiimin erityispiirre oli, että mentorointisuhteissa oli aina ohjaaja, joka auttoi mentori-aktori-suhdetta. Heidän vahvuutensa oli, että heillä on laaja kokemus monenlaisista asioista, joten jokainen aktori pystyi löytämään sopivan mentorin.</i>

			Projekti, joka kesti tammikuusta 2020 joulukuuhun 2022, hyödynsi digitaalista alustaa yhdistääkseen mentorit ja aktorit verkossa. Projektin jälkeen KOMPLEMENTOR-ohjelma jatkoi naisten mentorointia, erityisesti yli 40-vuotiaiden, auttaen heitä aloittamaan tai kasvattamaan liiketoimintaansa.	
--	--	--	---	--

Nr o	Otsikko	Toteutusmaat	Kuvaus	Johtopäätökset
X	Transilvanian Yrittäjyyskorkeakoulu	Romania	Romanian Unkarilaisten Ekonomistien Yhdistyksen alaisuudessa toteutettu koulutussarja parantamaan yrittäjyystaitoja ja edistämään suhteita innovatiivisten ajattelijoiden ja start-up-yrittäjien välillä.	Osallistuminen Transilvanian Yrittäjyyskorkeakouluun on erittäin hyvä tilaisuus naisyrittäjille. Ohjelma ei ole vain naisille, mutta järjestäjät ja osallistujat yhdessä varmistavat tukevan yhteisön, avoimen keskustelun ongelmista ja vaikeuksista sekä paljon oppimista toisiltaan ja ammatillista kehitystä.

XI	<i>Resilienssi ja Koulutus pk-yrityksille RESTART: Resilienssi ja Koulutus pk-yrityksille Mainstreaming Guidelines</i>	Slovakia, Unkari, Italia, Belgia, Espanja, Kroatia	Erasmus+ -projekti RESTART kehitti innovatiivista koulutusta tukemaan pk-yrityksiä ja Euroopan työvoimaa sopeutumaan pandemian jälkeiseen sosioekonomiseen kontekstiin.	RESTART-projektissa kehitetyt moduulit ja koulutus, jotka sisältävät aiheita kuten innovaatio, palvelullistaminen, digitalisointi ja tunneäly, voivat olla kouluttajien ja naisyrittäjien käytössä koulutusprosessissa. Se voi myös toimia pohjana koulutuksen valmistelulle, joka on mukautettu naisyrittäjien erityistarpeisiin. RESTART Mainstreaming Guidelines tarjoaa käsikirjan RESTART-koulutusmateriaalien käyttöön.
XI I	<i>ASIAT+</i>	Slovakia, Itävalta, Kroatia, Tšekki, Unkari, Puola, Slovenia, Saksa, Italia	THINGS+ -projekti pyrkii rikastuttamaan yritysten palveluvalikoimaa lisäpalveluilla, jotka voivat lisätä asiakkaille toimitettavaa arvoa ja parantaa niiden asemaa markkinoilla vahvistamalla yrittäjien taitoja palveluinnovaatioiden hallinnassa.	Projekti ja kehitetty metodologia käsittelevät palvelullistamisen aihetta ja voivat olla hyödyllisiä naisyrittäjien koulutuksessa.

Nro	Otsikko	Toteutusmaat	Kuvaus	Johtopäätökset
XIII	<i>SEED Foundation Mentoriohjelma</i>	Unkari	Tämän ohjelman tavoitteena on tarjota räätälöityjä kehitysratkaisuja yrittäjille hyödyntämällä liiketoimintamahdollisuuksia, jotka on tunnustettu muiden	SEED Foundation pitää mentorointia ensisijaisesti kehitysprosessina, joka ilmenee mentorin ja aktorin välisessä yhteistyössä. Koska ohjelma on joustava ja voidaan räätälöidä yksilöllisiin tarpeisiin, se on tehokas työkalu naisyrittäjien ja heidän yritystensä resilienssin kehittämiseen.

			<i>SEED Foundation -ohjelmien kautta.</i>	
XIV	<i>Mentoroinnin tukema koulutusohjelma</i>	<i>Unkari</i>	<i>SEED Small Business Development Foundationin tarjoama ohjelma pyrkii siirtämään yrittäjätietoa ja -taitoja henkilökohtaisen tuen ja ammatillisen asiantuntemuksen kautta.</i>	<i>Onnistunut mentoroinnin tukema koulutusohjelma sisältää henkilökohtaisen lähestymistavan valitsemalla mentorit yksilöllisten vahvuuksien ja tarpeiden perusteella, edistäen räätälöityä oppimiskokemusta. Se korostaa myös jatkuvaa arviointia ja palautetta, varmistaen, että ohjelma kehittyy vastaamaan nousevia tarpeita ja edistää tehokkaasti osallistujien kehitystä. Tätä voidaan käyttää myös RE-FEMissä.</i>

Kunkin hyvän käytännön yksityiskohdat verkkosivustojen linkkeineen ja muine asiaankuuluvine materiaaleineen esitetään tämän asiakirjan liitteessä 4.

3.2 Kokemukset RE-FEM-pilottikoulutuksista.

Tätä koulutusopasta suunniteltaessa otimme huomioon, että RE-FEMin yleinen tavoite on vähentää sukupuolten välistä kuilua yrittäjyydessä keskittyen erityisesti:

- 1) Tutkia haasteita, joita naisyrittäjät kohtaavat Covid-ajan jälkeen ja heidän tarpeitaan rakentaa kestäviä yrityksiä;
- 2) Kehittää aikuiskoulutuksen kapasiteettia naisyrittäjyyden alalla;
- 3) Naisyrittäjien osaamisen parantaminen, jotta he voivat ylläpitää kestäviä yrityksiä, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien osalta;
- 4) Pääsyn parantaminen yrittäjyyteen liittyvään erityistietoon koko Euroopassa verkko-oppimisolustan ja kansainvälisten verkostoitumismahdollisuuksien kautta;
- 5) Vahvan yhteistyön rakentaminen, relevantin tiedon ja kokemuksen yhdistäminen sekä suositusten antaminen politiikalle ja käytännöille, jotka edistävät naisyrittäjyyden kehitystä.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi RE-FEM analysoi kouluttajien ja naisyrittäjien nykyisiä tarpeita, erityisesti niiden, jotka ovat haavoittuvassa asemassa. Tavoitteena oli rikastuttaa tietoa COVID-19-kriisin naisyrittäjille aiheuttamista haasteista, tarjoten relevanttia tietoa asiantuntijoille ja akateemikoille, jotka tarjoavat materiaaleja ja työkaluja, keskittyen vahvasti digitaalisten taitojen kehittämiseen, kriisinhallintaan ja resilienssin lisäämiseen vastaamaan uusiin tarpeisiin, sillä pandemia korosti tarvetta naisyrittäjien olla kestäviä ja sopeutuvia epävarmuuden edessä.

Testatakseen projektin kehittämiä materiaaleja, kumppanit järjestivät paikallisia pilottikoulutustapahtumia houkutellakseen ja tavoittaakseen paikallisia kouluttajia/aikuiskouluttajia/mentoreita ja naisyrittäjiä, pyrkien edistämään projektin osallistavuutta.

Prosessi ja käytännön järjestelyt, jotka koskevat näiden tiettyjen kohderyhmien osallistamista pilottikoulutustapahtumiin kumppaneiden toimesta, keskusteltiin ja jäsenneltiin kumppanuudessa. Yhteinen metodologia suunniteltiin kirjoittamaan maakohtaisiaraportteja kaikille projektikumppaneille ja paikalliset sitouttamissuunnitelmat (LEP) kehitettiin osallistujien, erityisesti vähemmän mahdollisuuksia omaavien naisyrittäjien, rekrytoimiseksi. Seitsemän koulutuksen jälkeen projektikumppanit loivat englanninkielisen maakohtaisen raportin tiivistääkseen kokemuksensa ja arviointituloksensa pilottikoulutuksesta. Nämä seitsemän raporttia tiivistettiin parantamaan Koulutusoppaan lopullista versiota ja ne löytyvät RE-FEM:n sisäisinä työasiakirjoina.

Ottaen huomioon pilottikoulutuksen lyhyt kesto, jokaiselle kumppanille ehdotettiin, että he tarjoavat osallistujille joitakin perusohjeita ennen tapahtuman alkamista, mukaan lukien aikataulu, pääsy koulutusmateriaaleihin, ohjeet heidän osallistumisestaan koulutukseen ja ennakkokoulutuksen arviointilomake.

Pilotti 1:n aikana kukin kumppani esitteli kouluttajille, kuinka käyttää metodologiaa, työkaluja ja lähestymistapoja koulutussisällön toimittamiseen, joka on kehitetty viidessä

moduulissa naisyrittäjille. Pilotti 2:n osalta naiset saivat saman koulutussisällön suoraan kouluttajilta.

Jokainen kumppani sai vapaasti järjestää oman ohjelmansa ja istuntojen keston ottaen huomioon omat tarpeensa ja osallistujien erityispiirteet, vaikka malliohjelma tarjottiin mahdollisena sisällön ja istuntojen keston ideana, ei sitovana.

Hankkeen tavoitteiden saavuttamisen arvioimiseksi jaettiin anonyymejä tyytyväisyyskyselyjä palautteen keräämiseksi ja koulutusmateriaalien, metodologian sekä henkilökohtaisten taitojen kehittämisen sisällön ja laadun pohtimiseksi. Pilottikoulutustapahtumien kautta kouluttajat/aikuiskouluttajat ja naisyrittäjät osallistuivat suoraan hankkeeseen, heidän kapasiteettinsa parani ja hankkeen tulokset levitettiin. Kehitetyt tulokset vahvistivat naisyrittäjien pehmeitä ja kovia taitoja, mukaan lukien digitaaliset taidot, yrittäjäasenne, resilienssi ja liiketoimintakonseptit.

Maan Raporttien Arviointitulosten perusteella molempien pilottikoulutusten kommentit on tiivistetty seuraavasti:

- Kohderyhmien rekrytointi;
- Pilottikoulutusten järjestäminen;
- Esitestit ja jälkitestikyselyt;
- Osallistujien palaute pilottitestauksen jälkeen – parannusehdotukset ja tietotaso testauksen jälkeen.

Seitsemän pilottikoulutuksen arviointitulokset edistävät ajankohtaisen Koulutusoppaan kehittämistä ja viimeistelyä tarjoamalla palautetta sen soveltuvuudesta paikallisiin konteksteihin.

Näytekoulutus kouluttajille ja naisyrittäjille:

Toiminta	Kesto	Istunnon kuvaus
Avausistunto	5' 10' 30' 5' 10'	Rekisteröinti Tervetuloa <i>(vastuullisen PP:n tulisi lyhyesti esitellä projekti ja tähänastiset saavutukset, koulutuksen tavoite, odotetut tulokset kouluttajien pilottitestauksesta)</i> Osallistujien esittely <i>(jokaisen osallistujan tulisi lyhyesti esitellä itsensä – 2-3', mukaan lukien heidän kokemuksensa naisyrittäjien tukemisessa ja miksi he pitävät naisten voimaannuttamista tärkeänä)</i> Ennakkokoulutuksen arviointilomakkeen täyttäminen Jäänmurtajapeli
MODUULI 1		
Digitaalinen muutos ja digitaalinen valmius	45'	Moduulin esittely Ohjeet harjoitukseen Aika harjoitukselle
	15'	Esitykset per ryhmät Kysymykset ja vastaukset

MODUULI 2		
Pääsy innovaatioihin, rahoitukseen ja paikallisille / kansainvälisille markkinoille	45'	Moduulin esittely Ohjeet harjoitukseen Aika harjoitukselle
	15'	Esitykset per ryhmät Kysymykset ja vastaukset
MODUULI 3		
Palvelullistaminen ja innovaatio	45'	Moduulin esittely Ohjeet harjoitukseen Aika harjoitukselle
	15'	Esitykset per ryhmät Kysymykset ja vastaukset
MODUULI 4		
Kestävyys kriisiaikoina	45'	Moduulin esittely Ohjeet harjoitukseen Aika harjoitukselle
	15'	Esitykset per ryhmät Kysymykset ja vastaukset
MODUULI 5		
Henkilökohtainen resilienssi, hyvinvointi ja sukupuolivaikutukset naisena olemisesta	45'	Moduulin esittely Ohjeet harjoitukseen Aika harjoitukselle
	15'	Esitykset per ryhmät Kysymykset ja vastaukset
JOHTOPÄÄTÖKSET		
Ideariihi-istunto	30'	Miksi on tärkeää kouluttaa naisryhtäjiä – kokemusten ja hyvien käytäntöjen jakaminen
	30'	Johtopäätökset ja yhteenveto Koulutuksen jälkeisen arviointilomakkeen täyttäminen Palkintotodistus ja ryhmäkuva

3.2.1 Kokemukset RE-FEM-pilottikoulutuksesta kouluttajille.

Kansainvälinen raportti on kirjoitettu sisäiseksi työasiakirjaksi, joka sisältää palautelomakkeiden tulokset osallistujilta, jotka osallistuivat testikoulutukseen eri aikoina ja eri maissa. Osallistujia on ollut yhteensä 89. Yhteensä 89 osallistujalta on kerätty 83 kommenttia, 93,25%. Toimitusmuodot ovat olleet pääasiassa läsnäolokoulutuksia (4), joita

seuraa hybridi (2) ja verkko (1), keskimääräisen keston ollessa 8 tuntia. Moduulit 1 ja 5 ovat olleet eniten analysoituja, molemmat viidessä eri maassa, ja niitä seuraavat muut moduulit, 2, 3 ja 4, joita on analysoitu neljässä maassa. Päättämme, että analysoitujen moduulien määrä on suuri.

Kaikki pilotin osallistujat ilmaisivat suostumuksensa tietosuojan osalta. Sukupuolijakauma on seuraava: 89 osallistujasta 73 on naisia ja 16 miehiä.

Kouluttajille suunnattuja pilottitapahtumia on mainostettu kunkin projektikumppanimaan verkkosivujen ja sosiaalisten verkostojen kautta. Osallistujia otettiin yhteyttä pääasiassa sähköpostitse tai puhelimitse.

Jotkut projektin lähettiläät, erityisesti 3 Espanjasta, Romaniasta ja Slovakiasta, osallistuivat promootioaktiviteetteihin ja jakoivat tietoa tapahtumasta omien kanaviensa kautta. Osallistujien profiili on hyvin homogeeninen kaikissa osallistujamaissa. Kouluttajat, mentorit, valmentajat ja liikkeenjohdon konsultit ovat olleet eniten edustettuina, joita seuraavat aikuiskouluttajat ja liikenaiset, ja mukana oli myös henkilöstöpäälliköitä ja toimittajia.

Kaikki eri maiden osallistujat ovat yhtä mieltä siitä, että koulutus on ollut tuottavaa kaikille, sekä odotusten että opitun suhteen. Viittaamme eri arvioihin, joten ENNEN koulutusta Bulgariassa koulutuksen tavoitteena on hankkia uutta tietoa tai rikastuttaa olemassa olevaa. Serbiassa he halusivat muodostaa uusia verkostoja tai oppia, millaista yrittäjyys on Euroopassa verratakseen sitä omaan maahansa, kuten Suomessa. Kommentit ovat myös yleisiä koulutuksen JÄLKEEN: Osallistujat ovat erittäin tyytyväisiä pilottikoulutuksen aikana saatuun tietoon ja aikovat soveltaa sitä tulevaisuudessa koulutus-, konsultointi- ja mentorointitehtävissään.

Pilottiosallistujat arvostivat mahdollisuutta vaikuttaa projektin tuloksiin ja odottavat innolla tuloksia, joita he voivat hyödyntää käytännössä. Useimmat osallistujat arvostivat sukupuolinäkökulmaa, jonka RE-FEM-tiimi yritti sisällyttää materiaaleihin, sekä mahdollisuutta verkostoitua ja tehdä yhteistyötä tulevaisuudessa kollegoidensa kanssa.

Kaikki yksityiskohtaiset tiedot löytyvät kokonaisarviointiraportista, joka perustuu kumppaneiden toimittamiin maaraportteihin.

3.2.2 Kokemukset RE-FEM-pilottikoulutuksesta naisyrittäjille.

Pilottikoulutukset naisyrittäjille järjestettiin jokaisessa maassa.

Kuten kohdassa 3.2.1 selitettiin, jokainen kumppani sai vapaasti suunnitella oman ohjelmansa, vaikka esimerkkimalli tarjottiin.

Vaikka seitsemästä maasta saatiin 169 rekisteröitymistä, yhteensä 107 naisyrittäjää kumppanuudesta osallistui pilottikoulutukseen 2. Erityisesti koulutus oli avoin:

a) naisille, jotka ovat jo yrittäjiä ja haluavat parantaa osaamistaan

b) ne, jotka joutuivat keskeyttämään liiketoimintansa tai kokivat vakavia vaikeuksia pandemian vuoksi ja haluavat tulla kestävämmiksi kriisitilanteissa

c) naiset, jotka haluavat olla yrittäjiä.

d) Erityistä huomiota kiinnitettiin sellaisten naisyrittäjien osallistamiseen, joilla on vähemmän mahdollisuuksia sosioekonomisen taustan tai maantieteellisen sijainnin perusteella, ja joilla on vähemmän digitaalisia valmiuksia (tai pääsyä digitaalisiin työkaluihin) käytettäväksi liiketoiminnassaan ja/tai joilla on vähemmän mahdollisuuksia saada tukea ja taitojen kehittämistä, mukaan lukien pääsy taloudelliseen tukeen.

Kaikissa seitsemässä maassa olemme kiinnittäneet erityistä huomiota maaseudun naisiin tai vähemmän kehittyneiltä alueilta tuleviin naisiin. Näitä ominaisuuksia täyttävät osallistujat ovat olleet 38,32 % kaikista osallistujista, joten olemme tavoittaneet ryhmän naisia, joilla on vähemmän mahdollisuuksia. Lisäksi 14 % oli työttömiä naisia, joilla on pyrkimyksiä tulla yrittäjiksi. On huomionarvoista, että tämä prosenttiosuus työttömistä naisista edustaa myös naisia, joilla on vähemmän mahdollisuuksia, sekä vakavasti vammaista naista, joka on myös osallistunut Espanjassa, mikä on ollut toinen tapa tavoittaa muita sosiaalisen syrjäytymisen riskiryhmiä.

On huomionarvoista, että 98 % osallistujista on erittäin tai melko todennäköisesti suosittelemaan koulutusta, kun taas vain 2 % on epätodennäköisesti suosittelemaan koulutusta muille naisyrittäjille.

Analysoimalla tyytyväisyyskyselyistä saatuja vastauksia on opittu tärkeitä opetuksia sekä saatu merkittäviä suosituksia, jotka tulisi ottaa huomioon koulutusmateriaalien sisällön parantamiseksi.

Pilottikoulutukset otettiin hyvin vastaan, erityisesti niiden taitojen kehittämiseen keskittyvän lähestymistavan vuoksi. Osallistujat näkivät ne mahdollisuuksina hankkia uutta tietoa, tukea asiakkaita, tutkia liiketoimintamahdollisuuksia ja parantaa ammatillisia ja yhteisöllisiä toimintoja. Tekoäly oli merkittävä aihe, joka vastasi moniin osallistujien kysymyksiin ja tarjosi työkaluja tulevien haasteiden kohtaamiseen. Osallistujat raportoivat merkittävästä parannuksesta, saavuttaen käytännön taitoja ja näkökulmia, joita heiltä aiemmin puuttui.

Palaute osoitti, että koulutus lisäsi yrittäjien itseluottamusta, tehden heistä mukautuvampia liiketoiminnassa ja henkilökohtaisessa elämässä. Se täytti odotukset onnistuneesti, edistäen naisyrittäjyyttä ja parantaen naisten digitaalisia taitoja.

Parannusehdotukset sisältävät:

- Tarjota kehittyneempää sisältöä, erityisesti tekoälystä;
- Tarjotaan syvällisiä tekoälytyöpajoja ja säännöllisesti päivitettyä sisältöä;
- Sisällytetään enemmän tosielämän esimerkkejä ja käytännön materiaaleja;
- Parannetaan ryhmätyödynamiikkaa ja luodaan muokattavaa sisältöä erilaisille osallistujille;
- Korostetaan ainutlaatuisia ominaisuuksia, jotta koulutus erottuu muista ohjelmista;
- Parannetaan sitouttamisstrategioita ja ilmoitetaan osallistujille uusista resursseista, kuten RE-FEM-verkkokurssista ja LinkedIn-ryhmästä;

- Jatketaan henkilökohtaisia tapaamisia verkostoitumisen ja sitoutumisen edistämiseksi.

Näistä haasteista huolimatta useimmat osallistujat pitivät kurssia hyödyllisenä ja voimme sanoa, että yleisesti ottaen he saavuttivat oppimistavoitteet. Joka tapauksessa suositukset tulisi ottaa huomioon koulutusmateriaalien sisällön parantamiseksi.

Viittaa kaikkiin yksityiskohtaisiin tietoihin, jotka sisältyvät kokonaisarviointiraporttiin, joka perustuu kumppaneiden toimittamiin kansallisiin raportteihin ja joka löytyy RE-FEM:n sisäisenä työasiakirjana.

OSA IV: Liitteet

Liite 1 Esimerkki ennakkokyselystä

Ennakkokysely

Tervetuloa tähän koulutukseen! Haluaisimme tietää hieman taustastasi, koulutustiedoistasi ja taitotasostasi sekä odotuksistasi ja mielipiteistäsi tästä koulutuksesta. Ei ole oikeita tai väärviä vastauksia. Olemme kiinnostuneita vain mielipiteestäsi. Merkitse sopiva ruutu tai täytä tyhjät kohdat. Huomaa, että sinun ei tarvitse antaa nimeäsi tai osoitettasi. Kiitos!

1. Ilmoita suorittamasi koulutustaso

- ☐ peruskoulu
- ☐ lukio
- ☐ ammatillinen koulutus
- ☐ yliopisto – kandidaatin tutkinto
- ☐ yliopisto – maisteri ja ylempi

2. Merkitse nykyinen tilasi yrittäjyydessä?*

- ☐ (osa)omistaja yrityksessä
- ☐ työllistetty/työtön, jolla on yrittäjäksi ryhtymisen tavoite
- ☐ muu (täsmennä)

3. Ilmoita digitaalisten taitojesi taso.*

- ☐ Minulla on perustason digitaaliset taidot
- ☐ Minulla on keskitason digitaaliset taidot
- ☐ Minulla on edistyneet digitaaliset taidot

4. Käytätkö joitakin digitaalisia työkaluja liiketoiminnassasi? (esim.: Microsoft Teams, Zoom, Sage Cloud -kirjanpito, Asana, Google Marketing Platform)* (jos et pyöritä omaa yritystä, valitse vaihtoehto - "Minulla ei ole yritystä")

- ☐ Minulla ei ole yritystä
- ☐ kyllä
- ☐ ei

5. Oletko osallistunut koulutukseen liiketoimintasi ja/tai digitaalisten taitojesi parantamiseksi viimeisen 5 vuoden aikana?*

- ☐ kyllä
- ☐ ei

6. Asteikolla 1–5 (1 on alin; 5 on korkein), kuinka arvioit odotuksesi koulutuksesta:

	1 – Eri mieltä ä täysin	2 – Eri mieltä	3 – Ei samaa eikä eri mieltä	4 – Samaa mieltä	5 – Täysin samaa mieltä
Parannan digitaalisia/liiketoimintataitojani					
Saan pääsyn tietoihin, joita minulla ei ole jokapäiväisessä elämässäni					
Hankin käytännön taitoja, joita voin soveltaa liiketoiminnassani					
Tulen itsevarmemmaksi ja kestävämmäksi liiketoiminnassa					
Tulen itsevarmemmaksi oman yrityksen perustamisessa					
Lisään tietämystäni koulutukseen sisältyvistä erityisaiheista					
Laajennan verkostoani samanhenkisten perustajien kanssa					

7. Mitä toivot saavasi irti tästä koulutuksesta?

.....

.....

Kiitos, että täytit tämän lomakkeen!

Liite 2 Esimerkki koulutuksen jälkeisestä kyselystä

Koulutuksen jälkeinen kysely

Hyvä osallistuja,

Koulutuksen viimeisenä aktiviteettina pyydämme sinua täyttämään tämän kyselyn. Käytämme näitä tietoja koulutuksen arviointiin. Sinun ei tarvitse antaa nimeäsi tai osoitettasi. Kannustamme sinua ilmaisemaan itseäsi niin rehellisesti kuin voit. Kiitos!

1. Ilmoita suorittamasi koulutustaso

- ☐ peruskoulu
- ☐ lukio
- ☐ ammatillinen koulutus
- ☐ yliopisto – kandidaatin tutkinto
- ☐ yliopisto – maisteri ja ylempi

2. Merkitse nykyinen tilasi yrittäjyydessä*

- ☐ (osa)omistaja yrityksessä
- ☐ työllistetty/työtön, jolla on yrittäjäksi ryhtymisen tavoite
- ☐ muu (täsmennä)

3. Ilmoita, minkä moduulin olet käynyt:

- ☐ Moduuli 1 Digitaalinen muutos ja digitaalinen valmius
- ☐ Moduuli 2 Innovaatioiden saanti, rahoitus ja paikallinen/kansainvälinen markkina
- ☐ Moduuli 3 Palvelullistaminen ja innovaatio
- ☐ Moduuli 4 Kestävyys kriisiaikoina
- ☐ Moduuli 5 Henkilökohtainen resilienssi, hyvinvointi ja naiseuden sukupuolivaikutukset

4. Kuinka todennäköisesti käytät tässä koulutuksessa oppimiasi tietoja ja taitoja liiketoiminnassasi?

☐ Erittäin todennäköisesti ☐ Melko todennäköisesti ☐ Ei todennäköisesti ☐ Epävarma tällä hetkellä

5. Oliko koulutus tarpeisiisi sopiva?

☐ Erittäin todennäköisesti ☐ Melko todennäköisesti ☐ Ei todennäköisesti ☐ Epävarma tällä hetkellä

6. Asteikolla 1-5 (1 on alin; 5 on korkein), kuinka arvioit tyytyväisyytesi:

	1 – Eri mielt ä täysin	2 – Eri mieltä	3 – Ei samaa eikä eri mieltä	4 – Samaa mieltä	5 – Täysin samaa mieltä
Koulutuksen järjestely (kurssin esitys, diat, esitykset, keskustelut)					
Koulutuksen rakenne (ajoitus, sisällön rakenne on selkeä ja looginen)					
Tarjottujen resurssien laatu, esim. koulutuksessa annetut materiaalit					
Koulutusmateriaalien sisällön hyödyllisyys liiketoiminnallesi					
Tietojesi ja taitojesi parantaminen, jotka ovat olennaisia liiketoiminnan ylläpidolle					
Toiminnot, joita kouluttaja käyttää oppimisen edistämiseen (selkeä, ytimekäs)					
Koulutuksen kesto					

7. Asteikolla 1-5 (1 on alin; 5 on korkein), kuinka arvioit tyytyväisyytesi:

	1 – Eri mielt ä täysin	2 – Eri mieltä	3 – Ei samaa eikä eri mieltä	4 – Samaa mieltä	5 – Täysin samaa mieltä
Paransin digitaalisia/liiketoimintataitojani					
Sain pääsyn tietoon, jota minulla ei ole jokapäiväisessä elämässäni					
Sain käytännön taitoja, joita voin soveltaa liiketoiminnassani					
Minusta tuli itsevarmempi ja sain tietoa ollakseni kestävämpi liiketoiminnassa					
Minusta tuli itsevarmempi oman yrityksen perustamisessa/ylläpitämisessä					
Paransin viestintätaitojani ja tietojani					
Lisäsin tietämystäni tietyistä aiheista					
Laajensin verkostoani samanhenkisten perustajien kanssa					
Liityin yhteisöön, joka voisi tukea minua yrityksen perustamisessa/kehittämisessä					

Saavutitko oppimistavoitteesi osallistumalla koulutukseen? Jos et, selitä miksi.

8. Mikä sisältö oli mielestäsi erityisen hyödyllistä?

9. Mikä koulutusaihe jäi mielestäsi puuttumaan?

10. Mistä pidit eniten koulutuksessa?

11. Mitä haluaisit muuttaa tässä koulutuksessa? (sisältö, organisointi, jne.)

12. Kuinka todennäköisesti suosittelisit tätä koulutusta muille naisyrittäjille?

- ☐ Erittäin todennäköisesti ☐ Jonkin verran todennäköisesti ☐ Ei todennäköisesti ☐ Epävarma tällä hetkellä

Kiitos, että täytit tämän lomakkeen!

Liite 3 Harjoitukset per moduulit

Harjoitusten kokoelma löytyy RE-FEM:n Avoimelta oppimisalustalta:

<https://refem.eu/open-education-platform/resources/>

Moduuli 1 Digitaalinen muutos ja digitaalinen valmius

1. Esitykset:

- Word-asiakirja on saatavilla RE-FEM Avoimella Koulutusludustalla: Digitaalinen markkinointi
- Word-asiakirja on saatavilla RE-FEM Avoimella Koulutusludustalla: Sosiaalinen media – kuinka varmistaa onnistunut verkkoläsnäolo
- Word-asiakirja on saatavilla RE-FEM Avoimella Koulutusludustalla: Tekoäly ja digitaalinen muutos
- Word-asiakirja on saatavilla RE-FEM Avoimella Koulutusludustalla: Ensiaskleet kyberturvallisuudessa

2. Harjoitukset:

Harjoituksen otsikko: Mainoksen kehittäminen sosiaaliseen mediaan/ aihe. Digitaalinen markkinointi

Metodologia	Ryhmäharjoitus (3-4 henkilöä/ ryhmä)
Kesto	40 min
Tarvittavat materiaalit	Kannettava tietokone, internet-yhteys, esitysnäyttö/ multimedia
Ennakko-valmistelu työpajaa varten	Harjoituksen tarkoitusta varten järjestäjien on valittava useita kuvia, jotka kuvaavat naisten liiketoimintaa/ yritystä jne. Kuvien tulisi olla keski- tai korkearesoluutioisia. Joitakin verkkosivustoja, joilla on ilmainen pääsy kuviin, on lueteltu Käsikirjassa. Ilmainen pääsy canva.comin käyttöön on varmistettava.
Harjoitus-kerran ja tehtävien suorittaminen	Tehtävät kouluttajille: 1. Anna koulutettaville selkeät ohjeet harjoituksen suorittamiseen ja ilmoita siihen varattu aika; 2. Tarjoa 2-3 valokuvaa per ryhmä; 3. Tarjoa pääsy canva.comiin jokaiselle ryhmälle. 4. Harjoituksen aikana liiku ryhmien keskuudessa auttaaksesi heitä kysymyksissä ja muistuttaaksesi heitä tehtävään varatusta ajasta; 5. Näytä kunkin ryhmän mainos näytöllä, kun se pitää esityksensä;

Harjoituksen otsikko: Mainoksen kehittäminen sosiaaliseen mediaan/ aihe. Digitaalinen markkinointi

	6. Moderoi Q&A-istuntoa jokaisen esityksen jälkeen.
	Tehtävät koulutettaville: 1. Koulutettavat keskustelevat valokuvista ryhmässä sekä tekstistä, joka tarvitaan kohderyhmän saavuttamiseksi; 2. Heidän on tehtävä mainos canva.comissa kohderyhmän/asiakkaiden saavuttamiseksi; 3. Tehtävän suorittamisen jälkeen heidän on näytettävä mainos näytöllä; 4. He valitsevat yhden henkilön esittämään mainoksen.

Harjoituksen otsikko: Naisryhtäjät ja tekoälyratkaisut digitaaliseen muutokseen

Metodologia	Työpaja/ Ryhmäharjoitus (3-4 henkilöä/ ryhmä)
Kesto	puolipäiväinen
Tarvittavat materiaalit	Kannettava tietokone, internetyhteys, esitysnäyttö/ multimedia, post-it-lappuja tai kortteja, joihin osallistujat voivat kirjoittaa liiketoiminnan haasteensa, tusseja ja fläppitauluja ryhmäkeskusteluja varten. Huoneen järjestely: järjestä tila siten, että se mahdollistaa ryhmiin jakautumisen ja työskentelyn.
Ennakovalmistelu työpajaa varten	Vaiheittainen kuvaus: Tekoälytyökalut ja -resurssit: Tarjoa osallistujille taulukko tekoälytyökaluista ja -resursseista, jotka on järjestetty erilaisten liiketoiminnan haasteiden ratkaisemiseksi /liitteessä I/ Pääsy sähköisiin laitteisiin ja internetyhteyteen on varmistettava.
Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen	Tehtävä kouluttajille: 1. Selitys ja tehtävänanto: • Esittele harjoitus, esitä taulukko liiketoiminnan haasteista ja vastaavista tekoälyratkaisuksista. Selitä jokainen haaste ja siihen soveltuva tekoälyratkaisu. 2. Haasteen valinta ja ryhmän muodostaminen: • <i>Yksilöllinen valinta:</i> Jaa post-it-lappuja tai kortteja ja pyydä osallistujia kirjoittamaan haaste, johon he ovat eniten kiinnostuneita tarttumaan. • <i>Ryhmäjako:</i> Kerää post-it-laput/kortit ja jaa osallistujat ryhmiin heidän valitsemiensa haasteiden

	perusteella. Tavoitteena on tasapainoiset ryhmät (3-4 osallistujaa per ryhmä). 3. Moderointi ja ohjaus: • Helpota keskusteluja ryhmissä, ohjaten osallistujia analysoimaan yhteisiä haasteitaan ja ideoimaan mahdollisia tekoälysovelluksia; • Tarjoa neuvoja ja apua AI-työkalujen resurssien hyödyntämisessä, auttaen tunnistamaan sopivia ratkaisuja; • Auta ryhmiä valmistautumaan esitykseensä; • Tee lyhyt yhteenveto jokaisen esityksen jälkeen ja yleinen yhteenveto työpajan lopuksi; • Varmista, että aikataulua noudatetaan työpajan aikana; • Järjestä K&A-istunto ja kannusta osallistujia jakamaan näkemyksiä ja palautetta. Tehtävät koulutettaville: 1. Työskentely ryhmässä: • Koulutettavat tunnistavat omissa yrityksissään kohtaamiaan erityisiä liiketoiminnan haasteita ja kirjoittavat ne post-it-lapuille. • Osallistujat jakautuvat ryhmiin valitsemansa haasteen tyypin mukaan. • Koulutettavat keskustelevat ja selventävät valittua haastetta ryhmässä. • Määritä roolit (muistiinpanija, esittelijä jne.). • Käy läpi annetut tekoälyesimerkit ja keskustele, miten ne voivat ratkaista haastetta. • Sovella yhtä ratkaisusta ja keskustele tuloksista. Tee korjauksia tarvittaessa ja toista verrataksesi tuloksia ensimmäiseen yritykseen. 2. Tulokset ja esitys: • Valmistele tiivis esitys (5 minuuttia) valitusta haasteesta, sovellettavasta tekoälyratkaisusta ja ratkaisun soveltamisen tuloksesta. • Ryhmäosallistujat kommentoivat tulosta korostaen mahdollisia hyötyjä heidän liiketoiminnalleen ja toteutettavuuden kannalta. • Osallistu ryhmien välisiin keskusteluihin jakaaksesi näkemyksiä ja saadaksesi palautetta ehdotetuista ratkaisuista. Keskittymällä osallistujien todellisiin liiketoiminnan haasteisiin tämä harjoitus pyrkii voimaannuttamaan heitä tunnistamaan ja yhdistämään erityistarpeensa sopiviin tekoälyratkaisuihin, edistäen käytännön ymmärrystä ja valmiutta digitaaliseen muutokseen. Kouluttajat ovat keskeisessä asemassa ohjaamassa keskusteluja, helpottamassa oppimista ja varmistamassa, että jokainen ryhmä osallistuu aktiivisesti ongelmanratkaisuun.
--	---

Tekoälytyökalut ja -resurssit liiketoiminnan haasteiden ratkaisemiseksi:

Liike-toiminnan haaste	Tekoälyratkaisun tyyppi	Relevantti esimerkki
Markkinointi ja sisällön-tuotanto	Tekstintuotanto	Kuinka luoda tekoälymarkkinointipersoonia 8 tehokkaalla kehotteella, Copy.ai
Kansainvälinen markkinoiden laajentaminen	Käännöstyökalut	EC Digital Europe tekoälypohjaiset palvelut
Visuaalinen brändäys	Kuvien luominen	Tekoäly kuvien luomiseen (Stable Diffusion)
Tekstin käsittely ja laadun-varmistus	Tekstin laadunvarmistus, tekstin tiivistäminen, puheesta tekstiksi - transkriptio, tekoälyn sisällöntunnistus	Grammarly, QuillBot tekstin tiivistäjä, ilmainen tekoälytunnistin, perusteet kehotteiden luomisesta
Liiketoiminta-kyselyt ja analyysi	Kehotteiden luominen, markkinatutkimustyökalut	Kehotteiden perusteet, Google Trends, ChatGPT

3. Videomateriaalit:

Webinaari "Sosiaalisten verkostojen merkitys Ivana Radicin kanssa", 17.09.2020, [Sosiaalisten verkostojen merkitys Ivana Radicin kanssa](#)

Teknologiakeskustelu: Naisyrittäjät ja tekoälyn etu
<https://www.youtube.com/watch?v=UXHniLywSOQ>

Moduuli 2 Rahoituksen saanti ja innovaatio

1. Esitys:

- PPT on saatavilla RE-FEM Avoimella Koulutuslustoilla: Rahoituksen saanti ja innovaatio
- PPT on saatavilla RE-FEM Avoimella Koulutuslustoilla: Innovointikyvyn arvioinnin metodologia

2. Harjoitus:

Moduulin otsikko:	Rahoituksen saantistrategian kehittäminen yrittäjätoiminnalle
Metodologia	Koko ryhmän harjoitus

Kesto	20 minuuttia +20 minuuttia tulosten esittely +20 havaintoa
Tarvittavat materiaalit	Esimerkkejä neljästä "Taseesta" ja "Tuloslaskelmasta" naisvaltaisille aloille/toiminnoille: kauppa ja palvelut, IT, maatalous, tuotanto ja prosessointi, Paperi, Kynät, Fläppitaulu, Tussi.
Ennakkovalmistelu työpajaa varten	Osallistujien jakaminen enintään neljään ryhmään, joista kukin on omistettu yhdelle luetelluista toiminnoista (kauppa ja palvelut, IT, maatalous, tuotanto ja prosessointi): • Anna jokaiselle ryhmälle virallinen esimerkki "Taseesta" ja "Tuloslaskelmasta", jotka ovat julkisesti saatavilla, mutta älä mainitse yrityksen nimeä (tämä tieto on poistettava); • Ehdotuksena on valmistella lyhyitä skenaarioita kullekin luetellulle toiminnalle; • Selitä kunkin yrittäjätoiminnan erityispiirteet ja sen kausiluonteisuus tulon tuottamisessa.
Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen	Tehtävät kouluttajille: Tämä harjoitus perustuu • Kunkin liiketoiminnan kvantitatiiviseen analyysiin (seuraavan perus suhdanalyysin kaavan kanssa): • Likviditeettisuhde • Kannattavuuden suhde eli nettomarginaali • Velkaantumisaste • Varaston kierto nopeus • Velkasuhde • Konkreettisen liiketoiminnan laadullinen analyysi: käytä SWOT-analyysiä lähtökohtana ja pyydä sitten osallistujia antamaan perustavanlaatuisen laadullinen mielipide konkreettisen yrittäjän liiketoiminnasta • Äänestys: muiden ryhmien jäsenet äänestävät, tulisiko tätä yrittäjää rahoittaa vai ei? • Kerää vastaukset ja palkitse voittaja 2. Esityksen jälkeen kannusta kaikkia muiden ryhmien jäseniä ilmaisemaan mielipiteensä siitä, esittikö yritys innovaation tehokkaasti innovaatiopolulla. Mitkä näkökohdat ovat positiivisia ja mitkä negatiivisia? Keskustelun tulisi sisältää vastakkaisia näkökulmia: niitä, jotka kannattavat rahoitusta ja tukevat innovaatiota, sekä niitä, jotka tarkastelevat ja arvioivat sitä. 3 Jokaiselle ryhmälle järjestämme kilpailun kuten oikeassa elämässä. On neljä yritystä, mutta vain yksi voi saada rahoitusta. Kysymys kuuluu: mikä on tärkein tekijä? Onko se kvantitatiivinen analyysi (perus suhdanalyysi), laadullinen analyysi vai pitchausesityksen tehokkuus – vai ehkä kaikkien kolmen yhdistelmä?

	Tehtävät koulutettaville: 1. Lue harjoitus ja keskustele lyhyesti kaikkien tiimin jäsenten kanssa; 2. Harjoitus on tehokas, jos kaikki osallistujat osallistuvat siihen; 3. Suorita harjoitus; 4. Esitä heidän analyysinsä tulos.
--	---

Harjoituksen otsikko: Innovaatio

Metodologia	Koko ryhmän harjoitus
Kesto	20 minuuttia + 20 minuuttia tulosten esittelyä + 20 havaintoa
Tarvittavat materiaalit	Esimerkkejä neljästä innovaatiosta naisvaltaisille aloille/toiminnoille: kauppa ja palvelut, IT, maatalous, tuotanto ja prosessointi, paperi, kynät, fläppitaulu, tussi.
Ennakkovalmistelu työpajaa varten	Osallistujien jakaminen enintään neljään ryhmään, joista kukin on omistettu yhdelle luetelluista toiminnoista (kauppa ja palvelut, IT, maatalous, tuotanto ja prosessointi): • Anna jokaiselle ryhmälle idea innovaatiosta, innovatiivisesta ajattelusta tai innovaatioiden toteuttamisesta neljässä keskeisessä yrittäjätoiminnassa (joissa naiset ovat enemmistönä); • Keskustele haasteista, joita yrittäjät kohtaavat innovaatioiden suhteen kussakin neljässä toiminnassa; • Kannusta osallistujia tunnistamaan erityisiä haasteita omissa liiketoimintaympäristöissään; • Ehdotuksena on valmistella lyhyitä skenaarioita kullekin listatulle toiminnalle.
Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen	Tehtävät kouluttajille: • Esimerkkejä onnistuneista innovaatioista kussakin neljässä edustavassa yrittäjätoiminnassa (joissa naiset ovat enemmistönä); • Strateginen innovaatio suunnittelu; • Tiekartta ideasta toteutettuun innovaatioon • Innovaatio käytännössä: • Järjestä ideariihä, jossa osallistujat tuottavat ideoita innovaatioista kuvitelluissa yrityksissä; • Keskity aiemmin tunnistettuihin haasteisiin annettuihin ratkaisuihin; • Kutsu osallistujat kehittämään henkilökohtainen toimintasuunnitelma innovaatioiden toteuttamiseksi kuvitelluissa yrityksissä; • Strategisen toimintasuunnitelman kehittäminen innovaatiolle;

	• Keskustele siitä, miten nämä innovaatiot voivat parantaa yrityksiä. • Yrittäjän innovaation pitchausesitys 3-5 min rahoituksen saamiseksi; • Äänestys: muiden ryhmien jäsenet äänestävät: toteutuuko tämä innovaatio vai ei? • Kerää vastaukset ja palkitse voittajainnovaatio. 1. Esityksen jälkeen kannusta kaikkia muiden ryhmien jäseniä ilmaisemaan mielipiteensä siitä, esittikö yritys innovaation tehokkaasti. Mitkä näkökohdat ovat positiivisia ja mitkä negatiivisia? Keskustelun tulisi sisältää vastakkaisia näkökulmia: niitä, jotka kannattavat rahoitusta ja tukevat innovaatiota, sekä niitä, jotka tarkastelevat ja arvioivat sitä. 2. Jokaiselle ryhmälle järjestämme kilpailun kuten oikeassa elämässä. Meillä on 4 yritystä ja vain yksi voi saada rahoitusta ja tulla parhaaksi innovaatioksi. Kuka se on? Mikä on tärkeintä? Mitä kaipaamme eniten, keräämällä vastaukset ja tulokset? Tehtävät koulutettaville: 1. Lue harjoitus ja osallistu lyhyeen keskusteluun kaikkien tiimin jäsenten kanssa. 2. Harjoitus on tehokas, kun kaikki osallistujat osallistuvat siihen aktiivisesti. 3. Päättelä harjoitus. 4. Esittele harjoituksesta saadut keskeiset tärkeät tiedot.
--	--

Moduuli 3 Palvelullistaminen ja Innovaatio

1. Esitys:

- Word-asiakirja on saatavilla RE-FEM Avoimella Koulutuslustoalla: Mikä on palvelullistaminen
- Word-asiakirja on saatavilla RE-FEM Avoimella Koulutuslustoalla: Mikä on innovaatio

2. Harjoitus:

Harjoituksen nimi: Keskustelu palvelullistamisen mahdollisuuksista koulutettavien liiketoiminnassa

Metodologia	Työpaja/Ryhmäharjoitus
Kesto	60 minuuttia (säädetävissä osallistujien määrän ja ryhmien koon mukaan)
Tarvittavat materiaalit	Kannettavat tietokoneet, projektori Paperi, kynät, lyijykynät, tussit
Ennakkovalmistelu työpajaa varten	• Kouluttaja kannustaa osallistujia (koulutettavia) pohtimaan palvelullistamisen mahdollisuuksia heidän liiketoiminnassaan. • Kouluttaja antaa esimerkin palvelullistamisen onnistuneesta toteutuksesta liiketoiminnassa. Inspiraationa liiketoimintatapauksia, jotka kuvaavat palvelullistamisprojekteja, löytyy here.
	Tehtävät kouluttajille:

Harjoituksen nimi: Keskustelu palvelullistamisen mahdollisuuksista koulutettavien liiketoiminnassa

Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen

Kouluttaja jakaa taulukon, jossa on kysymyksiä/tehtäviä koulutettaville.

1.	Määrittele varsinainen tuotteesi/palvelusi ja sen taloudellinen merkitys yritykselle tulojen ja kannattavuuden perusteella - Mitä tarjoat?
2.	Tunnista asiakkaasi – Kuka on asiakkaasi?
3.	Tunnista kilpailijasi, kiertotavat ja sen arvolupauksen keskeiset elementit – Keitä ovat kilpailijasi ja miksi asiakkaat valitsevat heidät?
4.	Mieti mahdollisia palveluita, joita voit lisätä tuotteeseesi/portfolioosi - Kuinka voit muuttaa tämän palveluksi (palvelullistaa)?

- Kouluttaja selittää tehtävän ja pyytää koulutettavia laatimaan tehtävän erikseen ottaen huomioon heidän yrityksensä.
- Kouluttaja tarjoaa ohjausta koulutettaville tehtävän laatimisen aikana.
- Tehtävien laatimisen jälkeen kouluttaja tarjoaa koulutettaville mahdollisuuden jakaa vastauksensa ja aloittaa keskustelun. Koulutettavia kannustetaan jakamaan ideoitaan ja antamaan palautetta/ehdotuksia muille.
- On myös mahdollista jakaa koulutettavat pienryhmiin (4-5 jäsentä). Kouluttaja jakaa koulutettavat ryhmiin, ja he laativat ensimmäiset kolme kysymystä erikseen ottaen huomioon heidän yrityksensä. Käsittelyn jälkeen jokainen koulutettava esittelee vastaukset ryhmässä, ja muut koulutettavat jakavat ideoita ja ehdotuksia vastaukseksi viimeiseen neljanteen kysymykseen ottaen huomioon esitellyn yrityksen ja aiempiin kysymyksiin annetut vastaukset.
- Harjoitusta on myös mahdollista muokata. Koulutettavat voivat työskennellä ryhmissä (tiimeissä) ja käsitellä tehtävää kuvitteellisen yrityksen pohjalta. Kouluttaja antaa perusmäärittelyt kuvitteellisesta yrityksestä jokaiselle ryhmälle. Se voi olla sama yritys jokaiselle ryhmälle, tai jokainen ryhmä voi käsitellä tehtävää eri kuvitteellisten yritysten pohjalta. Jokaisella yrityksellä on aikaa käsitellä tehtäviä. Sitten jokainen ryhmä esittelee tulokset, ja kouluttaja kannustaa keskustelua, kun muut koulutettavat antavat palautetta.

Harjoituksen nimi: Keskustelu palvelullistamisen mahdollisuuksista koulutettavien liiketoiminnassa

	Suositus: kouluttaja määrittää kullekin tehtävälle varatun ajan osallistujien määrän ja ryhmien koon perusteella.
	Tehtävät koulutettaville: - Työskentele yksilöllisesti ja käsittele annettu tehtävä. - Esittele tulokset ja osallistu aktiivisesti keskusteluun.

Harjoituksen otsikko: Innovaatio käytännössä

Metodologia	Työpaja/Ryhmäharjoitus
Kesto	60 minuuttia (säädetävissä osallistujien määrän ja ryhmien koon mukaan)
Tarvittavat materiaalit	Fläppitaulu, paperi, kynät, lyijykynät
Ennakkovalmistelu työpajaa varten	Kouluttaja selittää osallistujille (koulutettaville) innovaation merkityksen liiketoiminnassa. Sitten kouluttaja jakaa osallistujille paperia ja kyniä/kyniä ja esittelee harjoituksen.
Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen	Tehtävät kouluttajille: - Kouluttaja jakaa osallistujat pienryhmiin (4-5 jäsentä). Jos mahdollista, kouluttaja varmistaa ryhmien monimuotoisuuden sekoittamalla osallistujia eri taustoista, taidoista ja eri toimialoilta, mikä voi tuoda erilaisia näkökulmia harjoituksen aikana. - Kouluttaja pyytää jokaista ryhmää tunnistamaan yleisiä haasteita, joita he tai heidän asiakkaansa kohtaavat. Nämä voivat olla erilaisia haasteita, kuten markkinoiden kyllästyminen, asiakasongelmat, tuotekehitys, prosessien tehottomuus jne. - Kouluttaja pyytää koulutettavia priorisoimaan tunnistetut haasteet ja kannustaa toimialojen välistä yhteistyötä luomaan innovatiivisia ratkaisuja korkeintaan kahdelle ensimmäiselle priorisoidulle haasteelle. Toimialojen välinen yhteistyö mahdollistaa koulutettavien hyödyntää erilaisia näkökulmia ja asiantuntemusta monimutkaisten haasteiden ratkaisemiseksi ja innovaation edistämiseksi eri sektoreilla. - Kouluttaja pyytää kunkin ryhmän edustajaa esittelemään tunnistetut haasteet ja ehdotetut innovatiiviset ratkaisut. Kouluttaja voi kirjoittaa tunnistetut haasteet ja ratkaisut fläppitaululle seuratakseen, onko samoja/samanlaisia haasteita/ratkaisuja tunnistettu ryhmissä. - Esitysten jälkeen kouluttaja ohjaa palautekeskustelua, jossa osallistujat voivat antaa näkemyksiä kunkin ratkaisun toteutettavuudesta, laajennettavuudesta ja markkinapotentiaalista.

	Suositus: kouluttaja määrittää kullekin tehtävälle varatun ajan osallistujien määrän ja ryhmien koon perusteella.
	Tehtävät koulutettaville: Koulutettavat työskentelevät ryhmissä ja kehittävät annettuja tehtäviä: - tunnistaa ryhmän sisäiset haasteet - priorisoida tunnistetut haasteet - ideoida innovatiivisia ratkaisuja (enintään 2 priorisoidulle haasteelle) pyrkien tarjoamaan näkemyksiä eri näkökulmista - esitellä tulokset ja osallistua aktiivisesti keskusteluun.

3. Videomateriaalit:

<https://www.youtube.com/@re-fem/videos>

Moduuli 4 Kestävyys kriisiaikoina

1. Esitykset:

- PDF on saatavilla RE-FEM Avoimella Koulutuslupalla: Kestävyys suunnitelmat, resilienssi ja naisryhmiä voimaannuttaminen.
- PDF on saatavilla RE-FEM Avoimella Koulutuslupalla: Kestävyys liiketoiminnassa.

2. Harjoitus:

Harjoituksen nimi: Kestävät hyödyt - DANONE	
Metodologia	Ryhmäharjoitus 10-15 henkilöä
Kesto	45 min
Tarvittavat materiaalit	Fläppitaulu, kannettavat tietokoneet, internet-yhteys, post-it laput, paperi.
Ennakkovalmistelu työpajaa varten	Vaiheittainen kuvaus: Opiskelijoille annetaan tietolehti, jossa on tietoa yrityksestä, joka on ottanut käyttöön kestävän käytännön liiketoiminnassaan. Tietolehdestä löydät tietoa kestävästä toimista, joita he ovat toteuttaneet, ja tärkeimmistä tuloksista, jotka he ovat saavuttaneet. Näiden tietojen avulla opiskelijoita pyydetään analysoimaan ympäristölle, yritykselle ja asiakkaille koituvia hyötyjä.

Harjoituksen nimi: Kestävät hyödyt - DANONE

Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen

Tehtävät kouluttajille:

1. Muodosta pienryhmiä, joissa on enintään kolme henkilöä. Anna jokaiselle ryhmälle luotu harjoitustyölehti.
2. Ohjeista ryhmiä siten, että kun he ovat analysoineet kestävien toimien/toimintojen/tuotteiden/käytäntöjen käyttöönoton tuottamat hyödyt yrityksessä, he analysoivat alla:
 - Mitkä ovat hyödyt ympäristölle?
 - Miten liiketoiminnan kilpailukyky kasvaa suhteessa Innovaatioon, Riskienhallintaan, Kustannusten Vähentämiseen ja Yrityksen Maineseen?
 - Mitkä ovat asiakkaan edut?
3. Käykää keskustelu ja tehkää johtopäätös.

Tehtävät koulutettaville:

1. Työskennelkää pienryhmissä
2. Jokainen ryhmän osallistuja esittelee työnsä
3. Osallistu aktiivisesti keskusteluihin

Harjoituksen otsikko: Liiketoiminnan kestävyys suunnitelman luominen

Metodologia	Ryhmäharjoitus 10-15 henkilöä
Kesto	45 minuuttia
Tarvittavat materiaalit	Internet-yhteys ja projektori. Paperiarkkeja ja kyniä jokaiselle osallistujalle. Inspiroiva video liiketoiminnan kestävydestä (se voi olla lyhyt dokumentti, menestystarina tai kestävän yrityksen esittely).
Ennakovalmistelu työpajaa varten	Vaihteellinen kuvaus: Ennen työpajaa kerää tietoa osallistujien yrityksistä. Tämä mahdollistaa esimerkkien ja keskustelujen räätälöinnin heidän erityisiin toimialoihinsa, mikä tekee työpajasta heille merkityksellisemmän. Videon valinta: Valitse huolellisesti inspiroiva video yritysvastuusta. Varmista, että se on merkityksellinen eri toimialoille ja resonoi osallistujien kanssa. Saatat haluta harkita paikallisten tapaustutkimusten tai menestyneiden naisryhtäjien todistusten käyttöä kestävien käytäntöjen toteuttamisessa.
Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen	Tehtävät kouluttajille: 1. Johdanto (10 minuuttia): Näytä inspiroiva video yritysvastuusta. Helpota lyhyt keskustelu jakamaan vaikutelmia ja pohdintoja, jotka syntyvät videon katsomisen jälkeen. 2. Vaikutusten tunnistaminen (10 minuuttia): Pyydä osallistujia pohtimaan yritystensä nykyisiä vaikutuksia ympäristöön, yhteiskuntaan ja talouteen. Pyydä heitä käyttämään paperiarkkeja luodakseen luettelon positiivisista ja negatiivisista vaikutuksista. 3. Sidosryhmäanalyysi (10 minuuttia): Selitä sidosryhmien tunnistamisen ja ymmärtämisen tärkeys ja pyydä sitten

	naisyrittäjiä tunnistamaan liiketoimintaansa liittyvät sidosryhmät. 4. Kestävien tavoitteiden kehittäminen (10 minuuttia): Ohjaa osallistujia asettamaan kestäviä tavoitteita yrityksilleen. Näiden tulisi käsitellä tunnistettuja negatiivisia vaikutuksia ja vahvistaa positiivisia vaikutuksia. Se edistää luovuutta ja pyrkimystä kunnianhimoisiin mutta saavutettavissa oleviin tavoitteisiin. 5. Toimintasuunnitelma (15 minuuttia): Pyydä naisyrittäjiä suunnittelemaan toimintasuunnitelma kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamiseksi. Heidän tulisi harkita erityisiä vaiheita, vastuita, aikatauluja ja tarvittavia resursseja. 6. Esitys ja palaute (20 minuuttia): Jokainen osallistuva ryhmä esittelee kestävyysuunnitelmansa. Se kannustaa rakentavaan palautteeseen osallistujien kesken, edistään ideoiden vaihtoa ja yhteistyötä. 7. Henkilökohtainen sitoutuminen (5 minuuttia): Kutsu jokaista osallistujaa sitoutumaan henkilökohtaisesti kestävän suunnitelman toteuttamiseen omassa yrityksessään. Pyydä heitä jakamaan tietty toimenpide, jonka he aikovat toteuttaa tulevana kuukausina. Tehtävät koulutettaville: 1. Työskentele pienryhmissä; 2. Yksi kunkin ryhmän osallistujista esittelee työnsä; 3. Osallistu aktiivisesti keskusteluihin.
--	---

Moduuli 5 Henkilökohtainen resilienssi, hyvinvointi ja sukupuolivaikutukset naisena olemisesta

5.1 RESILIENSSI ja HYVINVOINTI

Esitys:

- PDF on saatavilla RE-FEM Avoimella Koulutuslupalla: Resilienssin rakentaminen hyvinvoinnille

Harjoitukset:

Harjoituksen nimi: 1.1. Brief Resilience Scale (BRS)	
Metodologia	Yksilötyö, itsearviointi, pohdinta
Kesto	Yhteensä: 20 minuuttia 5 min täyttö (+ arviointi) + 15 minuuttia pohdinta / Ryhmäkeskustelu
Tarvittavat materiaalit	Paperi, kynä, Brief Resilience Scale (BRS) tulostettuna tai lähetettynä verkossa.
Ennakovalmistelu työpajaa varten	Valmistautuessaan tulevaan työpajaan kouluttajan tehtävänä on valmistella Brief Resilience Scale (BRS) -testi. Tämä testi toimii tämän harjoituksen perustana ja sen tarkoituksena on arvioida osallistujien ymmärrystä omasta resilienssitilastaan. Työpajaa edeltävä valmistelu sisältää seuraavat vaiheet: Paikan päällä osallistuville:

	- Kouluttaja tulostaa useita kopioita kyselylomakkeesta jaettavaksi osallistujille, jotka osallistuvat paikan päällä. - Järjestä tulostetut kyselylomakkeet siististi, jotta ne ovat helposti saatavilla ja jaettavissa työpajan aikana. Verkossa osallistuville: - Muunna kyselylomake digitaaliseen muotoon, joka soveltuu verkossa jakamiseen. - Pidä osallistujien sähköpostiosoitteet saatavilla.
Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen	Tehtävät kouluttajalle: Johdanto Brief Resilience Scale (BRS) -testiin: Anna yleiskatsaus Brief Resilience Scale (BRS) -testistä ja sen tarkoituksesta yksilön resilienssitason arvioinnissa. Korosta, että asteikko koostuu kuudesta kohdasta, joista kukin arvioidaan Likert-asteikolla, joka vaihtelee 1:stä 5:een. Selitys Likert-asteikosta: Selvennä Likert-asteikon pisteet: 1 - täysin eri mieltä, 2 - eri mieltä, 3 - neutraali, 4 - samaa mieltä, 5 - täysin samaa mieltä. Korosta, että osallistujien tulisi vastata nykyisen tilanteensa perusteella, eikä sen mukaan, mikä olisi ihannetilanne. Yksityisyys ja luottamuksellisuus: Vakuuta osallistujille heidän vastaustensa yksityisyydestä ja luottamuksellisuudesta. Korosta, että yksittäisiä pisteitä ei paljasteta muille ilman nimenomaista suostumusta. Kyselylomakkeen jakelu: Anna ohjeet siitä, miten ja milloin osallistujien tulisi täyttää kyselylomake. Pisteytys ja tulkinta: Lisää kuuden kysymyksen pisteet yhteen ja jaa kuudella saadaksesi kokonais-BRS-pistemäärän: KOKONAISPISTEET /6 = OMA BRS-PISTEET BRS-pisteiden tulkinta: 1,00-2,99 – MATALA RESILIENSSI 3,00-4,30 – NORMAALI RESILIENSSI 4,31-5,00 – KORKEA RESILIENSSI Suoritus aika: Anna osallistujille kohtuullinen aikataulu kyselyn täyttämiseen (5 minuuttia pitäisi riittää täyttämiseen ja arviointiin). Kannusta pohdintaan: Kannusta osallistujia pohtimaan vastauksiaan ja miettimään todellisia tilanteita, jotka vaikuttavat heidän arvioihinsa. Luo turvallinen ja tukeva ympäristö, jossa osallistujat voivat keskustella pohdinnoistaan. Ryhmäkeskustelu: Harkitse ryhmäkeskustelun sisällyttämistä, jossa osallistujat voivat jakaa arviointiin liittyviä oivalluksia tai kokemuksia.

	Jälkiseuranta: Tarjoa tietoa tuesta, joka on saatavilla niille, jotka saattavat kokea itsearviointin emotionaalisesti haastavaksi. Toista koulutuksen keskittyminen henkilökohtaiseen kasvuun ja kehitykseen. Tehtävät koulutettaville: Kyselyn täyttäminen ja itsearviointin tekeminen Seuraa kouluttajan ohjeita pohdintaan. Osallistu kouluttajan ohjaamaan vapaaehtoiseen ryhmäkeskusteluun. Kuuntele aktiivisesti muiden osallistujien jakamia kokemuksia ja pohdintoja ryhmäkeskustelun aikana.
--	---

Harjoituksen otsikko: 1.2. Resilienssipiirteiden inventaario	
Metodologia	Yksilötyö, itsearviointi, pohdinta
Kesto	Yhteensä: 30 minuuttia; 5 min työlehden täyttämiseen +15 minuuttia ryhmäkeskusteluun+10 min suurten ryhmien keskusteluun.
Tarvittavat materiaalit	Paperi, kynä, Resilienssipiirteiden inventaario tulostettuna tai verkossa lähetettynä.
Ennakkovalmistelu työpajaa varten	Kouluttajan tehtävänä on valmistella Resilienssipiirteiden inventaario työlehti. Tämä työlehti toimii tämän harjoituksen perustana, jossa osallistujat saavat oivalluksia eri resilienssipiirteiden koetusta tärkeydestä, edistään itsetuntemusta ja syvempää ymmärrystä omista vahvuuksistaan ja kehitysalueistaan. Paikan päällä osallistuville: - Tulosta useita kopioita työlehdessä jaettavaksi henkilökohtaisesti osallistuville. - Järjestä tulostettu työlehti siististi helppoa pääsyä ja jakelua varten työpajan aikana. Verkossa osallistuville: - Muunna työlehti digitaaliseen muotoon, joka soveltuu verkkojakeluun. - Pidä osallistujien sähköpostiosoitteet saatavilla.
Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen	Tehtävät kouluttajille: Johdanto: Esittele Resilienssipiirteiden inventaarioharjoitus, korostaen sen tarkoitusta itsearviointiin. Piirteiden selitys: Selitä lyhyesti jokainen 20 resilienssipiirteestä työlehdessä. Ohjeiden tarkastelu: Ohjeista osallistujia lukemaan piirteet huolellisesti. Kehota heitä valitsemaan viisi piirrettä, jotka resonoivat eniten heidän kanssaan piirteet, jotka he uskovat olevan tai tulevan olemaan erityisen tärkeitä heidän resilienssilleen haastavissa tilanteissa, riippumatta siitä, onko heillä jo näitä piirteitä vai haluavatko he kehittää niitä. Kun he ovat valinneet viisi piirrettään, ohjaa heitä asettamaan nämä piirteet tärkeysjärjestykseen

	henkilökohtaisen merkityksen perusteella, siten että (1) edustaa tärkeintä piirrettä. Kannusta osallistujia pohtimaan muita resilienssipiirteitä, jotka ovat heille tärkeitä. Jos he kokevat, että listalta puuttuu merkittäviä piirteitä, heidän tulisi vapaasti lisätä omansa loppuun. Yksityisyys ja luottamuksellisuus: Vakuuta osallistujille heidän vastaustensa yksityisyydestä ja luottamuksellisuudesta. Korosta, että yksittäisiä pisteitä ei paljasteta muille ilman nimenomaista suostumusta. Ajan jakaminen: Varaa 5 minuuttia aikaa osallistujille merkintöjen tekemiseen, varmistaen harkitun ja huolellisen arvioinnin. Ryhmäkeskustelu: Johda pienryhmäkeskusteluja, joissa osallistujat voivat jakaa näkemyksiään, kokemuksiaan tai mahdollisia haasteita, joita he kohtasivat harjoituksen aikana. Tuo sitten kaikki yhteen koko ryhmän keskusteluun, rohkaisten osallistujia jakamaan keskeisiä oivalluksiaan. Yhteenveto: Päätä istunto korostamalla itsetuntemuksen merkitystä ja henkilökohtaisten resilienssiprioriteettien tunnistamista. Korosta, kuinka näiden piirteiden ymmärtäminen voi auttaa vahvistamaan resilienssiä jokapäiväisessä elämässä ja haastavissa tilanteissa. Tehtävät koulutettaville: Lue ja täytä työlehti. Seuraa kouluttajan ohjeita pohdintaan. Osallistu kouluttajan ohjaamaan ryhmäkeskusteluun. Kuuntele aktiivisesti muiden osallistujien jakamia kokemuksia ja pohdintoja ryhmäkeskustelun aikana.
--	--

Harjoituksen otsikko: 2.1. Vapauta potentiaalisi: Opi jotain uutta	
Metodologia	Yksilötyö, pienryhmätyö
Kesto	Yhteensä 45 minuuttia: 15 min työlehden täyttämiseen + 20 minuuttia pienryhmäkeskusteluun + 10 min koko ryhmän keskusteluun
Tarvittavat materiaalit	Paperi, kynä, Opi jotain uutta työlehti tulostettuna tai lähetettynä verkossa.
Ennakkovalmistelu työpajaa varten	Kouluttajan tehtävänä on valmistella Opi jotain uutta työlehti. Tämä työlehti <u>saa osallistujan tietoiseksi taidoista</u>, jotka saattavat puuttua nykyisestä repertuaarista, mutta ovat ratkaisevia henkilökohtaiselle ja ammatilliselle kehitykselle. Tämä työlehti toimii myös oppaana yksilöille harkitun <u>proessin valitsemisessa, suunnittelussa ja uuden taidon oppimisen aloittamisessa</u>. Lisäksi se kannustaa astumaan mukavuusalueen ulkopuolelle ja <u>ottamaan haasteen vastaan</u> innolla. Paikan päällä osallistuville: Tulosta useita kopioita työlehdessä jaettavaksi henkilökohtaisesti osallistuville.

	- Järjestä tulostettu työlehti siististi helppoa pääsyä ja jakelua varten työpajan aikana. Verkossa osallistuville: - Muunna työlehti digitaaliseen muotoon, joka soveltuu verkkojakeluun. - Pidä osallistujien sähköpostiosoitteet saatavilla.
Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen	Tehtävät kouluttajille: Johdanto: Esittele Opi jotain uutta -harjoitus, korostaen sen tarkoitusta, tehden tietoiseksi olennaisista puuttuvista taidoista ja astumaan mukavuusalueen ulkopuolelle. Tuo esiin henkilökohtaisia esimerkkejä kuuluisista ihmisistä. Jaa "Opi jotain uutta" -työlehtiä osallistujille; Ohjeiden tarkastelu: Ohjeista osallistujia lukemaan huolellisesti työlehdellä olevat kysymykset. Korosta harkitsevan pohdinnan ja aitojen vastausten merkitystä. Ajan jakaminen: Varaa 15 minuuttia osallistujille työskennellä yksin, vastaten työlehdessä kysymyksiin. Kannusta heitä syventymään ajatuksiinsa ja pyrkimyksiinsä, edistään vilpittömyyttä ja itsetutkiskelullista lähestymistapaa. Pienryhmäkeskustelu: Yksilötyöskentelyjakson jälkeen, ohjaa pienryhmäkeskusteluja. Kannusta osallistujia jakamaan oivalluksia, kokemuksia tai haasteita, joita he kohtasivat harjoituksen aikana. Tämän yhteistyökeskustelun tavoitteena on tarjota alusta erilaisille näkökulmille ja keskinäiselle tuelle. Keskustelupiste: Jaa 3-5 taitoa, jotka he valitsivat, keskustele miksi nämä ovat erityisiä taitoja, keskustele miten yrittäjämatka tai päivittäinen elämä muuttuu, kun he vahvistavat tai hankkivat nämä taidot jne. Tuo sitten kaikki yhteen koko ryhmän keskusteluun, rohkaisten osallistujia jakamaan keskeisiä oivalluksiaan. Yhteenveto: Käy läpi koko ryhmän keskustelun tärkeimmät oivallukset keskittyen yhteisiin teemoihin, haasteisiin ja strategioihin, jotka nousivat esiin. Anna tiivis yhteenveto työpajan keskeisistä havainnoista, korostaen mukavuusalueelta poistumisen merkitystä henkilökohtaiselle ja ammatilliselle kehitykselle. Muistuta osallistujia, että näiden taitojen tunnistamisen ja keskustelun tarkoituksena on ottaa konkreettisia askelia kohti parantamista. Tehtävät koulutettaville: Lue läpi "Opi jotain uutta" -työlehdessä kysymykset. Käytä 15 minuuttia vastaamalla työlehdessä kysymyksiin itsenäisesti. Osallistu pienryhmäkeskusteluihin jakamalla vastauksiasi ja oivalluksiasi. Kiinnitä huomiota koko ryhmän keskustelussa jaettuihin pohdintoihin ja kuuntele kouluttajan loppuyhteenveto.

Harjoituksen otsikko: 2.2. Hallitse energiaasi tehokkaasti	
Metodologia	Yksilötyö, pienryhmätyö
Kesto	Yhteensä 45 minuuttia: 15 min yksilötyöskentelyä työlehden OSAN A täyttämiseen + 15 minuuttia pienryhmäkeskustelua + 10 min täyttääksesi työlehden OSAN B + 5 min koko ryhmän keskustelua
Tarvittavat materiaalit	Paperi, kynä, Hallitse energiaasi tehokkaasti -työlehti tulostettuna tai lähetettynä verkossa.
Ennakovalmistelu työpajaa varten	Kouluttajan tehtävänä on valmistautua Hallitse energiaasi tehokkaasti työlehteen. Tämän harjoituksen tarkoituksena on auttaa yksilöitä tunnistamaan ja hallitsemaan energiatasoaan tehokkaasti päivän aikana, mikä mahdollistaa resilienssin vahvistamisen, haasteiden kohtaamisen, tuottavuuden optimoinnin sekä elinvoimaisuuden ja uudistumisen priorisoinnin. Paikan päällä osallistuville: - Tulosta useita kopioita työlehdessä jaettavaksi henkilökohtaisesti osallistuville. - Järjestä tulostettu työlehti siististi helppoa pääsyä ja jakelua varten työpajan aikana. Verkossa osallistuville: - Muunna työlehti digitaaliseen muotoon, joka soveltuu verkkojakeluun. - Pidä osallistujien sähköpostiosoitteet saatavilla.
Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen	Tehtävät kouluttajille: Johdanto: Esittele Hallitse energiaasi tehokkaasti harjoitus, jotta osallistujat voivat arvioida ja visualisoida energiatasoaan normaalina työpäivänä. Tämä harjoitus auttaa saamaan oivalluksia kaavoista, mikä mahdollistaa tietoon perustuvien päätösten tekemisen energian hallinnasta tehokkaammin. Jaa Hallitse energiaasi tehokkaasti työlehdet osallistujille ja kiinnitä heidän huomionsa siihen, että työlehti koostuu kahdesta osasta: OSA A ja OSA B. Ohjeiden tarkastelu: Ohjeista osallistujia lukemaan huolellisesti läpi Osa A työlehden ohjeet ja kysymykset. Varmista, että he ymmärtävät tehtävät ennen kuin siirtyvät yksilötyöhön. Kun OSA A on käsitelty. Ajan jakaminen: Yksilötyö: varaa 15 minuuttia osallistujille yksilötyöskentelyyn. Kannusta heitä syventymään ajatuksiinsa ja pyrkimyksiinsä, edistään vilpittömyyttä ja itsetutkiskelullista lähestymistapaa. Pienryhmäkeskustelu: Yksilötyöskentelyn jälkeen järjestä osallistujat pienryhmiin. Kannusta osallistujia vuorotellen jakamaan kokemuksiaan

	harjoituksesta. Ohjaa keskustelua energian kulutuksen hallintaan pyytämällä osallistujia jakamaan lista energiaa kuluttavista toiminnoista, suhteista tai ilmiöistä. Tutki strategioita näiden kulutusten vaikutuksen vähentämiseksi ja pyydä ryhmää antamaan ehdotuksia tai neuvoja. Pyydä osallistujia jakamaan toimintoja, asioita tai suhteita, jotka lataavat heidän energiaansa. Kannusta keskustelua siitä, miten he voivat vahvistaa näitä energiaa lataavia toimintoja ja löytää tapoja sisällyttää niitä enemmän päivittäisiin rutiineihinsa. Yksilötyö: Ohjeista osallistujia lukemaan huolellisesti läpi ohjeet ja kysymykset, jotka on annettu Osa B työlehdessä. Varmista, että he ymmärtävät tehtävät ennen yksilötyöhön siirtymistä. Jakaminen ja lopetus: Helpota ryhmäkeskustelua koko ryhmän kanssa kannustaen heitä jakamaan opit. Yhteenveto: Anna tiivis yhteenveto työpajan keskeisistä opeista, korostaen energiamallien ymmärtämisen merkitystä. Näiden mallien tunnistaminen on ratkaiseva askel tehokkaiden energianhallintastrategioiden kehittämisessä. Tehtävät koulutettaville: Lue läpi kysymykset, jotka on annettu Hallitse energiaasi tehokkaasti työlehdessä. Yksilötyö: Käytä 15 minuuttia osan A täyttämiseen ja 5 minuuttia osan B käsittelyyn työlehtiharjoituksessa. Osallistu pienryhmäkeskusteluihin: Osallistu aktiivisesti pienryhmäkeskusteluihin jakamalla näkemyksiäsi ja kokemuksiasi. Kuuntele aktiivisesti kokemuksia ja pohdintoja, joita muut osallistujat jakavat ryhmäkeskustelun aikana. Kiinnitä erityistä huomiota pohdintoihin ja kouluttajan yhteenvetoon päätöskeskustelun aikana.
--	--

Harjoituksen nimi: 3. Resilienssin Toimintasuunnitelma	
Metodologia	Yksilötyö, pienryhmätyö
Kesto	Yhteensä 45 minuuttia: 15 min työlehden täyttämiseen + 20 minuuttia pienryhmäkeskustelua + 10 minuuttia koko ryhmän keskustelua
Tarvittavat materiaalit	Paperi, kynä, Resilienssin Toimintasuunnitelma työlehti tulostettuna tai lähetettynä verkossa.
Ennakovalmistelu työpajaa varten	Kouluttajan tehtävänä on valmistella Resilienssin Toimintasuunnitelma työlehti. Tämän harjoituksen tavoitteena on valtuuttaa osallistujat parantamaan kykyään navigoida haasteissa tunnistamalla, kehittämällä ja toteuttamalla erityisiä resilienssiä rakentavia taitoja. Paikan päällä osallistuville: Tulosta useita kopioita työlehdessä jaettavaksi henkilökohtaisesti osallistuville.

	- Järjestä tulostettu työlehti siististi helppoa pääsyä ja jakelua varten työpajan aikana. Verkossa osallistuville: - Muunna työlehti digitaaliseen muotoon, joka soveltuu verkkojakeluun. - Pidä osallistujien sähköpostiosoitteet saatavilla.
Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen	Tehtävät kouluttajille: Johdanto: Esittele Resilienssin Toimintasuunnitelma, korostaen sen tavoitetta tarkastella stressaavien menneiden kokemusten pohdintaprosessia ja hyödyntää näitä pohdintoja henkilökohtaiseen kasvuun ja resilienssiin. Yrittäjyyden matkalla, ja erityisesti naisyrittäjille, jotka usein kohtaavat ainutlaatuisia haasteita, kyky sopeutua, oppia ja kasvaa menneistä kokemuksista on ensiarvoisen tärkeää. Jaa Resilienssin Toimintasuunnitelman työlehdet osallistujille. Ohjeiden tarkastelu: Ohjeista osallistujia lukemaan huolellisesti työlehdellä olevat kysymykset. Korosta harkitsevan pohdinnan ja aitojen vastausten merkitystä. Ajan jakaminen: Varaa 15 minuuttia osallistujille työskennellä yksin, vastaten työlehden kysymyksiin. Kannusta heitä syventymään ajatuksiinsa ja pyrkimyksiinsä, edistään vilpittömyyttä ja itsetutkiskelullista lähestymistapaa. Pienryhmäkeskustelu: Järjestä osallistujat pienryhmiin. Kannusta osallistujia jakamaan oivalluksia, kokemuksia tai haasteita, joita he kohtasivat harjoituksen aikana. Ohjaa ryhmää keskustelemaan toimista, joita osallistujat aikovat toteuttaa seuraavien 72 tunnin aikana vahvuuksiensa parantamiseksi tai kehityskohteiden käsittelemiseksi. Anna ryhmän jäsenille mahdollisuus antaa palautetta ja ehdotuksia toistensa tukemiseksi. Yhteenveto: Tarjoa tiivis yhteenveto keskeisistä havainnoista, korostaen, että reflektiivisten käytäntöjen, tavoitteiden asettamisen, strategisen suunnittelun, ulkoisten arviointien ja iteratiivisten säätöjen kautta suunnitelma pyrkii edistämään henkilökohtaisen ja ammatillisen resilienssin parantamista. Muistuta osallistujia siitä, kuinka tärkeää on toteuttaa resilienssistrategiansa käytännössä. Korosta keskusteltujen tukiverkoston arvoa ja kannusta osallistujia ottamaan yhteyttä näihin resursseihin tarvittaessa. Jätä osallistujille lopullinen muistutus siitä, että resilienssi on jatkuva matka ja että pienet, johdonmukaiset toimet johtavat merkittävään edistykseen. Tehtävät koulutettaville: Lue läpi Resilienssin Toimintasuunnitelma työlehdessä esitetyt kysymykset.

	Käytä 15 minuuttia työlehden täyttämiseen, vastaten huolellisesti jokaiseen kysymykseen. Osallistu aktiivisesti ryhmäkeskusteluihin, jakaen oivalluksia ja pohdintoja. Kuuntele aktiivisesti muiden osallistujien jakamia kokemuksia ja pohdintoja ryhmäkeskustelun aikana. Kiinnitä erityistä huomiota kouluttajan antamiin pohdintoihin ja yhteenvetoon saadaksesi lopullisia oivalluksia.
--	--

5.2 SUKUPUOLIVAIKUTUKSET

Esitys:

- PDF on saatavilla RE-FEM Avoimella Koulutuslupalla: Sukupuolten välinen kuilu ja sukupuolten epätasa-arvon mallit yrittäjyydessä

Harjoitukset:

Harjoituksen otsikko: Mikä on mielipiteesi naisista ja yrittäjyydestä?	
Metodologia	Koko ryhmän harjoitus
Kesto	30 minuuttia
Tarvittavat materiaalit	Väitteet ja tosiasiat, jotka liittyvät naisyrittäjiin. Väitteet tulisi valmistella etukäteen.
Ennakkovalmistelu työpajaa varten	Valmistele kysymyksiä, jotka alkavat 'Oletko samaa mieltä tästä väitteestä tai lainauksesta, joka sanoo...'? Esimerkkejä: - Naisilla on samat mahdollisuudet kuin miehillä aloittaa yritys. - Sosiaaliset odotukset ja ennakkoluulot estävät edelleen naisia ryhtymästä yrittäjiksi verrattuna miehiin. - Kun naiset perustavat yrityksen, heillä on vähemmän taloudellisia varoja. On myös suositeltavaa valmistella lausuntoja/lyhyitä skenaarioita/lainauksia kuuluisilta yrittäjiltä/esikuvilta.
Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen	Tehtävät kouluttajille: - Aseta kuvitteellinen asteikko lattialle, jossa toinen pää edustaa mielipidettä 'Olen täysin samaa mieltä' ja toinen pää edustaa mielipidettä 'En ole lainkaan samaa mieltä'. Selitä osallistujille, miten asteikko toimii. - Esitä kysymykset tai lue lausunnot ääneen. Jokaisen lausunnon jälkeen osallistujien tehtävänä on seistä jommassakummassa asteikon päässä tai jossain asteikolla, joka parhaiten edustaa heidän mielipidettään annetusta kysymyksestä tai lausunnosta. - Jokaisen kysymyksen tai lausunnon kohdalla valitse muutama osallistuja jakamaan mielipiteensä, selittämään asemansa asteikolla ja keskustelemaan, miksi he seisovat siellä missä seisovat. Järjestä sitten pieni keskustelu kysymällä muilta, ovatko he samaa mieltä vai eivät.

	Muistuta osallistujia, että tämä harjoitus ei ole väittely; heidän ei tarvitse tehdä mitään vaivaa muuttaakseen kenenkään näkökulmaa, mutta on mahdollista, että jokaisen lausunnon jälkeen joku saattaa muuttaa asemaansa. 4. Lisäksi: Kerää mielipiteitä ja asenteita ja kirjaa ne taululle. Luo sarakkeet vastausten keräämiseksi, erottaen 'miehet' ja 'naiset'. Kerää lisäksi kaikki väärinkäsitykset, jotka paljastuivat harjoituksen aikana, ja pohdi niitä. Tehtävät koulutettaville: 1. Harjoitus on tehokas, jos kaikki osallistujat osallistuvat siihen. 2. Osallistujien päätehtävä on seistä viivalla, joka edustaa heidän mielipidettään, jakaa mielipiteensä ja osallistua keskusteluun muiden osallistujien kanssa.
--	--

Harjoituksen otsikko: Yrittäjät ovat kuin ... naisyrittäjät ovat kuin	
Metodologia	Pienryhmäharjoitus koko ryhmän keskustelulla
Kesto	30 minuuttia
Tarvittavat materiaalit	Fläppitaulupaperi/suuret paperit osallistujille Tussit, värikynät Sanomalehdet (jos on)
Ennakovalmistelu työpajaa varten	Valmistaudu sukupuolistereotyyppien ja sukupuoliroolien aiheeseen.
Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen	Tehtävät kouluttajille: Huomautus ohjaajalle/kouluttajalle: Keskustelu sukupuolirooleista ja odotuksista voi olla hyvin kiistanalaista yksilöllisen käsityksen, arvojen, sosiaalistumisen tai henkilökohtaisten kokemusten vaihtelevan laajuuden vuoksi. Näin ollen sukupuoliroolien ymmärtäminen voi vaihdella suuresti, mikä johtaa erilaisiin näkemyksiin aiheesta. 1. Järjestä osallistujat pienryhmiin tai kahteen 3-4 hengen ryhmään. Anna jokaiselle ryhmälle fläppitaulupaperiarkki, joista toisessa on otsikkona 'Yrittäjä' ja toisessa 'Naisyrittäjä'. 2. Ohjeista ryhmiä keskustelemaan ja kirjoittamaan ylös kaikki, mitä he yhdistävät 'yrittäjään' ja 'naisyrittäjään'. He voivat piirtää ja kirjoittaa fläppitaulupapereilleen (sekä käyttää tulostettuja kuvia, jos niitä on saatavilla). 3. Pidä ryhmäesitykset. 4. Keskustele havainnoista: tutki yhtäläisyyksiä ja eroja, syvenny niiden syihin ja tee johtopäätöksiä. Esitä lisäkysymyksiä, kuten 'Mistä nämä odotukset tulevat?', 'Kuka edistää ja vahvistaa asenteita ja odotuksia naisyrittäjille?' ja 'Mitä vaikutuksia näillä odotuksilla on naisyrittäjille?' Tehtävät koulutettaville: 1. Työskentele pienryhmissä 2. Jokainen ryhmän osallistuja esittelee työnsä

3. Osallistu aktiivisesti keskusteluihin

Harjoituksen otsikko: Institutionaalinen vaikutus sukupuolirooleihin, sukupuolistereotyyppioihin (odotuksiin) yleisesti

Metodologia	Pienryhmäharjoitus
Kesto	90 minuuttia
Tarvittavat materiaalit	Fläppitaulupaperi/suuret paperit osallistujille Tussit, värikynät
Ennakkovalmistelu työpajaa varten	Valmistaudu aiheeseen sukupuolistereotyyppiä ja kuinka institutionaaliset järjestelmät vahvistavat, tukevat sukupuolirooleja, stereotyyppioita ja sukupuoli-odotuksia.
Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen	Tehtävät kouluttajille: 1. Pyydä osallistujia listaamaan instituutiot ja järjestelmät, jotka ylläpitävät ja vahvistavat sukupuolistereotyyppioita (mahdollisia vastauksia: perhe, koulutusjärjestelmä/yliopistot, media, uskonto, hallitus, laki, yhteisöt) 2. Pienryhmätyöskentely: jokainen ryhmä valitsee yhden luetelluista instituutioista/järjestelmistä. Heidän tehtävänsä on keskustella: 1) stereotyyppisistä käyttäytymisistä, käytännöistä ja politiikoista valitussa instituutiossa/järjestelmässä; 2) kuinka valittu instituutio/järjestelmä luo ja ylläpitää sukupuolistereotyyppioita; 3) mitä muutoksia tarvitaan instituutiossa/järjestelmässä sukupuolten tasa-arvoisen yhteiskunnan edistämiseksi. 3. Pienryhmäesitykset Tehtävät koulutettaville: 1. Työskentele pienryhmissä 2. Jokainen ryhmän osallistuja esittää työnsä puhujana 3. Osallistu aktiivisesti keskusteluihin

Harjoituksen otsikko: Sukupuolten välinen kuilu ja sukupuolten epätasa-arvon mallit yrittäjyydessä

Metodologia	Esitys, ryhmäharjoitus
Kesto	90 minuuttia
Tarvittavat materiaalit	Kannettava tietokone Projektor PPT Fläppitaulupaperi/suuret paperit osallistujille Tussit, värikynät
Ennakkovalmistelu työpajaa varten	PPT:n tutustuminen ja päivittäminen tarvittaessa
Harjoituskerran suorittaminen ja tehtävät varten	Tehtävät kouluttajille: 1. Pyydä osallistujia jakamaan esimerkkejä sukupuolten epätasa-arvosta yleisesti (riippuen osallistujien aiemmasta tiedosta, ensimmäisenä askeleena voidaan nostaa esiin, esiintyykö sukupuolten epätasa-arvoa heidän maassaan). 2. Kouluttaja kirjoittaa ylös kerätyt esimerkit/lausunnot, jotka selittävät, miksi naiset (tai tietyt naisten ryhmät) eivät

	jaa tasa-arvoista asemaa miesten kanssa kaikilla yhteiskunnan aloilla. 3. Kouluttajien esitys. Selitä ja keskustele seuraavista termeistä: Sukupuolten välinen kuilu, sukupuolten tasa-arvo, sukupuolten oikeudenmukaisuus. 4. Koko ryhmän ideariih: kysy osallistujilta, mitä seurauksia epätasa-arvolla on heidän yrittäjyytensä kehitykselle. 5. Pienryhmätyöskentely/Jokainen ryhmä työskentelee saman kysymyksen parissa: 'Mitä pitäisi muuttaa sukupuolten tasa-arvon saavuttamiseksi?' (esim.: muutokset sosiaalisissa ja yksilöllisissä asenteissa ja suhteissa, muutokset instituutioissa ja oikeudellisissa puitteissa, muutokset taloudellisissa instituutioissa, tukikehykset, muutokset poliittisissa päätöksentekorakenteissa, muutokset koulutuksessa). 6. Pienryhmäesitykset, keskustelu ja ryhmäreflektio Tehtävät koulutettaville: 1. Työskentele pienryhmissä 2. Jokainen ryhmän osallistuja esittelee työnsä 3. Osallistu aktiivisesti keskusteluihin
--	--

Harjoituksen otsikko: Mitkä tekijät edistävät naisyrittäjien menestystä?	
Metodologia	Pienryhmäharjoitus koko ryhmän keskustelulla
Kesto	90 minuuttia
Tarvittavat materiaalit	Fläppitaulu tai suuret paperit Kynät ja lyijykynät Post-it-laput
Ennakovalmistelu työpajaa varten	Valmistaudu aiheeseen, joka käsittelee prosesseja/käytäntöjä/tekijöitä, jotka vaikuttavat naisyrittäjien urakehitykseen ja heidän menestykseensä liiketoiminnassaan.
Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen	Tehtävät kouluttajille: 1. Muodostakaa pienryhmiä, joissa on enintään kolme henkilöä. Anna jokaiselle ryhmälle iso paperiarkki, jossa on piirretty kuva naisesta (yrittäjästä). Tai voit pyytää osallistujia piirtämään kuvan tai symbolin naisyrittäjästä. 2. Ohjeista ryhmiä 1) määrittelemään, mitä menestys tarkoittaa naisyrittäjälle, ja sitten 2) ideoimaan ja kokoamaan erilaisia tekijöitä, jotka vaikuttavat naisyrittäjän uraan, elämään, menestykseen, suoriutskykyyn, tulotasoon jne. Kannusta heitä luomaan kaavioita, kuvia ja diagrammeja tai tekemään muistiinpanoja luettelomerkeillä. Vaihtoehto: anna ryhmille erilaisia näkökulmiin keskittyviä kysymyksiä, kuten: • Mitkä tekijät vaikuttavat naisyrittäjien menestykseen yrityksen perustamisessa? • Mitkä tekijät vaikuttavat naisyrittäjien menestykseen yrityksen johtamisessa?

	- Mitkä tekijät vaikuttavat naisyrittäjien menestykseen yrityksen kehittämisessä/parantamisessa/laajentamisessa? 3. Helpota ryhmäesityksiä. 4. Käykää keskustelu ja tehkää johtopäätös. Tehtävät koulutettaville: - Työskennelkää pienryhmissä - Yksi kunkin ryhmän osallistujista esittelee työnsä puhujana, muut osallistuvat. - Osallistu aktiivisesti keskusteluihin
--	--

Harjoituksen otsikko: Keskustelu motivoivista videoista yrittäjyydestä ja resilienssistä

Metodologia	Ryhmäharjoitus
Kesto	60 minuuttia
Tarvittavat materiaalit	Kannettavat tietokoneet, projektori Paperi, kynät, lyijykynät
Ennakovalmistelu työpajaa varten	Kouluttajan on oltava perehtynyt esitettävään videoon. Keskustelun tavoitteena on jakaa tietoa ja kokemuksia sekä saada kokemusta kollektiivisesta ajattelusta. Kouluttajan vastuulla on ohjata keskustelua ja varmistaa, että jokainen osallistuja voi osallistua keskusteluun. Osallistujia voidaan rohkaista ja tukea: - Jakamaan kokemuksiaan käsitellystä aiheesta - Ajattelemaan kriittisesti - Puhumaan vaikeuksista, joita he kohtaavat oppiessaan ja harjoittaessaan yrittäjyyttä - Keksimään ratkaisuja, jakamaan ideoita jne. Suositteltu metodologia ryhmäkeskustelujen ohjaamiseen: https://p4c.com/
Harjoituskerran ja tehtävien suorittaminen	Tehtävät kouluttajille: Seuraavat vaiheet suositellaan keskustelun helpottamiseksi valitusta videosta: 1. Katso video Linkit RE-FEM-projektin tuottamiin motivoiviin videoihin: https://refem.eu/open-education-platform/videos/. 2. Osallistujille annetaan aikaa miettiä ja pohtia näkemäänsä-keskustella pareittain tai kirjoittaa ajatuksensa paperille. 3. Aiheen/kysymyksen muotoilu (Pienryhmissä osallistujat kirjoittavat paperille kysymyksen tai aiheen, josta he haluavat keskustella). 4. Kysymysten esittäminen: Osallistujia pyydetään kertomaan ja selittämään kysymykset/aiheet, joista keskustellaan. 5. Kysymyksen valinta: Reilu äänestys kysymyksen/aiheen valitsemiseksi, josta keskustellaan (Äänestykseen voidaan käyttää pieniä tikkuja, post-it-lappuja tai muita pieniä esineitä, osallistujat asettavat kaksi pientä esinettä paperille kirjoitetun kysymyksen/aiheen päälle,

	jonka he ajattelevat olevan paras, ja yhden pienen esineen sen päälle, jonka he ajattelevat olevan toiseksi paras). 6. Keskusteluosio: Keskustelu voidaan rakentaa seuraavalla tavalla: • Ensimmäiset ajatukset/alkuperäiset ideat asiasta/kysymyksistä (kierroksella, pareittain tai kirjallisesti; voidaan valmistella pohja ensimmäisten ajatusten kirjaamiseksi). • Keskustelu valitusta kysymyksestä pareittain/vapaaehtoinen. • Ryhmäkeskustelut. • Viimeiset ajatukset, pohdinnat (kierroksella, pareittain, paperilla). Tehtävät koulutettaville: 1. Työskentele yksin 2. Työskentele pareittain 3. Työskentele pienryhmissä 4. Osallistu aktiivisesti koko ryhmän keskusteluun
--	--

Pääsy motivoiviin videoihin: <https://refem.eu/open-education-platform/videos/>

Liite 4: Esimerkkejä hyvistä käytännöistä, joita projektikumppanit ovat tarjonneet

1. Ifempower-käsikirja mentorointiohjelmalle		
1	Hyvä käytäntö tai esimerkki koulutusteemasta	Ifempower-käsikirja mentorointiohjelmalle, joka voimaannuttaa naisryttäjiä
2	Valinnut	Andalucía Emrende
3	Maa	Itävalta, Saksa, Unkari, Suomi, Romania, Espanja ja Portugali
4	Konteksti, jossa hyvä käytäntö on kehitetty	ifempower on hanke, jota Erasmus+ -ohjelma Euroopan unionista rahoittaa yhdessä 9 kumppanin kanssa 7 Euroopan maasta. ifempower pyrki voimaannuttamaan naisia osallistumaan itsenäiseen ammatinharjoittamiseen ja yrittäjyyteen erityisesti pk-yrityksissä. Valmistavan tutkimuksen perusteella, joka käsitteli naisten roolia Euroopan pk-yrityksissä, tutkien päärooleja, esteitä, aukkoja ja markkinoiden tarpeita, hanke laati moduulin yliopisto-opiskelijoille, joka voisi laajentaa heidän tietämystään yrittäjyyteen liittyvistä aiheista, tarjoten käytännön koulutusta tukemaan heidän osallistumistaan itsenäiseen ammatinharjoittamiseen ja yrittäjyyteen. Tämä käsikirja täydensi hankkeen kehittämiä koulutuskursseja sekä kesä- ja talvikouluja.
5	Hyvän käytännön yksityiskohtainen kuvaus	Ifempower-mentorointiopas auttoi ymmärtämään mentorointia ja erityisesti mentoreiden roolia. Ennen mentorointiohjelman suunnittelua ifempowerin asiantuntijat analysoivat mentoroinnin hyviä käytäntöjä kaikissa kumppanimaissa. Yliopistot käyttivät opasta toteuttaessaan ifempower-mentorointiohjelmaa naisopiskelijoille. Se oli hyödyllinen työkalu yliopiston opettajille, jotka vastasivat kursseista, mutta myös ifempower-yrittäjyyden tukipisteille ja auttoi opiskelijoita löytämään mentoreita.

		Perusmentorointiohjelma näytti opiskelijoille, kuinka menestyvät naisryttäjät hallitsevat päivittäistä liiketoimintaansa. Opas osoitti, että mentorointiohjelma voitaisiin yhdistää harjoitteluun tai projektityöhön. Suositeltiin, että mentorointiohjelmaan lisätään tällaisia komponentteja. Yliopistot tarjosivat tukea varmistaakseen, että opiskelijat löytävät sopivia mentoreita. Saatavilla olevien mentoreiden tietokanta luotiin.
6	Koulutusoppaan johtopäätökset (henkilön henkilökohtainen mielipide, joka tarjoaa käytännön)	Ifempower-käsikirja mentorointiohjelmalle toi tietoa korkeakouluille (yliopistoille), jotka olivat ifempower-hankkeen kumppaneita, siitä, miten mentorointiohjelma toteutetaan. Sen jälkeen sitä voivat soveltaa kaikki yliopistot, jotka haluavat keskittyä naisryttäjien voimaannuttamiseen, ja se on vietävissä mihin tahansa koulutusohjelmaan. Se voi olla hyödyllinen työkalu kouluttajille ja mentoreille, se voi tuoda lisäarvoa
7	Verkkosivusto, Linkit, Kuvat...	https://bit.ly/3R2Qvkk www.ifempower.eu
8	Yhteystiedot	info@ifempower.eu

2. Gira Mujeres Coca Cola

2	Hyvä käytäntö tai esimerkki koulutusteemasta	Gira Mujeres Coca Cola. (Coca Cola Women Tour)
2	Valinnut	Andalucía Emprende
3	Maa	Espanja
4	Konteksti, jossa hyvä käytäntö on kehitetty	Yhteiskunta kokee nopeita muutoksia, jotka haastavat tasa-arvoiset mahdollisuudet. Tästä syystä GIRA Coca Cola tukee naisryttäjiä koulutuksella ja neuvonnalla. GIRA Mujeres on Coca-Colan ohjelma, joka tukee naisia, jotka haluavat aloittaa uuden

		ammatillisen polun. Se on yhteisö, joka edistää yrittäjiä, joilla on liikeidea tai jotka ovat jo käynnistäneet sellaisen, mutta tarvitsevat uuden suunnan. Vuonna 2016 aloitettu GIRA Mujeres on avoin Espanjassa asuville naisille, jotka ovat 18–67-vuotiaita, työllistettyjä tai työttömiä, kaupungeista ja kylistä ympäri Espanjaa.
5	Hyvän käytännön yksityiskohtainen kuvaus	He tarjoavat kaksi koulutuspolkua: ensimmäinen on suunnattu yrittäjille, joilla on liikeidea hyvin alkuvaiheessa, ja toinen naisille, joilla on yrityksiä, jotka tarvitsevat uutta suuntaa tai vauhtia. Molemmissa on verkkokoulutusta, ryhmämentorointia ja yksilöllistä tukea, jotka auttavat määrittelemään liiketoimintasuunnitelman tai muuntamaan olemassa olevan liiketoimintaprojektin. Kun koulutukset, mentorointi ja neuvonta on saatu päätökseen, yrittäjyyteen erikoistunut tuomaristo valitsee neljä voittajaa, joista kukin saa 8 000 euroa siemenpääomaa unelmiensa toteuttamiseen tai niiden kasvattamiseen. Hanke jatkuu GIRA Mujeres Comunidad -yhteisössä. Tila, jossa osallistujat voivat pysyä ajan tasalla kaikesta yrittäjyyteen liittyvästä, jatkaa kouluttautumista asiantuntijoiden kanssa ja pitää verkkotapaamisia, joissa vahvistetaan siteitä, luodaan liittoumia ja tuetaan toisiaan.
6	Koulutusoppaan johtopäätökset (henkilön henkilökohtainen mielipide, joka tarjoaa käytännön)	GIRA Mujeres on koulutusmatka, joka kannustaa naisia toteuttamaan liikeideansa ja uudistamaan jo käynnissä olevia projektejaan. Tuki naistalenteille ja yhtäläisille mahdollisuuksille, joka nykyisessä kontekstissa vaikuttaa ajankohtaisemmalta kuin koskaan. Kiinnostavaa naisille, jotka koulutuksen ja tuen lisäksi voivat saada rahoitusta.
7	Verkkosivusto, Linkit, Kuvat...	https://www.cocacolaep.com/es/gira-mujeres/

		https://www.cocacolaep.com/es/gira-mujeres/#e7778
8	Yhteystiedot	https://www.cocacolaep.com/es/contacto/

3. VENLA-hanke

3	Hyvä käytäntö tai esimerkki koulutusteemasta	VENLA-hanke (ESR-rahoitteinen)
2	Valinnut	Brand-Sofi
3	Maa	Suomi
4	Konteksti, jossa hyvä käytäntö on kehitetty	Naisyrittäjät tarvitsevat tukea liiketoiminnan ja palveluiden kehittämiseen, mutta erityinen haaste on löytää aikaa uudistumiselle. VENLA – Koulutus verkossa ja langattomasti (ESR) - hankkeessa on etsitty ratkaisuja monipuolisella valmennusmallilla, joka yhdistää henkilökohtaisen sparrauksen, yhteiset työpajat naisyrittäjille ja verkkovalmennuksen. Asiakaskokemusta on tutkittu projektin puolivälissä, ja tulosten perusteella valmennusmallia on kehitetty edelleen.
5	Hyvän käytännön yksityiskohtainen kuvaus	VENLA – verkko- ja langaton koulutus VENLA-valmennus tarjoaa naisyrittäjille mahdollisuuden kehittää omaa liiketoimintaansa joustavasti verkossa (suomeksi). Hankkeessa on toteutettu kaksi toimintamallipilottia: 1) Ketterä koulutuspaketti, eli VENLA-koulutus (HAMK) 2) Digitaalisen liiketoiminnan taskukoulu (LAB) VENLA-koulutus tarjoaa mahdollisuuden kehittää omaa liiketoimintaa joustavasti verkossa. Koulutuksessa tutustutaan aihealueisiin, jotka tukevat kehitystä. Verkostoitumistapahtumia ja

		henkilökohtaista sparrausta järjestetään tukemaan verkossa työskentelyä. Koulutusmateriaalit on tehty avoimesti saataville HAMKin oppimisympäristössä. Aiheita ovat muun muassa pienet tiedot, palvelumuotoilu, markkinointi, myynti sekä arvot ja ajanhallinta.
6	Koulutusoppaan johtopäätökset (henkilön henkilökohtainen mielipide, joka tarjoaa käytännön)	Koulutusmateriaali on saatavilla viidestä teemasta: Pienet tiedot, eli merkityksellinen tieto; Palvelumuotoilu; Markkinointi; Myynti; Arvot ja ajanhallinta. VENLA-koulutus toteutettiin osana VENLA-koulutuksen verkko- ja langaton (ESF) -projektia vuosina 2019 - 2020. Verkkokoulutus toteutettiin projektin oppimisympäristössä. Hankkeen lopussa suurin osa sisällöstä tehtiin avoimesti saataville HAMKin omassa oppimisympäristössä. HAMK=Hämeen ammattikorkeakoulu Mielestäni tämä projekti ja sen koulutusmoduulit ovat samanlaisia kuin RE-FEM-lähestymistapa, ja voimme kaikki oppia siitä.
7	Verkkosivusto, linkit, ...	https://www.hamk.fi/projektit/venla/ https://www.hamk.fi/projektit/venla/ https://learn.hamk.fi/course/view.php?id=1426
8	Yhteystiedot	mario.vaalgamaa@hamk.fi joanna.vihtonen@lab.fi

4. Yrittäjyys kestävyiden ja hyvinvoinnin edistämiseksi digitalisaation aikakaudella

4	Hyvä käytäntö tai esimerkki koulutusteemasta	Yrittäjyys kestävyyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi digitalisaation aikakaudella -verkkokurssi
2	Valinnut	Brand-Sofi
3	Maa	Suomi
4	Konteksti, jossa hyvä käytäntö on kehitetty	Hanken on taloustieteellinen korkeakoulu Suomessa, Vaasan kampus. Man Yang ja Eva-Lena Lundgren-Henriksson ovat tutkijoita aiheessa "naisten kestävä yrittäjyys". Tämä kurssi perustuu heidän uuteen tutkimukseensa ja on kehitetty sen pohjalta.
5	Hyvän käytännön yksityiskohtainen kuvaus	Tutkimuksessaan Man Yang lähtee yrittäjyysnäkökulmasta tutkimaan aiheita, kuten kestävyys, kansainvälistyminen ja ekosysteemistrategia. Eva-Lena Lundgren-Henrikssonin tutkimus keskittyy identiteetteihin ja eksistentiaalsiin kysymyksiin, jotka voivat syntyä, kun käsityksemme itsestämme haastetaan elämän ja yhteiskunnan muutosten seurauksena. Kurssin sisällön yhteenveto: Opi, kuinka tulla kestäväksi yrittäjäksi Yhä digitaalisemmassa maailmassamme on monia mahdollisuuksia ja haasteita kestävälle yrittäjyydelle. Tällä viiden viikon kurssilla saat tärkeitä taitoja ja työkaluja, jotka auttavat sinua tulemaan yrittäjäksi, joka tukee kestävyttä ja luo hyvinvointia nykypäivän informaatioajassa. Opit, mitä tarkoittaa tulla kestäväksi yrittäjäksi ja saat arvokkaita näkemyksiä tosielämän yrittäjiltä, jotka toimivat Suomen Vaasan alueella. Tämä käytännön opastus auttaa muokkaamaan ammatillista matkaasi. Hanki keskeisiä yrittäjyystaitoja Kurssin päätavoitteena on varustaa sinut tiedoilla ja taidoilla, jotka ovat välttämättömiä menestyksekkäälle uralle kestäväenä yrittäjänä. Kehität luovaa yrittäjäasennetta ja hallitset olennaisia itsehallinta- ja itsetuntemustaitoja kestävyysnäkökulmasta. Seuraavaksi tutkit, kuinka yrittäjyys ja henkilökohtainen hyvinvointi ovat yhteydessä toisiinsa. Tämä tieto antaa

		sinulle valmiudet navigoida digitaalisen aikakauden vaikutuksissa uraasi ja ymmärtää, kuinka hyödyntää sen potentiaalia kasvuusi. Tutki naisyrittäjyyden merkittävää roolia Syventymällä haastatteluihin menestyneiden naisyrittäjien kanssa Vaasasta, saat näkemyksiä naisyrittäjän matkasta. Tämä tutkimus osoittaa, kuinka naiset ovat olennainen osa yrittäjyysmaisemaa ja kannustaa naisia menestymään kestävässä yrittäjyydessä. Ymmärrä yrittäjätoimintaa informaatioaikana Lopuksi paljastat informaatioajan piirteet verrattuna teollisuusajan piirteisiin, ja miksi ja miten tämä vaikuttaa kestävään yrittäjävalintaan. Lopuksi tiedät, kuinka luoda ideoita kestävään yrittäjyyteen hyvinvoinnin edistämiseksi ja olet matkalla uramenestykseen.
6	Koulutusoppaan johtopäätökset (henkilön henkilökohtainen mielipide, joka tarjoaa käytännön)	Man Yang on apulaisprofessori (tenure track) Hanken School of Economicsin johtamisen ja organisaation laitokselta Vasan kampukselta. Eva-Lena Lundgren-Henriksson on apulaisprofessori (tenure track) Hanken School of Economicsin johtamisen ja organisaation laitokselta Vasan kampukselta. Molemmat ovat intohimoisia yrittäjyydestä ja kestävydestä. Tunnen molemmat hyvin. Olen järjestänyt heidän kanssaan seminaarin keväällä 2023 ja saimme hyvää palautetta, myös mediassa seminaari huomioitiin. esimerkiksi Vasabladetissa (maakuntalehti Pohjanmaalla): https://www.vasabladet.fi/Artikel/Visa/664033
7	Verkkosivusto, linkit, ...	https://www.futurelearn.com/courses/entrepreneurship-for-sustainability-and-wellbeing-in-an-era-of-digitalisation
8	Yhteystiedot	https://www.futurelearn.com/register?return=9xwxd26n

5. WINNOVATORS

5	Hyvä käytäntö tai esimerkki koulutusteemasta	WINNOVATORS
2	Valinnut	Serbian liikenaiset ry
3	Maa	Serbia, Romania, Slovenia, Italia, Viro.
4	Konteksti, jossa hyvä käytäntö on kehitetty	WINNOVATORS on EU-hanke, jota rahoittaa Erasmus+ -ohjelma. Sen päätavoitteena on kehittää ja toteuttaa innovatiivisia opetus- ja oppimismenetelmiä konkreettisiksi politiikoiksi kapasiteetin rakentamiseksi digitaalisilla, yrittäjyys-, STEM/STEAM-innovaation ja kestävyiden aloilla, joista nuoret naiset maaseutualueilta ja korkeakouluopiskelijat hyötyisivät. WINnovators-hanke keskittyy voimaannuttamaan nuoria naisia korkeakouluissa seuraavilla tavoilla: Taitojen edistäminen: Digitaaliset, yrittäjyys-, STEM/STEAM- ja kestävyiden taidot. Opetuksen innovaatiot: Uudet menetelmät, joissa opiskelijat ja maaseudun naiset ovat oppijoina. Tiimityöskentelykapasiteetin rakentaminen: Kulttuurien välisten tiimityöskentelytaitojen kehittäminen. Osallistujien taitojen parantaminen: Pelillistetty e-koulutus interaktiiviseen oppimiseen. Yhteisön rakentaminen: WINnovator-yhteisö sosiaalisen median kautta yhteistyöhön. Poliittinen vaikutus: Kansainvälinen politiikkaseminaari sukupuolisensitiivisten koulutusohjeiden laatimiseksi.
5	Hyvän käytännön yksityiskohtainen kuvaus	Winnovators-alusta tarjoaa verkkokursseja, jotka on suunniteltu alle 35-vuotiaille nuorille naisille maaseutualueilla tai marginalisoiduissa yhteisöissä, tavoitteena voimaannuttaa

		potentiaalisia tai aloittelevia yrittäjiä. Serbiassa oli 15 tiimiä, joista kukin koostui kahdesta nuoresta naisesta, mukaan lukien aloittelevat yrittäjät ja opiskelijat, jotka menestyivät. Kolmesta tiimiä suoritti alkuvaiheen, ja kuusi etenee toiseen vaiheeseen, keskittyen liiketoimintalähtöisten verkkosivustojen luomiseen. Ensimmäisen vaiheen aikana kukin tiimi, mentoreiden ohjaamana, kehitti liiketoimintasuunnitelman tavoitteenaan hakea rahoitusta. Adriana Mančić, Pirostista kotoisin oleva yrittäjä, jolla on romanitausta, ja hänen tiiminsä jäsenet osallistuivat lisäkoulutukseen Winnovators-ohjelmassa hieronnassa ja verkkosivustojen luomisessa. Adriana haki ja sai onnistuneesti tukia, käyttäen varat laitteiden hankintaan, mikä osoittaa projektin menestyksen. Hänen kaltaisiaan tarinoita ja toisen osallistujan, Zdravka Simićin Smederevska Palankasta, joka myös perusti oman yrityksensä, löytyy Winnovatorsin YouTube-kanavalta.
6	Koulutusoppaan johtopäätökset (henkilön henkilökohtainen mielipide, joka tarjoaa käytännön)	Serbian liikenaiset ry voisi tarjota asiantuntemusta ja parhaita käytäntöjä räätälöidyn koulutusoppaan laatimiseksi, joka vastaa nuorten naisten erityistarpeisiin korkeakoulutuksessa. Tämä sisältää voimaannuttamisen ja osallisuuden edistämisen taitojen parantamiseksi, kattaen sekä akateemiset että yrittäjyysvalmiudet. Heidän keskittymisensä yrittäjyyden kannustamiseen, innovaatioiden edistämiseen ja sukupuolisensitiivisen koulutuksen puolustamiseen nuorten naisten keskuudessa edistää aktiivisesti oikeudenmukaisemman koulutusympäristön luomista korkeakouluissa.
7	Verkkosivusto, linkit, ...	https://poslovnezene.org.rs/en/2022/03/18/winnovators-project/ https://www.youtube.com/@winnovatorsproject7635 https://www.winnovators.eu/
8	Yhteystiedot	cirnt@pupin.rs

6. FEMTECH resilienssille

6.	Hyvä käytäntö tai esimerkki koulutusteemasta	FEMTECH Resilienssille
2	Valinnut	Serbian liikenaiset ry
3	Maa	Serbia
4	Konteksti, jossa hyvä käytäntö on kehitetty	"FEMTECH resilienssille" saa taloudellista tukea CIPE:ltä - Centre for International Private Enterprise, ja se on suunnattu mikro-, pien- ja keskisuurten yritysten omistajille sekä innovatiivisille naisten startup-yrityksille, jotka syntyivät COVID-19-kriisin haastavassa kontekstissa. Serbian liikenaiset ry (ABW Serbia) on strategisesti asemoitunut tukemaan jäsenyrityksiään, erityisesti naisyrittäjiä. Kriisi loi kiireellisen tarpeen nopeutetulle digitalisoinnille, jotta yritykset voisivat sopeutua ja menestyä ennennäkemättömien haasteiden edessä. Hanke suunniteltiin vastauksena muuttuviin olosuhteisiin, ja sen tavoitteena oli antaa naisomisteisille yrityksille tarvittavat työkalut ja tieto digitaalisen maiseman tehokkaaseen navigointiin. Yleisenä tavoitteena oli paitsi lieventää kriisin välittömiä vaikutuksia myös asemoida naisyrittäjät pitkäaikaiseen resilienssiin digitaalisen muutoksen kautta.
5	Hyvän käytännön yksityiskohtainen kuvaus	"FEMTECH for Resilience" voimaannutti onnistuneesti naisyrittäjiä COVID-19-kriisin keskellä digitaalisen muutoksen avulla. Hyödyntämällä webinaareja, podcasteja, mentorointia ja erilaisia viestintäkanavia hanke käsitteli tärkeitä osa-alueita, kuten digitaalista strategiaa, työntekijöiden sitoutumista ja ICT:n roolia liiketoiminnan resilienssissä. Toimintoihin sisältyi 5 webinaaria, 5 podcastia, mentorointisessioita, pitchaus liiketoimintaenkeleille ja luento työpaikan seksuaalisesta häirinnästä. Projektin vaikutus oli ilmeinen tietoisuuden lisäämisessä ICT:n keskeisestä roolista kriisinkestävyydessä naisten omistamille yrityksille. Monipuoliset viestintäkanavat varmistivat laajan tavoitavuuden. Podcastien käytännön oivallukset ja roolimallit inspiroivat osallistujia, mikä edisti konkreettista digitaalista muutosta. Lisäksi aloite

		paransi rahoituksen saantia ja verkostoitumista ICT-keskeisille naisyrityksille kehitysohjelman ja pitchausmahdollisuuksien kautta naispuolisten bisnesenkeleiden kanssa. "FEMTECH for Resilience" voimaannutti tehokkaasti naisyrittäjiä lisäämällä tietoisuutta, rakentamalla kapasiteettia, esittelemällä roolimalleja ja parantamalla rahoituksen saantia ja verkostoitumista COVID-19-kriisin haastavina aikoina.
6	Koulutusoppaan johtopäätökset (henkilön henkilökohtainen mielipide, joka tarjoaa käytännön)	Serbian liikenaiset ry voisi tarjota asiantuntemusta ja parhaita käytäntöjä räätälöityyn koulutusoppaaseen, joka sisältää webinaareja, podcasteja, mentorointisessioita, pitchaustilaisuuksia bisnesenkeleiden kanssa ja luennon työpaikan seksuaalisesta häirinnästä.
7	Verkkosivusto, linkit, ...	https://poslovnezene.org.rs/2022/03/01/femtech-za-odrzivost-femtech-for-resilience/ Projektin osana tallennetut webinaarit ja podcastit löytyvät Serbian liikenaiset ry:n verkkosivuilta, YouTube-kanavalta ja niitä voi kuunnella Podcast.rs-, Spotify-, Deezer-, Apple Podcasts- ja Google Podcasts -alustoilla.

7. NAISET LIIKETOIMINNASSA

7.	Hyvä käytäntö tai esimerkki koulutusteemasta	NAISET LIIKETOIMINNASSA. Naisyrittäjyyden edistäminen Tonavan alueella
2	Valinnut	Alueellinen Yrittäjyys- ja Innovaatioiden Virasto – Varna (RAPIV)
3	Maa	Itävalta, Bulgaria, Bosnia ja Hertsegovina, Kroatia, Saksa, Unkari, Moldova, Romania, Slovenia

4	Konteksti, jossa hyvä käytäntö on kehitetty	NAISET LIIKETOIMINNASSA on hanke INTERREG Tonavan alueen kansainvälisessä ohjelmassa 2014-2020. Sen tavoitteena on kannustaa nuoria naisia (NAY), joilla on innovatiivisia ideoita, aloittamaan ja kehittämään omaa liiketoimintaansa saavuttaakseen markkinamenestystä erilaisten lähestymistapojen kautta, jotka lisäävät heidän liiketoiminta- ja sosiaalisten innovaatioiden osaamistaan, perustamalla naisyrittäjyyden keskuksia (EWC) ja kehittämällä innovatiivisia koulutusmalleja. Hankekonsortioon kuuluu 14 hankekumppania 9 Tonavan alueen maasta, ja se yhdistää kansallisia ja alueellisia, julkisia ja yksityisiä organisaatioita sekä yliopistoja.
5	Hyvän käytännön yksityiskohtainen kuvaus	NAISET LIIKETOIMINNASSA -hankkeessa projektikumppanuus keskittyi suunnittelemaan, kehittämään, testaamaan, validoimaan, hyödyntämään, levittämään ja ylläpitämään EWC:itä, jotka on luotu Bulgariaan, Romaniaan, Unkariin ja Bosnia ja Hertsegovinaan, edistääkseen NAY:tä ja parantaakseen nuorten naisyrittäjien taitoja ja osaamista. Projektin toteutuksen aikana saadut kokemukset kootaan ja tiedot integroidaan kansainvälisiin koulutusmalleihin, jotka levitetään projektin verkkopohjaisen oppimisalustan kautta NAY:n koulutukseen EWC:iden alaisuudessa. NAY:iden kokemuksen keston mukaan kehitetään koulutusmalleja kolmelle tasolle: Aloittelijat - NAY:t, joilla ei ole liiketoimintakokemusta tai enintään 1 vuosi Keskitaso - NAY:t, jotka ovat perustaneet oman yrityksen, mutta ovat yrittäjäpolkunsa alussa: 1–3 vuotta. Edistynyt taso - NAY:t, joilla on yrittäjäkokemusta, mutta jotka tarvitsevat tukea verkostoitumisessa, liiketoiminnan laajentamisessa, liiketoimintamallien muuttamisessa, uusille markkinoille pääsemisessä jne.: yli 3 vuotta Koulutusmoduulit keskittyvät kolmeen pääryhmään taitoja: pehmeät taidot, liiketoiminta-analyysitaidot. Kehitetyt koulutusmoduulit pilotoitiin kahdessa erillisessä painoksessa. Kaikki 4 EWC:tä olivat mukana, 243 koulutettavaa ympäri Tonavan

		aluetta, 10 kouluttajaa, 6 kasvokkain tapahtuvaa työpajaa ja 35 webinaaria.
6	Koulutusoppaan johtopäätökset (henkilön henkilökohtainen mielipide, joka tarjoaa käytännön)	EWCs:n perustamisen ja toiminnan konseptia, mukaan lukien koulutusmoduulien käyttö, voitaisiin soveltaa akateemisessa maailmassa, koulutus- ja valmennuskeskuksissa sekä yritysten tukiorganisaatioissa. Malli on helppo siirtää. EWC-laatu-merkki varmistaa, että sertifioidut organisaatiot täyttävät palvelutarjontansa ja suorituskykynsä standardit. Koulutusmoduulit voisivat lisätä arvoa ja tukea kouluttajia ja naisryhmiä.
7	Verkkosivusto, Linkit, Kuvat...	https://dtp.interreg-danube.eu/approved-projects/women-in-business
8	Yhteystiedot	petkova@rapiv.org

8. NAISTEN VOIMAANNUTTAMINEN ELINTARVIKETEOLLISUUDESSA

8	Hyvä käytäntö tai esimerkki koulutusteemasta	EWA. Naisten voimaannuttaminen elintarviketeollisuudessa
---	--	--

2	Valinnut	Alueellinen Yrittäjyys- ja Innovaatioiden Virasto – Varna (RAPIV)
3	Maa	Bulgaria, Tšekki, Viro, Kreikka, Italia, Unkari, Latvia, Liettua, Puola, Portugali, Serbia, Slovenia, Espanja, Turkki, Romania ja Ukraina
4	Konteksti, jossa hyvä käytäntö on kehitetty	EWA on vuosittainen ohjelma, joka tarjoaa koulutusta, mentorointia, liiketoiminnan valmennusta ja verkostoitumismahdollisuuksia naisyrittäjille elintarviketeollisuudessa, ja sen rahoittaa EIT Food. Yli 260 naisyrittäjää on saanut tukea, mentorointia ja koulutusta EWA:lta vuosina 2020-2022; lähes 400 000 euroa on myönnetty palkintoina parhaille yrittäjille loppukilpailujen pitchauskilpailuissa. Verkostoitumistapahtumat (+25) yhdistivät start-upit, yksinyrittäjät, yritykset, sijoittajat ja elintarviketeollisuuden ekosysteemin yleisesti, luoden uusia kumppanuuksia ja mahdollisuuksia sidosryhmille. Yli 12 miljoonaa euroa houkuteltu EWA-yrittäjien/start-upien investoinneilla. Yrittäjän palaute ja seurantaprosessi paljastavat tyytyväisyyden ohjelmaan (yli 8 kymmenestä) ja liiketoiminnan kasvun tason, joka saavutettiin näiden 6 kuukauden aikana, mikä on osoitettu uusilla sopimuksilla sijoittajien kanssa, ensimmäisillä asiakkailta ja työntekijöillä sekä luottamuksella viestiä sidosryhmille. Avoin verkkoympäristö kokoaa nyt yli 500 naisyrittäjää ja mentoria elintarviketeollisuuden alalta, jotka hyötyvät resursseista, kontakteista ja koulutuksesta. Bulgarian alueella EWA 2021 ja 2022 painokset tarjoaa RAPIV.

5	Hyvän käytännön yksityiskohtainen kuvaus	10 valittua yrittäjää per maa hyötyvät 6 kuukauden räätälöidystä koulutuksesta erityisistä liiketoimintaihteista ja pääsystä resursseihin taitojensa parantamiseksi. Yli 20 tuntia henkilökohtaista mentorointia liiketoiminnan, elintarviketeollisuuden ja menestyneiden yrittäjien asiantuntijoilta. Osallistuminen verkostoitumistapahtumiin korkean tason sidosryhmien kanssa. Kaikilla edunsaajilla on pääsy EWA-yhteisöön ja he hyötyvät verkostosta, joka tarjoaa suoran pääsyn yli 500 mentorille ja naisyrittäjälle elintarviketeollisuuden ekosysteemissä. Edunsaajilla on mahdollisuus voittaa jopa 15 000 euroa per maa, tutustua muihin EIT Food -ohjelmiin ja saada yhteyksiä sijoittajiin ja yrityksiin viedäkseen liiketoimintansa seuraavalle tasolle.
6	Koulutusoppaan johtopäätökset (henkilön henkilökohtainen mielipide, joka tarjoaa käytännön)	EWA voisi tarjota mallin räätälöidyn koulutus- ja mentorointiohjelman toimittamiseen naisyrittäjille ja olla tässä mielessä hyödyllinen kouluttajille.
7	Verkkosivusto, Linkit, Kuvat...	https://www.eitfood.eu/projects/ewa-empowering-women-in-agrifood
8	Yhteystiedot	office@rapiv.org

9. KOMPLEMENTOR

9	Sisältö	Tunnistettu hyvä käytäntö:
1	Hyvä käytäntö tai esimerkki koulutusteemasta	KOMPLEMENTOR. Mentorointiohjelma naisyrittäjille
2	Valinnut	Sapientia
3	Maa	Romania
4	Konteksti, jossa hyvä käytäntö on kehitetty	24 kuukautta kestänyt Erasmus+ -projekti nimeltä e-Advantage loi mahdollisuuden yli 45-vuotiaille naisille parantaa ura- ja yrittäjäyysnäkömiään osallistumalla vertaismentorointiohjelmaan. Maailmassa, joka on muuttunut nopeasti vastauksena Covid-19-kriisiin, opimme uusia tapoja oppia ja työskennellä ja olemme innoissamme siitä, että projektimme ytimessä on uusi digitaalinen alusta, joka yhdistää naispuoliset mentorit ja aktorit verkossa. E-advantage tarjosi ohjelman, joka sisälsi e-mentorointia, e-oppimista, e-resursseja ja e-verkostoitumista muiden samanhenkisten naisten kanssa. Kumppaneiden kanssa viidessä Euroopan maassa e-advantage oli intohimoinen auttamaan e-mentoreitaan ja e-aktoreitaan muuttamaan kokemuksensa uraneuvonnaksi ja yritysneuvonnaksi. e-Advantage testattiin ja kehitettiin viidessä kumppanimaassamme: Iso-Britannia, Espanja, Italia, Tšekki ja Romania. Projektin aikana he kouluttivat 40 yli 45-vuotiasta naista vertaismentoriksi ja rekrytoivat 160 yli 45-vuotiasta naista aktoreiksi, jotka saavat yli 10 tuntia ilmaista mentorointia. Molemmat nämä ryhmät osallistuivat digitaalisen mentorointialustansa kehittämiseen ja testaamiseen. e-Advantage sai yhteisrahoitusta Euroopan unionin ERASMUS+ -ohjelmasta kumppaneiden kanssa Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Italiassa, Romaniassa, Espanjassa ja Tšekissä. Projekti kestää tammikuusta 2020 joulukuuhun 2022. Projektin päätyttyä ohjelmaan osallistuneet mentorit aloittivat ohjelman nimeltä KOMPLEMENTOR (täydennys + mentorointi) yhdessä Transylvanian

		naisyrittäjien ryhmän kanssa varmistaakseen, että mentorointi ei lopu tai pääty edes projektin päätyttyä. Samanaikaisesti kahden hengen mentorointipari tarjosi mentorointia aloittelevalle tai epävarmalle naisyrittäjälle, pääasiassa yli 40-vuotiaalle, tai naiselle, joka haluaa aloittaa yrityksen.
5	Hyvän käytännön yksityiskohtainen kuvaus	2x10 naispuolista mentoria mentoroiti 10 (tulevaa) naisyrittäjää. 40 naista haki, 10 valittiin. Ohjelma oli ilmainen. Mentorit määrittelivät 6 tilannetta, joissa aktori saattaa tarvita apua: • Jos tarvitset kipinän, joka inspiroi sinua, esittelee uuden haasteen tai yksinkertaisesti motivoi sinua. • Jos tiedät mitä haluat, mutta olisi mukavaa laajentaa verkostoasi, tarvitset yhteyden tai neuvoja. • Jos tiedät minne haluat mennä, mutta sillä välin olet hukassa arjen tehtävissä ja tarvitset ohjausta. • Jos tarvitset turvallisen, tukevan tilan, jossa voit keksiä ideoita empaattisessa ympäristössä, jossa sinua kuunnellaan ja jossa moninaiset ideasi voivat saada jalansijaa. • Jos haluat oppia joltakulta, joka on kokeneempi kuin sinä, hankkisit tietoa ja taitoja henkilöltä, joka on kulkenut saman polun ennen sinua. • Jos haluat selvittää perusteet ennen kuin lähdet liikkeelle tai jos haluat ulkopuolisen, puolueettoman silmän seuraamaan edistymistäsi.
6	Koulutusoppaan johtopäätökset (henkilön henkilökohtainen mielipide, joka tarjoaa käytännön)	Hyvä kysymys on jo puoliksi vastaus. Uskomme, että muotoilemalla oikeat kysymykset ja yhdessä pohtimalla mahdollisuuksia, mentorin tuki voi olla hyödyllisempää merkityksellisten tavoitteiden asettamisessa, oikean polun valitsemisessa ja hyvien päätösten tekemisessä. Komplementor-tiimin erityispiirre oli, että mentorointisuhteissa oli aina valvoja, joka auttaa mentori-aktori-suhdetta. Heidän vahvuutensa oli, että heillä on laaja kokemus monenlaisista asioista, joten jokainen aktori pystyi löytämään sopivan mentorin.

7	Verkkosivusto, linkit, ...	https://sec.ro/en/page/242/e-advantage https://komplementor.ro/
8	Yhteystiedot	Katalin Czirjék. czirjekkati@gmail.com

10. Transilvanian Yrittäjyyskorkeakoulu

10	Hyvä käytäntö tai esimerkki koulutusteemasta	Transilvanian Yrittäjyyskorkeakoulu
2	Valinnut	Sapientia
3	Maa	Romania
4	Konteksti, jossa hyvä käytäntö on kehitetty	Koulutussarja toteutetaan Romanian Unkarilaisten Ekonomistien Yhdistyksen alaisuudessa. Koulutus vahvistaa ja kehittää osallistujien yrittäjyystaitoja maksimoidakseen heidän potentiaalinsa. Mutta innovatiivisten ajattelijoiden ja lupaavimpien start-up-yrittäjien välisen suhteen kehittäminen, vahvistaminen ja rakentaminen on yhtä tärkeää.
5	Hyvän käytännön yksityiskohtainen kuvaus	Koulutukseen valitaan 15 lupaavinta yrittäjää. 4 koulutusviikonloppua, joiden aiheina ovat: yrittäjyystaitojen kehittäminen, rahoitus, sijoittaminen, viestintä, markkinointi, rekrytointi/HR, verkostoituminen, henkilökohtainen mentorointi. Prosessin tulosten edistyminen ja jatkokehitys tulkitaan yhdessä prosessiin osallistuvien sidosryhmien kanssa. Prosessi päätetään mentorin hyväksynnällä.
6	Koulutusoppaan johtopäätökset (henkilön henkilökohtainen mielipide, joka tarjoaa käytännön)	Osallistuminen Transilvanian Yrittäjyyskorkeakouluun on erittäin hyvä tilaisuus naisyrittäjille. Ohjelma ei ole vain naisille, mutta järjestäjät ja osallistujat yhdessä varmistavat tukevan yhteisön, avoimen keskustelun ongelmista ja vaikeuksista sekä paljon oppimista toisiltaan ja ammatillista kehitystä.
7	Verkkosivusto, linkit, ...	https://hbc.ro/erdelyi-vallalkozoi-iskola/
8	Yhteystiedot	-

11. Resilienssi ja koulutus pk-yrityksille RESTART

11	Hyvä käytäntö tai esimerkki koulutusteemasta	Resilienssi ja Koulutus pk-yrityksille RESTART: Resilienssi ja Koulutus pk-yrityksille Mainstreaming Guidelines
2	Valinnut	SBA
3	Maa	Slovakia, Unkari, Italia, Belgia, Espanja, Kroatia
4	Konteksti, jossa hyvä käytäntö on kehitetty	ERASMUS + -projektin RESTART ydin on kehittää innovatiivista koulutusta, joka varustaa Euroopan ammatillisen koulutuksen ekosysteemin kysyntälähtöisellä koulutussisällöllä tukemaan pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yrityksiä) ja Euroopan työvoimaa "resilienssimatkalla" uudelleenikäynnistämisessä pandemian jälkeisessä sosioekonomisessa kontekstissa.
5	Hyvän käytännön yksityiskohtainen kuvaus	RESTART-projekti kehitti koulutusmateriaaleja, jotka ovat saatavilla verkossa useista eri aiheista, jotka ovat merkityksellisiä post-COVID-aikana. Niitä voivat käyttää paitsi nykyiset MSME-johtajat ja henkilöstö, myös erittäin tärkeästi ammatillisen koulutuksen järjestelmä. Keskeisiä käsiteltyjä aiheita ovat innovaatio, palvelullistaminen, paikallistaminen, uudet liiketoimintamallit MSME:ille sekä digitalisointi, kyberturvallisuus ja kestävyyskoulutukset. Lisäksi tunneälyä käsittelevä oppitunti tarjotaan auttamaan MSME:itä parantamaan sisäisiä HR-rakenteitaan, viestintää henkilöstön ja asiakkaiden kanssa sekä tukemaan MSME-johtajia taistelemaan paitsi pandemian jälkeisen sosioekonomisen ympäristön haasteita vastaan, myös lisäämään heidän kykyään selviytyä. Ohjeet sisältävät RESTART-koulutuksen ominaisuuksia, ohjeita projektin puitteissa valmisteltujen koulutusmateriaalien käytöstä ja valtavirtaistamisesta sekä verkkoolustan kuvauksen, joka palvelee verkko-opiskelijoiden tarpeita ja koulutusmoduulien kuvauksen.
6	Koulutusoppaan johtopäätökset (henkilön henkilökohtainen	RESTART-projektissa kehitettyjä moduuleja ja koulutusta, jotka sisältävät aiheita kuten

	mielipide, joka tarjoaa käytännön)	innovaatio, palvelullistaminen, digitalisointi ja tunneäly, voivat kouluttajat ja WE käyttää koulutusprosessissa. Se voi myös toimia pohjana koulutuksen valmistelulle, joka on mukautettu naisryttäjien erityistarpeisiin. RESTART Mainstreaming Guidelines tarjoaa käsikirjan RESTART-koulutusmateriaalien käyttöön.
7	Verkkosivusto, linkit, ...	https://www.restartproject.eu/ https://www.restartproject.eu/pdf/RESTART_PR04_Mainstreaming_Guidelines_EN.pdf
8	Yhteystiedot	mp@sbagency.sk blizman-servilova@sbagency.sk gavalcova@sbagency.sk cikatricisova@sbagency.sk

12. ASIAT + (THINGS+)

12	Sisältö	Kuvaus, jonka PPs toimittaa tunnistetuista hyvistä käytännöistä:
1	Hyvä käytäntö tai esimerkki koulutusteemasta	ASIAT+ (Palveluinnovaatioiden tuominen tuoteperusteisiin valmistusyrityksiin) ASIAT+ Palveluinnovaatio Metodologia
2	Valinnut	SBA
3	Maa	Slovakia, Itävalta, Kroatia, Tšekki, Unkari, Puola, Slovenia, Saksa, Italia
4	Konteksti, jossa hyvä käytäntö on kehitetty	ASIAT+ -hankkeen tavoitteena on rikastuttaa yritysten palveluvalikoimaa lisäpalveluilla, jotka voivat lisätä asiakkaille toimitettavaa arvoa ja parantaa niiden asemaa markkinoilla vahvistamalla yrittäjien taitoja palveluinnovaatioiden hallinnassa. Hanke loi

		metodologian yrittäjien taitojen parantamiseksi tuoteperusteisten palveluiden kehittämisessä.
5	<i>Hyvän käytännön yksityiskohtainen kuvaus</i>	ASIAT+ on projekti, joka keskittyy metodologian kehittämiseen, joka tarvitaan palveluinnovaatioiden tuomiseksi tuotevalmistusyrityksiin, joiden liiketoiminta on tähän asti perustunut lopputuotteen myyntiin. Olemassa olevia metodologioita tuotteiden palvelullistamisesta ja siihen liittyvistä tarpeista analysoitiin yhteistyössä eurooppalaisten asiantuntijoiden kanssa. Tämän jälkeen kehitettiin oppimateriaaleja ja ohjeita tuleville kouluttajille sekä metodologia tuotteiden palvelullistamisen tuomiseksi valmistusyritysten valikoimaan. Näiden materiaalien pohjalta järjestettiin koulutuksia ja seminaareja valituille yrityksille. Projektin lopussa toteutettiin pilottitoimenpiteitä, joiden tarkoituksena oli ottaa käyttöön innovatiivisia käytäntöjä, jotka tähtäävät heidän tuotteidensa palvelullistamiseen näiden valittujen yritysten tuotevalikoimassa. Projektin puitteissa kehitettiin joukko ilmaisia työkaluja ja menetelmiä, joita käytetään palveluinnovaatioiden metodologian toteutuksessa, ja myös ohjeet palveluinnovaatioiden oppimisjärjestelmästä valmisteltiin. Projekti tarjoaa myös e-katalogin, joka sisältää parhaita käytäntöjä siitä, kuinka palvelullistamistekniikat ja -työkalut auttoivat pk-yrityksiä laajentamaan ja parantamaan palveluitaan sekä liiketoimintaansa kokonaisuudessaan. THINGS+ -projekti onnistui myös luomaan sertifioitun kurssin asiantuntijoille, jotta heistä voisi tulla palvelullistamisen johtajia.

6	<i>Koulutusoppaan johtopäätökset (henkilön henkilökohtainen mielipide, joka tarjoaa käytännön)</i>	Projekti ja kehitetty metodologia käsittelevät palvelullistamisen aiheita ja voivat olla hyödyllisiä naisyrittäjien koulutuksessa.
7	Verkkosivusto, linkit, ...	https://www.interreg-central.eu/Content.Node/THINGS-.html
8	Yhteystiedot	mp@sbagency.sk blizman-servilova@sbagency.sk gavalcova@sbagency.sk cikatricisova@sbagency.sk

13. SEED Foundation Mentoriohjelma

13	<i>Hyvä käytäntö tai esimerkki koulutusteemasta</i>	<i>SEED Foundation Mentoriohjelma</i>
2	Valinnut	SEED Foundation
3	Maa	Unkari
4	<i>Konteksti, jossa hyvä käytäntö on kehitetty</i>	<i>Mentorointiohjelman tavoitteena on tarjota monimutkainen kehitysratkaisu, joka on räätälöity kohderyhmän yksilöllisiin taitoihin ja liiketoiminnan erityispiirteisiin. Mentorointiohjelman operatiivisena tavoitteena on hyödyntää liiketoimintamahdollisuuksia, jotka on tunnistettu muiden säätiön tarjoamien kehitysohjelmien (esim. Dobbantó, Pick a Bag) kautta.</i>
5	<i>Hyvän käytännön yksityiskohtainen kuvaus</i>	<i>Mentorointiohjelma koostuu seitsemästä toisiinsa liittyvästä osaprosessista. (1) Prosessi alkaa aktori-ehdokkaan hakemuksella, jossa määritellään liiketoiminnan tarpeet. (2) Seuraava vaihe on ehdokkaan arviointi (tuloarviointi) yrittäjyyden tilan haastattelulla ja resilienssitestillä, jotka tunnistavat ehdokkaan</i>

		vahvuudet ja tarpeet sekä kehitettävät alueet mentorointiprosessin aikana. (3) Mentorivalinta perustuu arvioinnin tuloksiin ja osallistumiseen mentorointiprosessiin. (4) Rääätälöidyn mentorointisuunnitelman kehittäminen mentorointivalvojan ja aktorin kanssa sopien. (5) Mentorointisopimus allekirjoitetaan ja mentorointi alkaa. (6) Mentorointiprosessi alkaa. Mentorointiprosessin aikana valvoja seuraa mentoroinnin noudattamista mentorointisuunnitelman mukaisesti kuukausittain. Jos havaitaan poikkeama, valvoja suorittaa juurisyyn analyysin poikkeaman luonteen tunnistamiseksi, muokkaa mentorointisuunnitelmaa tai puuttuu aktorin pysähtyneisyyteen. (7) Mentorointiprosessin päättäminen Mentorointiprosessin lopussa kokemusta tarkastellaan ja tulosten arviointi suoritetaan. Prosessiin osallistuvat sidosryhmät tulkitsevat yhdessä edistymistä ja tulosten jatkokehitystä. Prosessi päätetään mentorin hyväksynnällä.
6	Koulutusoppaan johtopäätökset (henkilön henkilökohtainen mielipide, joka tarjoaa käytännön)	SEED Foundation pitää mentorointia ensisijaisesti kehitysprosessina, joka ilmenee mentorin ja aktorin välisessä yhteistyössä. Koska ohjelma on joustava ja voidaan räätälöidä yksilöllisiin tarpeisiin, se on tehokas työkalu naisyrittäjien ja heidän yritystensä resilienssin kehittämiseen.
7	Verkkosivusto, linkit, ...	www.seed.hu
8	Yhteystiedot	seed@seed.hu zsuzsanna.lukacs.lakatosne@seed.hu cfarkas@seed.hu

14. Mentoroinnin tukema koulutusohjelma

14	Hyvä käytäntö tai esimerkki koulutusteemasta	Mentoroinnin tukema koulutusohjelma
2	Valinnut	SEED Foundation
3	Maa	Unkari
4	Konteksti, jossa hyvä käytäntö on kehitetty	SEED Pienyrityskehityssäätiön tarjoaman mentorointiin perustuvan koulutusohjelman kokonaisvaltainen tavoite on siirtää yrittäjätietoa ja -taitoja osallistujille heidän yksilöllisen valmiutensa mukaisesti, tarjoten tukea, joka on räätälöity heidän ainutlaatuihin kehityskeskittymiseensä menestyksekkään toiminnan varmistamiseksi. Monipuolinen kehitysohjelma perustuu ammattilaisten, joilla on asiantuntemusta liiketoiminnan kehittämiseen ja yrittäjäkokemuksista, tiedon siirtoon. Tämä sisältää jatkuvia viestintämahdollisuuksia ammattilaisten kanssa ennalta määritellyissä yhteyksissä.

5	Hyvän käytännön yksityiskohtainen kuvaus	Mentorointiohjelma koostuu seitsemästä toisiinsa liittyvästä alaprosessista: (1) Prosessi alkaa aktori-ehdokkaan hakemuksella, jossa muotoillaan liiketoiminnan tarpeet. (2) Prosessin aikana hakemusmateriaalit käyvät läpi alustavan arvioinnin neljän asiantuntijan toimesta ennalta määritellyn kriteeristön (motivaatio, sitoutuminen ja tavoitehakuinen ajattelutapa jne.) perusteella, mikä johtaa rankingin luomiseen ja tiimin muodostamiseen. (3) Prosessin aikana potentiaaliset mentorit (yhteensä 3) valitaan hakijoiden korostamien vahvuuksien, haasteiden ja kehitystarpeiden perusteella. (4) Ryhmän ominaisuuksiin sopiva mentorointisuunnitelma kehitetään. (5) Ohjatun koulutusohjelman toteuttaminen. Ryhmä osallistuu teoreettisiin ja käytännön istuntoihin kuudella liiketoiminnan keskeisellä osa-alueella (liiketoiminnan kehityssuunnan tunnistaminen, liiketoimintasuunnitelman rakentaminen, markkinointi/verkkomainonta, taloushallinto/verotus, liiketoiminnan hallinta, myynti/liiketoimintaviestintä). Näiden istuntojen aikana otetaan huomioon kaksi korostettua horisontaalista näkökulmaa: digitaalisten sovellusten käyttö liiketoiminnassa ja yhteistyötaitojen kehittäminen (6) Mentorointiprosessin päättäminen: (1) ohjelman osallistujat esittelevät liiketoimintasuunnitelmansa; (2) Ammatillinen tiimi arvioi osallistujien kehitykseen vaikuttamisen tehokkuuden.
6	Koulutusoppaan johtopäätökset (henkilön henkilökohtainen mielipide, joka tarjoaa käytännön)	Onnistunut mentorointia tukeva koulutusohjelma sisältää henkilökohtaisen lähestymistavan valitsemalla mentorit yksilöllisten vahvuuksien ja tarpeiden perusteella, edistäen räätälöityä oppimiskokemusta. Se korostaa myös jatkuvaa arviointia ja palautetta, varmistaen, että ohjelma kehittyy vastaamaan nousevia tarpeita ja edistää tehokkaasti osallistujien kehitystä. Tätä voidaan käyttää myös RE-FEMissä.
7	Verkkosivusto, linkit, ...	www.seed.hu
8	Yhteystiedot	seed@seed.hu zsuzsanna.lukacs.lakatosne@seed.hu cfarkas@seed.hu

Co-funded by
the European Union

Verkkosivusto:

www.refem.eu

Sähköposti:

hetfa_re-fem@hetfa.eu

Facebook:

www.facebook.com/REFEMO

Twitter:

[@RE-FEM-projekti](https://twitter.com/RE-FEM-projekti)

LinkedIn:

www.linkedin.com/RE-FEM

Euroopan unionin rahoittama. Kirjoittajan esittämät näkemykset ja mielipiteet ovat kuitenkin vain heidän omiaan, eivätkä välttämättä heijasta Euroopan unionin tai Euroopan koulutus- ja kulttuuriviraston (EACEA) näkemyksiä. Euroopan unionia tai EACEA:ta ei voida pitää niistä vastuullisina.